

El Centre Ecumènic de Catalunya celebra a Sant Cugat la X Setmana Ecumènica

Per un major diàleg de les Esglésies amb els agents socials

Del 15 al 20 de juliol es va celebrar al Casal Borja de Sant Cugat del Vallès la X Setmana Ecumènica, organitzada pel Centre Ecumènic de Catalunya. Aquesta trobada es va celebrar com a preparació al II Retrobament Ecumènic Europeu que tindrà lloc a Graz (Àustria), del 23 al 29 de juny del proper any, sota el lema: *La reconciliació, do de Déu i font de vida nova*, convocada pel Consell de les Conferències Episcopals Europees (CCEE), de l'Església catòlica, i per la Conferència de les Esglésies Europees (KEK) de les Esglésies Ortodoxes, Evangèliques i Anglicana. Una de les conclusions de la trobada de Sant Cugat es refereix a la necessitat d'un diàleg operatiu entre les Esglésies i els agents socials d'influència en el nostre món: els mitjans de comunicació, els agents econòmics, les organitzacions internacionals, etc. Les Esglésies s'han de retrobar amb el poble.

Més informació a pàg. 7

Pregària durant l'encontre ecumènic europeu de Basilea sobre «Pau i justícia per a tota la creació» el 1989. El 1997 se celebrarà a Graz (Àustria)

Gabriel Amat, prevere de l'Església Anglicana, amb Tina Font i Rosa Serrahima, catòliques, durant la X Setmana Ecumènica a Sant Cugat del Vallès

VILANOVA I LA GELTRÚ

AVUI: ESPECIAL

Mare de Déu de les Neus

SUMARI

8

Acompanyament pastoral dels que viuen amb VIH/SIDA

IV

Celebració del 47 Aplec al Matagalls

Editorial

Sobre la violència, altra vegada

Els recents atemptats terroristes en zones turístiques de Catalunya i d'Andalusia ens han fet reviure el tràgic record de matances tan horribles com les d'Hipercor i de la caserna de la guàrdia civil de Vic, entre altres.

Val a dir que la violència és perversa també quan els seus efectes són menors. Es tracta sempre de substituir la raó per la força, amb menyspreu de les vides humanes. Els seus possibles atenuants són menors com més democràtic és el medi en el qual té lloc. Avui les accions d'ETA uneixen a la crueltat la mentida de pretendre de representar el poble basc, al marge de les seves institucions democràtiques legítimes. Els violents, a més, sempre acaben reduint a simple pretext teòric la causa que diuen defensar i convertint-se en professionals del terror. Per això és tan important per a un país que la seva joventut no caigui en aquest parany que mena directa-

ment a l'autodestrucció, i opti per l'alternativa de la defensa democràtica de les seves idees.

En aquest sentit, va ser un progrés memorable per a Catalunya que les escasses organitzacions nacionalistes violentes d'anys enrera optessin per la via política. Són dignes de lloança els qui protagonitzaren aquest procés i tots els qui col·laboraren a fer-lo possible. Però mai no podem refiar-nos totalment de nosaltres mateixos considerant definitiu un avanç moral: l'herba dolenta sempre tendeix a rebrotar en el cor de l'home. Ara mateix uns petits incidents esdevinguts a la festa anyal del Pi de les tres Branques ens han alertat. No pas, sortosament, per la seva transcendència, sinó com a símptoma. Un diari català parlava, el dia següent dels fets, d'un possible emmirallament d'alguns activistes minoritaris d'aquí en l'estil d'una certa joventut d'Euzkadi. No cal al·larmar-se més del compte. Però no cal tampoc oblidar que la

tolerància i la pau no són fruit de la simple espontaneïtat, sinó d'un treball d'educació constant.

Un factor educatiu que ha de contribuir a dissuadir els violents és que les aspiracions canalitzades a través del diàleg democràtic siguin escoltades i respectades. Aquí hi ha una reflexió a fer per part dels governants i, correlativament, dels altres polítics. Quantes causes pendents de pobles d'arreu del món arriben al nostre coneixement i reclamen la nostra atenció amb l'esclat de disturbis violents... No solem assabentar-nos-en ni fer-ne gaire cas abans. Menys freqüent és encara veure que les legítimes aspiracions de grups humans insatsfets siguin compreses i assumides... sense soroll de bombes. Aquest és un mal exemple que pesa, sigil·losament, a favor de la violència. No n'hi ha prou amb repetir que l'únic camí acceptable és el del diàleg: cal donar a aquest discurs l'aval de l'eficàcia.

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

A bans de la missa, em van venir a veure a la sagristia. La coneixia, a ella; a ell, no. Se'm van presentar com a promesos i em volien saludar. Els vaig demanar si feia temps que eren promesos. «Ja fa tres mesos; per això hem pujat aquesta setmana a Montserrat, a oferir a la Mare de Déu el nostre prometatge.» Em va agràdar molt el gest d'aquests dos universitaris. Un gest que suposa voler sobrenaturalitzar una relació humana; ofrenar a la Mare de Déu una cosa noble i neta, que ho continuarà essent; començar com dos enamorats que tenen una tercera relació d'amor: amb Déu. Fets com aquest no són pas notícia per als «media», però edificuen l'Església i també, alhora, una societat millor. És la nostàlgia de la bondat —nostàlgia de Déu—, feta vida en unes existències joves. I no són cap excepció, sinó unes actituds en augment entre els joves d'avui.

N'hi ha que no creuen, i no són capaços de viure amb tot el sentit la pròpia vida. Fins en aquesta circumstància, tots els creients hem vist casos dels qui no arriben a la fe, però no poden amagar la nostàlgia

Els qui es refien de Déu

de no tenir-ne. Altres vegades, és com si no hi hagués capacitat de reconèixer les pròpies debilitats, amb el desig corresponent de superar-les; però no s'ha de posposar l'encontre amb Déu a aquesta superació.

Ho va ben encertar Julien Green sortint del desànim degut a les seves debilitats per la porta gran de la confiança en Déu! Una nit, va escriure: «Hi ha minuts que una persona no pot evitar d'inspirar-se horror a ella mateixa; minuts que s'està d'acord amb aquells que ens condemnari-

en, si ho sabessin. Però allò que sap menys el món és què passa en l'ànima, i em sembla que si hagués de ser jutjat pel món, en comptes de ser-ho per Déu, seria condemnat.»

Ell, el que tenia en la ment en aquell moment era un poema de Herbert: «Però mentre jo tronava, més brutal i amb ràbia, / en cadascuna de les meves paraules, / em creia sentir una veu que deia: "Fill." / I vaig respondre: "Senyor.»» Aquesta estrofa va moure Green a fer a Gide aquest comentari: «Siguin quins siguin els argu-

ments que hom vulgui oposar al cristianisme, hi ha una cosa del tot irrefutable: "Vós m'heu parlat i jo he escoltat la vostra veu.»»

A propòsit de la lluita entre la fe i la increença, escrivia fa pocs dies Jean-Marie Rouart que La Bruyère i Pascal ironitzaven sobre els «esperits forts», que no creien ni en Déu ni en el diable i que van ser propagandistes de la incredulitat. Amb una certa duresa, diu que se sent temptat de recordar a alguns la frase de Saint-Just: «Els qui no creuen en la immortalitat de l'ànima no fan sinó fer-se justícia.»

Però aquesta expressió d'«esperits forts» ara està passada de moda, «fins al punt que hom estaria temptat de designar així aquells que, contràriament, i a desgrat de tot, romanen lligats a la seva fe».

Són aquells —molts i moltes— que, com la parella de la sagristia, no sols s'adonen que és possible en els nostres temps viure la fe amb profunditat, sinó que els dona l'alegria de saber «els perquès» de la vida i la força per anar contra corrent de molts ambients, però a favor d'allò que espera Déu d'ells.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, Marta Puyol, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja.

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado i Minguez

Publicitat: Magda Revetllat i Barba

Promoció: Jordi Baig i Juncosa

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggarí 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88, Fax 490 20 35

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30, 08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.880 Ptes.
Reste d'Europa: 20.384 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbò, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrúbias i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP
MEMBRE DE L'APPEC

Publicat l'Anuari Estadístic de l'Església de 1994

Vaticà

Reflexions del Papa des de Pieve di Cadore

CIUTAT DEL VATICÀ.— Acaaba de publicar-se la darrera edició de l'Anuari Estadístic de l'Església, datat el 31 de desembre de 1994. L'Oficina Central d'Estadística de l'Església prepara aquest volum anual, que en el Prefaci diu: «Conté les dades més significatives sobre la vida i l'activitat de l'Església en el món el 1994».

«Les dades s'han obtingut —continua el Prefaci— amb un estudi indirecte per al qual es van enviar qüestionaris a les secretaries de les diferents jurisdiccions eclesials de tot el món». A causa de «diverses dificultats que han trobat algunes jurisdiccions en el seu apostolat», l'estudi es va dur a terme amb les jurisdiccions amb les que es manté contacte directe periòdic, o sigui, amb 2.696 d'un total de 2.842.

Oferim tot seguit algunes dades fellovants, extretes de l'Anuari 1994:

Superfície de la Terra: 135.789.528 quilòmetres.
Població: 5.600.870.000.
Catòlics: 975.937.000 (17,4 %).

Territoris eclesiàstics: 2.696.

(Ritu Llatí i Ritu Oriental)

- Àfrica: 444
- Amèrica: 1.005
- Àsia: 462
- Europa: 708
- Oceania: 77

Recursos humans de l'Església arreu del món: 1.800.857

- Bisbes: 4.257
- Sacerdots: 404.461
- Diaques permanents: 21.254
- Religiosos laics: 59.872
- Religioses professes: 848.455
- Membres d'Instituts Seculars: 31.730
- Missioners laics: 2.880
- Catequistes en les missions: 427.940

Institucions assistencials: 105.817 (Hospitals; dispensaris; leproseries; cases per a gent gran, malalts i discapacitats; orfenats; nius; centres d'orientació familiar; altres institucions de caritat i d'assistència).

- Àfrica: 12.712
- Amèrica: 38.942

- Àsia: 18.776
- Europa: 33.136
- Oceania: 1.451

Institucions educatives: 173.758

- Parvularis: 53.790
- Elemental: 83.345
- Secundària: 32.904
- Instituts superiors i universitats: 3.719

solint el 1994 un nivell superior de +165,1 %. A l'Amèrica del Sud no s'ha donat una crisi de vocacions i hi ha hagut un creixement constant de seminaristes majors, que el 1994 superava en 253,3 % el del 1970.

A Orient Mitjà hi ha hagut un creixement constant a partir del 1985, i en el Sud-est asiàtic, des del 1974 ha augmentat el nombre de semina-

Els catòlics representen el 17,4 per cent de la població mundial

Augment de vocacions

Una nota informativa sobre l'Anuari Estadístic de l'Església 1994 examina la dinàmica de les vocacions sacerdotals en el món entre 1970 i 1994. S'assenyala que després d'haver aconseguit un mínim el 1975, les vocacions han anat augmentant progressivament, i s'han registrat variacions en aquest període.

Entre 1970 i 1994, el nombre de seminaristes majors va canviar molt. Després d'arribar al nivell mínim el 1975, successivament es va anar verificant un augment constant, arribant a ser el 1994 de 105.075.

Segons la distribució geogràfica mundial, a l'Àfrica, el nombre de seminaristes majors entre 1970 i 1994 va créixer a un gran ritme, assolint un increment del 393,5 %. A Amèrica del Nord hi ha hagut una continuïtat disminució, i s'ha donat una variació de -60,4 % en aquests 25 anys. A l'Amèrica Central, després d'una crisi que es va aturar el 1975, va començar una forta recuperació, as-

ristes, fins arribar el 1994 a un nivell superior de 152,5 % respecte al mínim de 20 anys abans.

El nombre de seminaristes a Europa ha crescut entre 1978 i 1987, i a partir de llavors s'ha registrat una fase d'estabilitat fins el 1994. En conjunt, en el període que va de 1978 a 1994 s'ha donat un augment del 23,4 %.

A Oceania, després d'aconseguir-se el nivell més baix el 1978, s'han donat una sèrie d'alts i baixos en els anys posteriors i el nombre de seminaristes el 1994 resulta fins i tot inferior en un 32,8 % respecte al del 1970.

La nota conclou dient que d'aquest anàlisi es pot deduir que la taxa mundial de 10,77 seminaristes per 100.000 catòlics relativa el 1994, és el resultat de situacions totalment diferents. Es passa d'un màxim de 25,57 en el Sud-est asiàtic a 16,65 a l'Àfrica, a 10,89 a Oceania, a 10,27 a Europa, a 8,25 a Amèrica del Nord, a 7,21 a Amèrica Central, a 6,53 a Amèrica del Sud. (Vatican Information Service)

PIEVE DI CADORE.— Joan Pau II, durant la seva visita a Pieve di Cadore, des d'on gaudeix d'uns dies de descans, va parlar sobre el significat espiritual del repòs, al qual fa referència el Gènesis quan relata que el setè dia el Senyor va descansar del seu treball.

«En presentar-nos al Senyor que beneeix el dia dedicat per excel·lència al descans, la Bíblia vol ressaltar la necessitat que té l'home de dedicar una part del seu temps a l'experiència de la llibertat de les coses, per examinar i conrear el sentit de la pròpia grandesa i dignitat pel que fa a la imatge de Déu».

El Papa va assenyalar que «no cal veure les vacances com una simple evasió, que empobreix i deshumanitza, sinó com moments significatius de la pròpia existència de la persona (...). En els moments de descans, i especialment durant les vacances, l'home està convidat a prendre consciència del fet que el treball és un mitjà i no el fi de la vida, i té la possibilitat de descobrir la bellesa del silenci com espai en el qual trobar-se a si mateix per obrir-se al reconeixement i a la pregària».

L'home, va acabar el Sant Pare, «alliberat de les impel·lents ocupacions quotidianes, té la possibilitat de tornar a descobrir la seva pròpia dimensió contemplativa, reconeixent l'empremta de Déu en la natura i sobretot, en la resta d'éssers humans. Aquesta és una experiència que li obra a una atenció renovada cap a les persones que viuen a prop d'ell, començant per la seva família». Després del res de l'Àngelus a Pieve di Cadore, Joan Pau II va fer també algunes reflexions sobre el desastre aeri prop de la ciutat de Nova York i sobre les Olimpíades, que acaban d'inaugurar-se a Atlanta: «Especialment significatives pel fet que tenen lloc durant el centenari —en la nostra era moderna— dels Jocs Olímpics d'Atenes».

«Les Olimpíades —va assenyalar— constitueixen una de les ocasions més grans de trobada entre atletes d'arreu del món. Desitjo que les Olimpíades del Centenari tornin a llançar amb força l'ideal de l'esport com a promoció de l'home i de la trobada pacífica i solidària entre els pobles».

«Malauradament —va afirmar el Sant Pare—, la vetlla de les manifestacions esportives ha estat torbada per un funest esdeveniment: la caiguda d'un "jumbo", poc després d'haver-se envolat de Nova York. Confiam a cadascuna de les víctimes a la misericòrdia de Déu i resem pels seus familiars. Invoquem la protecció del Senyor sobre les Olimpíades, perquè puguin dur-se a terme en un clima de fraternitat i de gran serenitat». (VIS)

Visita pastoral de Joan Pau II a França

CIUTAT DEL VATICÀ.— L'Oficina de Premsa de la Santa Seu va publicar els primers detalls sobre la visita pastoral de Joan Pau II a França del 19 al 22 de setembre.

El Papa partirà de Roma a les 8.30 h. del dia 19 i arribarà a Tours després de dues hores de vol. Aquest mateix dia viatjarà a Saint-Laurent-sur-Sèvre. El dia 20 anirà a Lorient i d'allí a Sainte-Anne-d'Auray, tornant a Tours al final de la jornada. El Sant Pare passarà el dia 21 a Tours. El dia 22 visitarà Reims, per tornar a Roma a les 21.15 h. (VIS)

Sorteig Tradicional 1996

NÚMEROS PREMIATS

1r premi: Un cotxe PEUGEOT
 106 kit - 3 portes

78.056

2n premi: Equip informàtic complet, Pc
 Pentium, 8Mb memòria RAM i 540 al
 disc dur, teclat i mouse, monitor color,
 impressora d'injecció de tinta.

58.143

3r premi: Els tres Reis d'Orient de
 producció artesanal,
 (pessebre de mida gran).

65.078

Àlbums Disney:

42.077

42.635

56.966

51.065

64.241

27.315

27.149

25.227

11.174

68.267

Premi portada: 0433

AVÍS IMPORTANT

Durant el mes de juliol les
 nostres oficines romandran
 obertes només de 8 a 2 del
 matí

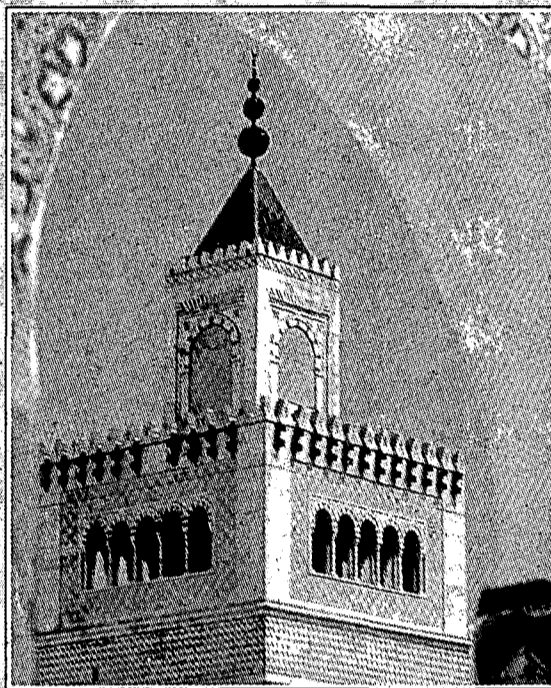
L'ASSOCIACIÓ D'AMICS
 DE CATALUNYA CRISTIANA
 us desitja que passeu un
 bon estiu

Pelegrinatges i viatges

Els Amics de Catalunya Cristiana
 us proposen d'anar a:

Del 4 al 14 d'octubre

TUNÍSIA

- Tertul·lià, santa Perpètua, els bisbes Cebrí i Agustí, Lluís de França, Anselm Turmeda... noms i èpoques d'una molt llarga història
- De Cartago, al golf de Tunis, fins al desert del Sàhara i a l'illa de Gerba, a l'altre extrem del «Pont de la mar blava»

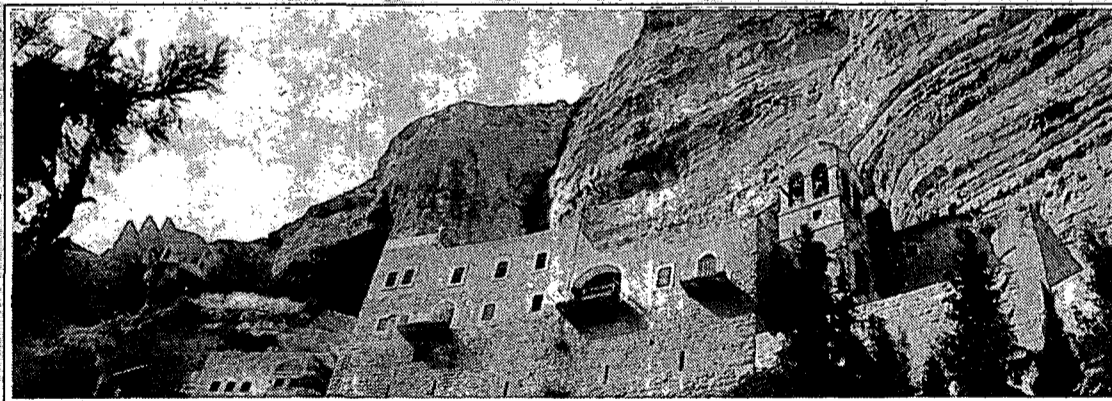
AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

Del 20 al 27 d'octubre

PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Feu-vos «Pelegrins de la Paraula» venint a la Terra de Jesús com a Amics de Catalunya Cristiana.

Després, en llegir l'Evangelí o escoltar la Paraula de Déu, sembla talment una Bíblia il·lustrada.

VENIU A CONÈIXER MÓN I A FER-HO CRISTIANAMENT I EN CATALÀ

DEMANEU INFORMACIÓ

Per telèfon, per correu o bé personalment a l'Associació
 AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
 Plaça Urquinaona, 11, 3r. 3a. A 08010 BARCELONA
 Telèfon: 301 37 18 - Fax: 302 32 64

«L'Osservatore Romano» fustiga una llei australiana sobre l'eutanàsia

«Un nou capítol monstruós de la història de la humanitat...»

ROMA.— «Un nou capítol monstruós de la història de la humanitat s'acaba d'obrir a Austràlia». «L'Osservatore Romano», del 26 de juny, amb la firma del P. Gino Concetti, fustiga amb gran fermesa l'adopció d'una llei autoritzant l'eutanàsia a Austràlia. Aquesta llei, en vigor des de l'1 de juliol, ha originat tantes protestes que el dossier va quedar pendent d'una decisió de la Cort Suprema i d'una llei d'abrogació del Parlament australià. Malauradament, la llei ha estat finalment confirmada.

El diari del Vaticà qualifica el fet de «molt greu» ja que les clàusules restrictives d'aquesta llei no seran respectades «com s'ha demostrat amb l'experiència de l'avortament». Així, constata *L'Osservatore Romano*, «per primera vegada, un Estat decideix proclamar l'eutanàsia com un fet legal i ha donat el seu aval per a la seva aplicació».

L'autor afirma que les persones que han denunciat «la ignomínia» d'aquesta llei no han estat escoltades, i encara menys les associacions australianes, les quals han evocat respecte a aquesta llei

«l'espectre del nazisme». Gino Concetti subratlla, en efecte, que «no és abstracte o hipotètic» pensar que «un cop violat el principi de base, es trobaran en la pràctica totes les justificacions per suprimir la vida d'una persona que pateix o que sigui un pes per a la família i la societat. La cultura de la mort crearà tants precedents que les intervencions eutanàsiques seran considerades lícites i normals», escriu el teòleg.

L'Osservatore Romano recorda que «el dret a morir dignament no existeix»: «Tant si es tracta d'un suïcidi assistit, com si es tracta

«L'Osservatore Romano» recorda que la mort ha de ser un esdeveniment natural i ningú no la pot provocar

ta d'un suïcidi-homicida, són dos actes de la mateixa essència: un crim, un abominable delictes contra la vida humana. Es repeteix i s'ensenya, des de fa segles, que l'home no és l'amo de la seva vida però té el deure de tenir-ne cura. La mort ha de ser un esdeveniment natural i ningú no la pot provocar. I no és lícit accelerar-la per cap mitjà. Això és sempre un delictes, poc importen les raons de pietat que s'invoquin per fer-ho».

I per això, «l'Estat, en la seva funció legislativa, no pot renunciar a la seva missió d'estar al servei de la persona humana i de protegir els seus drets, particularment el dret fonamental i primordial de la vida. Un Estat que no es comporta així, és un Estat contra l'home». Segons *L'Osservatore Romano*, «la veritable solució per als malalts en estat terminal irreversible no és l'eutanàsia —un delictes monstruós i aberrant— sinó l'ajut que la societat, la família i les associacions han d'aportar les unes a les altres. Calen estructures hospitalàries i serveis sanitaris dignes, una solidaritat humana i un suport cristià. El malalt sofrent en estat terminal es troba davant la realitat de la vida, marcat per una aurora i per un fi natural, de valor transcendent». (APIC)

El Consell Mundial de les Esglésies podria desaparèixer per crisi econòmica

GINEBRA.— El Consell Mundial de les Esglésies, on s'integren 330 grups religiosos amb un total de 400 milions de membres d'arreu del món, ha fet conèixer la greu crisi econòmica que pateix. L'organisme ecumènic, on s'apleguen anglicans, protestants, ortodoxos i altres Esglésies cristianes, tret de la catòlica, de cent països, ha informat als seus membres que els ingressos no són suficients per pagar les seves activitats.

En la carta escrita als responsables de les Esglésies, el secretari general del Consell Mundial de les Esglésies, Konrad Reiser, deia que volia cridar l'atenció «sobre la seriosa situació financera en la qual es troba el Consell». Al mateix temps, demanava ajuda directa per solucionar aquest problema.

«A finals d'any, malgrat els estrictes controls financers i els estalvis que hem fet, els fons generals i les reserves disponibles estaran exhaurits». Així deia un extracte de la carta que fou difosa pel gabinet de premsa del Consell.

Aquesta organització ha dut a terme programes d'ajut als pobres de països en desenvolupament, alhora que realitza nombrosos esforços per contrarestar els problemes causats per la guerra i pels desastres naturals. De la mateixa manera, ajuda els refugiats del món, cada cop més nombrosos.

El secretari general no va oferir detalls dels llocs de treball que es perdran, però va explicar que a partir de gener del proper any la plantilla es veurà reduïda un terç respecte a la de l'any 1991. A més, va explicar que possiblement caldran 2,4 milions de dòlars per remunerar aquest personal amb una

«indemnització adient i justa». Va aclarir que el balanç econòmic de 1995 mostrava un total d'ingressos de 80,4 milions de francs suïssos (al voltant de 64,3 milions de dòlars) i que les despeses superaren els 101 milions de francs suïssos (80,8 milions de dòlars).

Amb la intenció de retreure-ho a molts membres de les esglésies, sense especificar quines, Reiser va esmentar una quantitat enorme que no s'havia pagat al Consell Mundial, malgrat que la decisió presa l'any passat pel Comitè central regulava que la contribució mínima havia de ser de 1000 francs suïssos (800 dòlars). Dels 300 grups religiosos del Consell, només 156, tres més que l'any anterior, van fer els pagaments corresponents de l'any 1995, segons la carta, que feia una crida als morosos, amb una «súplica directa i urgent», perquè entomessin el seu deute de seguida i es poguessin així augmentar els recursos.

Els catòlics no pertanyen a l'esmentat Consell perquè no admeten que cap líder pugui estar per damunt del Sant Pare, que hauria de sotmetre's a alguna mena d'autoritat en el cas que l'Església s'hi adherís. (Reuter)

Nou retard en la ratificació del concordat entre Polònia i la Santa Seu

VARSÒVIA.— La Conferència episcopal de Polònia s'ha mostrat dolguda per la decisió negativa del parlament polonès sobre la ratificació del concordat entre Polònia i la Santa Seu. Els bisbes polonesos denuncien en un comunicat que els interessos d'un partit «hostil a l'Església per definició» han prevalgut per damunt de l'interès nacional.

Signat el 28 de juliol de 1993, i malgrat la insistència constant de l'Església polonesa i del papa Joan Pau II, el concordat encara no ha estat ratificat, perquè ho impedeix un bloqueig parlamentari de les forces d'esquerra i dels anticlericals, que dominen el parlament.

El parlament polonès ha decidit ara no ratificar el concordat amb la Santa Seu abans del referèndum sobre la Constitució polonesa, que es farà cap a finals d'any.

Els bisbes polonesos han expressat que no acceptaran ni canvis ni restriccions sobre el text del concordat. (APIC)

CASA
GAY

MÉS DE 100 ANYS ORGANITZANT
CONGRESSOS I REUNIONS

L'EXPERIÈNCIA ENS AVALA

ROGER DE LLÚRIA, 12 | 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31- Fax: 412 44 55

Espanya

Cimera de delegats de Mitjans de Comunicació de les diòcesis andaluses

JAÉN.—Els delegats diocesans de Mitjans de Comunicació Social de les diferents diòcesis andaluses i els responsables de programes religiosos al Canal Sur, van celebrar una reunió de treball a Jaén, sota la presidència de Santiago García Aracil, delegat dels bisbes del sud per a aquest camp pastoral.

La reunió es va iniciar amb unes paraules introductòries de monsenyor García Aracil, qui, després d'agrair la participació dels presents, va plantejar la necessitat de concretar amb suficient antelació

la data de la pròxima reunió, que va quedar fixada per al 16 de juny del 1997, a la residència sacerdotal de la diòcesi de Jaén. Posteriorment, Juan del Río, director d'*Odisur*, va agrair l'acollida dispensada a Jaén i va explicar el contingut de la carpeta que es va lliurar prèviament als assistents.

Acords adoptats

1. *Cursos per a comunicadors*: Projectes per a l'organització de cursos de preparació d'agents en

els MMCS. En aquest sentit s'instà als bisbes i delegats de MMCS perquè promoguin la tramesa de persones a aquests cursos. Potenciació dels cursos-trobades sobre aquest tema que ja estan organitzats: *Curset Bàsic de Periodisme a Granada*, cursos organitzats a l'estiu per la Secretaria de la Comissió Episcopal de MMCS. Aquelles persones que siguin enviades a aquests cursets hauran de ser seguides de cara a la seva activitat en la pastoral de l'Església en els MMCS.

2. *Seglars*: Compromís d'incorporació paulatina de seglars a les Delegacions de MMCS en la forma que cada diòcesi cregui oportuna.

3. *Productora d'àudio-visuals*: Juan del Río Martín establirà contacte amb l'Associació andalusa de Productores amb la finalitat de reunir informació i tractar d'arribar a un acord de col·laboració, si resulta viable, per a la realització de determinats reportatges en vídeo.

4. *Ponència per a l'Assemblea*

Monsenyor García Aracil, bisbe de Jaén

dels Bisbes del Sud: Els delegats enviaran a *Odisur* les aportacions que desitgin fer constar de cara a la ponència sobre el paper de l'Església en els MMCS que s'exposarà en la propera reunió dels Bisbes de les Províncies Eclesiàstiques de Granada i Sevilla, que es reuniran a Màlaga el proper mes d'octubre. Les aportacions respondran fonamentalment a aquests dos interrogants:

• Què ha de fer l'Església en el camp dels MMCS?

• Quins passos cal emprendre per dur-se a terme?

5. *Sensibilització del clergat en MMCS*: Estudi de les persones que hi ha a cada diòcesi amb capacitat-voluntat de convertir-se en comunicadors dins de l'Església; preparació de petites trobades sobre aspectes tècnics puntuals dirigits als delegats de MMCS. (C.C.)

El prelat denuncia que no els dediquem el temps suficient per a viure

Monsenyor Dorado afirma que Espanya és pobre en nens

MÀLAGA.—«Espanya és avui una nació pobre en nens. Ni tant sols neixen els suficients per a mantenir-nos joves. Tal com està el nombre de naixements per matrimoni, aviat serem un poble envellit. I malgrat que són pocs en nombre, no sabem dedicar-los el temps necessari per a ajudar-los a viure». Així ho adverteix el bisbe de Màlaga, Mons. Antonio Dorado, en una carta pastoral que sota el títol «Id también vosotros a mi viña» ha escrit amb motiu de l'Assemblea Nacional del Movimiento Junior, que se celebra en aquesta diòcesi de l'1 al 4 d'agost.

«Únic i irrepètible»

Recorda el bisbe de Màlaga que entre els fidels laics estan els nens, «doncs s'ha de reconèixer que també en l'edat de la infància i de la infantesa s'obren

valuosos possibilitats d'acció tant per a l'edificació de l'Església com per a la humanització de la societat».

També recalca el prelat que «cada nen és únic i irrepètible» perquè «és una obra de Déu». Els pares —afegeix— col·laboren íntimament en la seva educació».

Es mostra Mons. Dorado partidari d'ensenyar als més petits que en el món hi ha milers i milions d'éssers humans com ell, i que aquests altres «ens donen la possibilitat d'estimar i de ser lliures, que és el més gran que pot succeir-nos». Encara que reconeix que «conviure és també aprendre a dir no, algunes vegades, als nostres desigs», perquè «també hi són els altres i tenen els seus desigs i els seus drèts». Per contra, «la total permissivitat converteix el nen en egoista i capritxós». (C.C.)

Nou bisbe auxiliar per a l'arxidiòcesi de Saragossa

SARAGOSSA.—El Papa ha nomenat Juan José Omella Omella bisbe auxiliar de Saragossa en substitució de monsenyor Carmelo Borobia, recentment traslladat a la seu de Tarazona.

Monsenyor Omella era, fins ara, vicari episcopal de la zona II de la ciutat de Saragossa. Va néixer a Cretas (Teruel) l'any 1946 i ha estat rector a diverses localitats saragossanes. Ha estudiat Teologia a Lovaina, en el centre que en aquesta ciutat belga posseeixen els Pares Blancs. (S.R.)

EL MISTERI DE LA SELVA

LA REPRESENTACIÓ ASSUMPCIONISTA MÉS ANTIGA D'EUROPA (S. XIV) EN LLENGUA CATALANA TEXT MUSICAT SEGONS LA CONSUETA

LA SELVA DEL CAMP BAIX CAMP

LLOC: Església Parroquial de Sant Andreu Apòstol

HORARIS: 14 d'agost a 2/4 d'11 de la nit.
15 d'agost a les 8 de la tarda.

INFORMACIÓ I RESERVES: Telèfon (977) 76 60 28 Patronat de la Representació de l'Assumpció

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

X Setmana Ecumènica

Per la reconciliació de les Esglésies i de la societat

SANT CUGAT.— Aquests dies, del 15 al 20 de juliol, s'ha celebrat al Casal Borja d'aquesta localitat la X Setmana Ecumènica, organitzada pel Centre Ecumènic de Catalunya, una setmana que ha estat especialment enriquidora per tot un seguit de sessions de treball coordinades amb la Universitat Internacional de la Pau de Sant Cugat del Vallès.

Miquel Ruiz Lacruz

S'ha parlat d'alguns dels problemes fonamentals del nostre món: de les relacions econòmiques internacionals injustes que generen pobresa, de la marginació i subordinació de les dones, del maltractament que es fa al medi ambient—a la salut de la terra—, de les difícils relacions entre les Esglésies cristianes, de les difícils relacions entre aquestes Esglésies i la societat, de les difícils relacions entre cristians i musulmans... De tots aquests temes i més se n'ha parlat sempre amb estimació, amb voluntat de comprendre el nostre món, amb voluntat de preparar-nos per a l'acció.

De Basilea a Graz

Tot aquest debat s'ha fet com a preparació al II Retrobament Ecumènic Europeu que tindrà lloc a Graz (Àustria) l'any vinent, del 23 al 29 de juny de 1997, sota el lema: *La reconciliació, do de Déu i font de vida nova*, convocat pel Consell de les Conferències Episcopals Europees (CCEE), de l'Església Catòlica, la Conferència de les Esglésies Europees (KEK) de les Esglésies Ortodoxes, Evangèliques i Angliana. Creiem que l'experiència del I Retrobament Ecumènic Europeu, celebrat a Basilea l'any 1989, va ser important i partint d'ell es vol continuar avançant.

Davant la complexitat tan gran de les nostres preocupacions és del tot necessari que ens mantinguem fermes, com a éssers responsables que som, amb capacitat de resposta. Davant la complexitat hem de saber respondre amb seny, amb sentit organitzatiu, amb esperit de poble, amb coratge.

Apropar-se de nou al sentir i a la vida dels pobles

La tradició cristiana, de 2000 anys, ha estat una gran força de civilització, cabdal en l'evolució econòmica, política i cultural d'Occident, però ha fallat en no poques ocasions i s'ha distanciat del sentir i la vida dels pobles. Les dues qüestions clau que avui se li plantegen són aquestes: Sabrà trobar el seu lloc com a institució renovada en el món nou del qual som ja a les portes? Serà capaç d'entendre's, no pas com un fi en ella mateixa, sinó com a mitjà que pot i ha de renovar-se d'acord amb el curs de la vida a la Terra?

El Cristianisme podrà renovar-se, fonamentalment, si és capaç d'iniciar un diàleg operatiu, és a dir, real, sincer i vinculant, amb els

altres agents socials del món d'avui, plural i complex. Cal diàleg operatiu entre les Esglésies i els altres agents socials d'influència en el nostre món: els mitjans de comunicació, els agents econòmics (multinacionals, agrupacions empresarials i de treballadors), les organitzacions internacionals, ciutadanes, etc. Existeix la necessitat que les Esglésies se sentin cada dia més al costat dels altres agents socials, i no per damunt de ningú. Les Esglésies s'han de retrobar amb el poble. Cal entre les Esglésies

animals, tota la xarxa de vida que es desplega arreu, nosaltres mateixos, les dones i els homes, éssers humans lliures, capaços de sentir i pensar, d'estimar i actuar. I aquesta contemplació em mou a veure les coses d'aquesta manera: Que Déu, Creador de tot el que existeix, és bo i generós, confia en la nostra acció i, per això, ens ha fet lliures. Cal que ens eduquem per confiar de nou en nosaltres com a éssers humans i copsem així la bellesa de la vida a la Terra.

Contribuir a millorar la terra: la justícia en la creació

A Sant Cugat he mirat als ulls de la gent i he vist l'ànima d'un poble que vol treballar per contribuir a millorar la Terra. S'ha fet un grup

Taula per la reconciliació entre les Esglésies. D'esquerra a dreta: Guillem Correa, evangèlic; Gabriel Amat, anglicà; i Hèctor Vall, catòlic

es i les organitzacions ciutadanes un diàleg franc, lliure, ple de serena força responsable.

A Sant Cugat hi havia aquests dies molt bona gent; gent bona, gent capaç. Persones que se senten lliures i volen treballar responsablement i lliurement per la dignitat humana. És cert que tenen fe en Déu, és a dir, en la recerca de la veritat, de la justícia i de la bellesa, i, per això, m'he quedat amb ells i ja em sento per sempre al seu costat. Perquè també jo crec que aquest món és obra del Creador, bo i generós, que ens contempla i estima i, ho dic meravellat, confia en nosaltres. Déu és, pel que fa al món, per a mi, com una hipòtesi de treball: És així que contemplo la grandesa d'aquest món, el mar, la terra, l'aire i el sol, les plantes i els

inicial d'amics disposats a preparar en equip el II Retrobament Ecumènic Graz '97. Es vol que Graz sigui un retrobament ampliament ecumènic, comunicatiu, atesos els agents socials, les organitzacions ciutadanes, els grups econòmics, els mitjans de comunicació... Confio que ens en sortirem, perquè confio en Déu i en la gent, en tot de persones que volem posar en el projecte seny i coratge. Confio que més endavant podré comunicar què hem fet. En el pitjor dels casos, si es la curt, s'haurà provat d'organitzar un petit equip d'agents socials del nostre poble; en el millor dels casos, si s'encerta, s'haurà aconseguit un grup de diàleg operatiu entre agents socials capaços d'aportar, de Catalunya a Graz, un model de comunicació, de pacte i de pau.

Barcelona

Restauració de l'edifici «Abat Marcet»

MONTSERRAT.— S'ha rehabilitat la meitat de l'edifici «Abat Marcet». Aquests treballs comprenen 45 cel·les de les 94 que té l'immoble, amb 114 llits dels aproximadament 280 de què disposarà la construcció un cop finalitzada. Les obres de consolidació de l'edifici han estat dirigides per l'arquitecte Robert Bru-fau i Niubó. La remodelació i decoració interior de les cel·les ha anat a càrrec de l'arquitecte interiorista Josep Garganter. Les cel·les noves van començar a ser utilitzades pel públic el dissabte 7 de juliol. El pressupost total d'aquestes obres és de 300 milions de pessetes, assumit a parts iguals pel Departament de Política Territorial i Obres Públiques i el Ministeri d'Obres Públiques, Transport i Medi Ambient, segons un conveni de cooperació amb el Patronat de la Muntanya de Montserrat. (C.C.)

Missa en honor de l'apòstol Jaume

BARCELONA.— El passat dia 25 de juliol a la basílica de Santa Maria del Mar es va celebrar una missa solemne en honor a l'apòstol Jaume, iniciativa de l'associació Amigos del Apòstol y del Camino de Santiago de Barcelona. Els fidels van rebre a l'entrada una petxina, símbol dels pelegrins. Per la tarda, abans de la missa, es va fer una concentració a la plaça de l'església on van actuar diversos grups folklòrics de les Cases Regionals, que després van participar en l'Ofrena. Aquesta associació està revitalitzant les rutes compostel·lanes per Catalunya. (C.C.)

GIRONA

Concert a la Catedral

GIRONA.— El dimecres 24 de juliol va tenir lloc un concert a la Catedral ofert pels «Petits Cantaires de la Catedral de Toul». La coral està formada per nois d'edats diferents amb gran formació musical, que viatgen amb els seus familiars, molts d'ells antics cantaires. Han ofert concerts arreu del món. En el seu repertori figuren obres clàssiques, contemporànies i el cant gregorià. (C.C.)

Barcelona

Guia per a l'acompanyament pastoral de persones que viuen amb VIH/SIDA

«El silenci pot matar més ràpidament que el mateix virus»

BARCELONA.— «No jutgis. Això vol dir que si tens alguna reticència, por, actitud discriminatòria o prejudici envers les persones que viuen amb la Sida, no hauries d'exercir cap ministeri amb ells. La Sida no és un càstig de Déu». Aquest és un dels consells pràctics que ofereix la versió catalana de la *Guia per a l'acompanyament pastoral de persones que viuen amb VIH/Sida* publicada abans en anglès i en francès pel Consell Mundial d'Esglésies (Ginebra).

Sovint les persones amb Sida també es veuen excloses de les Esglésies

GIEC

Editada per la Claret i amb un pròleg d'Antoni Mirabet, prevere i president de la Fundació Dimensió Sida, creada l'any passat, la Guia va dirigida als que poden tenir responsabilitat en la vida espiritual i religiosa de les persones infectades pel VIH o que han desenvolupat la Sida. Des que l'any 1981 es va detectar el primer cas d'aquesta malaltia al món fins a finals de 1995, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) estima que el nombre de persones infectades pel VIH és de 20 milions (un milió i mig dels quals són infants) i, si continua així la progressió de l'epidèmia, l'any 2000 s'arribarà a 40 milions.

D'altra banda, segons les matei-

xes dades de l'OMS, a finals de 1995, 4'5 milions de persones al món havien desenvolupat la Sida i 4 milions d'elles ja han mort. Aquestes dades esgarrifoses no parlen però d'una tercera epidèmia que pot ser encara més greu que les dues anteriors: el rebuig social envers les persones que viuen amb el VIH i la Sida. «La por, la ignorància, la incomprensió, la intolerància, el menyspreu, la marginació i els prejudicis establerts estan produint greus repercussions en l'àmbit individual, familiar, social, cultural, polític i religiós» —diu en el pròleg de la Guia Mn. Antoni Mirabet. «Sovint les persones afectades de VIH/Sida es veuen

excloses de la família, de la comunitat i també de les Esglésies, quan més recolzament i atenció necessiten».

Les Esglésies d'arreu del món, segons els autors de la Guia, no estan preparades per reaccionar amb comprensió davant d'aquesta crisi. Tot i que hi hagi actituds solidàries, «alguns cristians han reaccionat com a moralistes i d'altres amb el silenci. Aquest silenci pot matar tant o més ràpidament que el mateix virus» —afirmen els autors de la Guia. En la seva opinió la Sida no és solament un problema de salut pública, sinó que és un problema social, econòmic, moral i espiritual de gran amplitud.

Precisament aquesta Guia és

fruit de la preocupació d'algunes Esglésies davant del problema del VIH/Sida que han considerat urgent editar unes orientacions pràctiques en un llenguatge senzill i clar per a un gran nombre de persones de diversos edats i situacions: clergues, pastors, religiosos i religioses i laics i laiques: «Estigues informat sobre el tema de la Sida. Tingues tacte i delicadesa. No facis preguntes per simple curiositat. Escolta. Crea un ambient que ajudi les persones a expressar-se i a mostrar els seus sentiments sense vergonya» — aquestes són les actituds que recomana la Guia editada a Catalunya amb

1.300 exemplars al preu de 1000 pessetes.

Qualitats per atendre els malalts de Sida

A més de l'estudi de casos, consells de com realitzar entrevistes amb malalts, buscar solucions, descobrir vàries etapes de l'acompanyament pastoral, la Guia també inclou un capítol on les persones que volen acompanyar pastoralment els afectats pel VIH/Sida es poden fer una autoavaluació i saber si realment estan preparades per a fer-ho. «No tots els que volen fer una tasca d'acompanyament de persones que viuen amb el VIH/Sida estan preparats per fer aquest

servei» —diuen els autors de la Guia. «Cal insistir, sobretot, en la necessitat d'estar ben oberts per acollir i atendre, sense prejudicis previs, qualsevol persona que cerqui o demani suport i acompanyament interior. El seu nivell de creença o de fe pot ser molt variat i, fins i tot, força diferent del nivell de qui acull».

Segons el president de la Fundació Dimensió Sida, vinculada a Internacional Cristian AIDS Network (ICAN) que celebrarà la seva propera reunió al febrer de 1997 a Lyon, es proposen posar en marxa una sèrie d'activitats per sensibilitzar la societat catalana davant d'aquesta realitat i fer que l'Església al nostre país col·labori per a afrontar-la. La Fundació publicarà l'any que ve un llibre titulat *L'Església a Catalunya i la Sida* en el qual es recollirien els exemples del treball que fan des de l'Església persones com sor Genoveva Maspip i el Germà Adrià, guardonat recentment amb la Creu de Sant Jordi. També s'hi afegiran les declaracions, entrevistes i cartes pastorals dels bisbes catalans sobre la Sida.

Amb motiu de la celebració del Dia Mundial de la Sida que se celebrarà l'1 de desembre, la Fundació pensa organitzar un acte interreligiós probablement al Centre Abraham de Barcelona, en el qual, segons explica Mn. Mirabet, «Voldríem escoltar els parers d'altres religions presents a Catalunya sobre la Sida i fer una pregària conjunta».

Presca de possessió de nous canonges i de canonges honoraris

BARCELONA.— El divendres 19 de juliol va tenir lloc a la catedral de la ciutat comtal la cerimònia de presa de possessió dels nous canonges Mn. Josep Baucells i Reig, Mn. Joan Benito i Tolsau, Mn. Josep Pavia i Simó, Mn. Josep Pons i Rovira i Mn. Francesc Raventós i Pujol, i també dels canonges honoraris Mn. Josep Comas i Gros, Mn. Pere González i González, Mn. Leandre Niqui i Puigvert i Mn. Gil Sort i Boix. Els nous prebendats, davant el cardenal Ricard M. Carles, van fer la professió de fe i la promesa de guardar els costums legítims del capítol catedral. L'arquebisbe de Barcelona va demanar que «la catedral sigui exemplar en la litúrgia i en totes les altres manifestacions. Entre els diversos serveis que fareu a la catedral, recordeu que la pregària coral té una gran importància. Déu us ha beneït; que ell continuï beneïnt-vos en aquest nou càrrec, que és alhora una responsabilitat i un honor». (C.C.)

Els nous canonges, entre altres serveis, pregaran pels qui no preguen

Vacances: Misses als principals llocs d'estiueig

ALTAFULLA

Parròquia de Sant Martí
Vigílies: 19'30 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
 11'00 h. CAT.
Feiners: 8'30 h. CAT.

Barri Marítim

Vigílies: 20'30 h. CAT.
Diumenges: 12'30 h. CAT.
 20'00 h. CAT.
Feiners: 20'00 h. CAT.

ARENYS DE MAR

Convent dels Frares Caputxins

Vigílies: 19'30 h. CAT.
Diumenges: 9'30 h. CAT.
 11'30 h. CAT.
 19'30 h. CAT.
Feiners: 20'15 h. CAT.

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 19'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
 10'00 h. CAT.
 (Ràdio Arenys)
 11'00 h. CAST.
 12'00 h. CAT.
 19'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.
Feiners: 8'30 h. CAT.
 20'00 h. CAT.

BLANES

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 19'00 h. CAT.
 20'30 h. CAT.
Diumenges: 8'00 h. CAT.
 10'30 h. CAT.
 12'00 h. CAT.
 19'00 h. CAST.
 20'30 h. CAT.
Feiners: 8'00 h. CAT.
 20'30 h. CAT.

CADAQUÈS

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 9'45 h. CAT.
 (Capella Sant Baldiri)
 11'00 h. CAT.
 18'00 h. CAST.
 20'00 h. CAT.
Feiners: 19'00 h. CAT.

CALAFELL

Parròquia de la Santa Creu

Vigílies: 20'30 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
 11'00 h. CAT.

Parròquia de Sant Pere (Platja)

Vigílies: 19'00 h. CAT.
 20'00 h. CAST.
Diumenges: 10'00 h. CAT.
 19'00 h. CAST.
 20'00 h. CAT.
 21'00 h. CAST.

CALDES DE MALAVELLA

Parròquia de Sant Esteve

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 8'00 h. CAT.
 11'00 h. CAT.

Capella Gnes. Hospitalàries

Diumenges: 21'45 h. CAST.

Capella Gnes. Carmelites (Balneari)

Feiners: 20'00 h. CAT.

CALELLA

Parr. de Sta. Maria i St. Nicolau

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 8'30 h. CAT.
 10'00 h. INTERN.
 12'00 h. CAT.
 18'00 h. CAST.
 20'00 h. CAT.

CAMBRILS

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'30 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
Feiners: 8'00 h. CAT.

Santuari Mare de Déu del Camí

Diumenges: 11'30 h. CAT.
 19'00 h. CAT.

CANET DE MAR

Parròquia de Sant Pere i Sant Pau

Vigílies: 20'00 h.
Diumenges: 8'30 h.
 10'30 h.
 12.00 h.
 20.00 h.
Feiners: 20'00 h.

Santuari de la Misericòrdia

Diumenges: 12'00 h.
 19'00 h.

CASTELL D'ARO

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 21'00 h. CAT.
Diumenges: 11'00 h. CAT.
 21'00 h. CAT.
Feiners: 20'00 h. CAT.

Santuari de Sant Pol

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 10'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.
Feiners: 10'00 h. CAT.
 (Urcatusa)

CASTELLDEFELS

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
 11'00 h. CAT.
 13'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.

Capella Bella Mar

Vigílies: 19'00 h. CAT.
Diumenges: 11'00 h. CAT.
 12'00 h. CAT.
 19'00 h. CAT.

Vista Alegre

Vigílies: 19'00 h. CAT.
Diumenges: 10'00 h. CAT.

La Pineda (a l'aire lliure)

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 11'00 h. CAT.

CUBELLES

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
 11'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.
Feiners: 9'30 h. CAT.

L'ESCALA

Parròquia de Sant Pere

Vigílies: 18'00 h. CAT.
 19'00 h. CAT.
 (Al convent)
 19'00 h. DEUTSCH

20'30 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
 (Al convent)
 10'00 h. CAT.
 (Riells de Dalt)
 11'00 h. CAT.
 12'00 h. FRANÇAIS
 19'00 h. INTERN.
 20'30 h. CAT.
Feiners: 19'00 h. CAT.
 (Al convent)
 20'00 h. CAT.

L'ESTARTIT

Parròquia de Santa Anna

Vigílies: 18'00 h. CAST.
 20'00 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
 10'00 h. INTERN.
 11'00 h. CAT.
 18'30 h. CAT.
 20'00 h. CAT.
Feiners: 19'00 h. CAT.

LLANÇÀ

Parròquia de Sant Vicenç

Vigílies: 19'00 h. CAT.(Grifeu)
 19'30 h. CAT.(Port)
 21'00 h. CAT.(Vila)
Diumenges: 8'30 h. CAT. (Port)
 11'00 h. CAT. (Vila)
 19'00 h. CAT./CAST.
 (Vila)
 20'30 h. CAT. (Port)

MALGRAT DE MAR

Parròquia de Sant Nicolau

Vigílies: 19'30 h. CAST.
 (C. Médico)
 20'00 h. CAT.
Diumenges: 8'30 h. CAT.
 10'00 h. INTERN.
 11'00 h. CAST.
 (C. Médico)
 11'30 h. CAT.
 20'00 h. CAT.
Feiners: 8'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.

PALAMÓS

Parròquia de Santa Eugènia

Vigílies: 19'30 h. CAT.
 20'30 h. CAT.(La Fosca)
Diumenges: 11'30 h. CAT.
 19'30 h. CAT.
 20'30 h. CAT.(La Fosca)
Feiners: 19'30 h. CAT.

Parròquia de Sta. Maria del Mar

Vigílies: 19'00 h. INTERN.
 20'00 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
 11'00 h. INTERN.
 19'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.

PALS

Parròquia de Sant Pere

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 10'00 h. CAT. (Massos de Pals)
 12'00 h. CAT. (Parr. de Pals)
 20'00 h. CAT.(Parr. de Pals)
Feiners: 19'00 h. CAT.

PINEDA DE MAR

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'00 h. CAT.

Diumenges: 9'00 h. CAT.
 10'00 h. CAT.(C. del Barri de Creus)
 11'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT. (Sta. M. de Pineda)
Feiners: 13'00 h. CAT.(dijous)
 19'00 h. CAT.
 (altres dies)

PORTBOU

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 11'00 h. CAT.
 19'00 h. CAT.
Feiners: 19'30 h. CAT.
 (Dimarts i Divendres)

PUIGCERDÀ

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 8'00 h. CAT.
 10'00 h. CAT.
 11'00 h. CAT.
 12'00 h. CAT.
 13'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.
Feiners: 9'30 h. CAT.
 20'00 h. CAT.

ROSES

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 19'00 h. CAST.
 20'00 h. CAT.
 21'00 h. CAT.(Església Ciutadella)
Diumenges: 9'00 h. CAT.
 10'00 h. FRANÇAIS
 11'00 h. CAT.
 18'00 h. DEUTSCH
 19'00 h. CAST.
 20'00 h. CAT.
Feiners: 20'00 h. CAT.

SANT CARLES DE LA RÀPITA

Parr. de la Santíssima Trinitat

Vigílies: 20'00 h. CAST.
Diumenges: 8'00 h. CAST.
 11'00 h. CAT.
 19'00 h. CAST.
 20'00 h. CAT.

Parròquia de Sant Josep Obrer

Vigílies: 19'30 h. CAST.
Diumenges: 9'00 h. CAST.
 10.30 h. CAST.

SITGES

Parr. de St. Bartomeu i Sta. Tecla

Vigílies: 19'00 h. CAST.
 20'00 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
 10'00 h. CAT.
 12'00 h. CAT.
 19'00 h. CAT.
 20'00 h. CAST.
Feiners: 9'00 h. CAT.
 19'30 h. CAT.

El Vinyet

Vigílies: 19'30 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.

Església de Sant Joan

Vigílies: 20'30 h. CAT.
Diumenges: 11'30 h. CAT.
 20'00 h. CAT.

TARRAGONA

Parròquia de Sant Joan Baptista

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
 10'30 h. CAST.
 12'00 h. CAT.
 13'00 h. CAST.
 20'00 h. CAT.
Feiners: 9'30 h. CAT.
 20'00 h. CAST.

TORREDEMBARRA

Parròquia de St. Joan Baptista

Vigílies: 20'00 h. CAT.
 21'00 h. CAST.
Diumenges: 11'00 h. CAT.
Feiners: 9'00 h. BILINGÜE

Parròquia de Sant Pere

Vigílies: 19'30 h. CAST.
 20'30 h. CAT.
Diumenges: 8'30 h. CAT.
 11'00 h. CAT.
 19'00 h. CAT.
 20'00 h. CAST.
Feiners: 19'30 h. BILINGÜE

Capella Clarà

Diumenges: 9'30 h. CAT.

Capella Barri Marítim

Diumenges: 20'00 h. CAST.
 21'00 h. CAT.

TORROELLA DE MONTGRÍ

Parr. de Torroella de Montgrí

Vigílies: 20'00 h. CAT.
Diumenges: 9'00 h. CAT.
 11'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.

Providència

Diumenges: 7'30 h. CAT.

Camping Delfin Verde

Diumenges: 10'00 h. CAT.

Església de l'Hospital

Diumenges: 12'00 h. CAT.

VILANOVA I LA GELTRU

Parr. de Sta. Maria de la Geltru

Vigílies: 19'30 h. CAT.
Diumenges: 8'30 h. CAST.
 10'30 h. CAT.
 12'00 h. CAT.
 19'30 h. CAT.
Feiners: 19'30 h. CAT.

Parròquia de la Immaculada

Vigílies: 19'30 h. CAT.
Diumenges: 10'00 h. CAT.
 11'30 h. CAST.
 12'30 h. CAT.
 19'30 h. CAST.
Feiners: 9'00 h. CAT.
 19'30 h. CAT.

Parròquia de Sant Antoni Abat

Vigílies: 20'00 h.
Diumenges: 9'00 h.
 11'00 h.
 12'00 h.
 20'00 h.
Feiners: 9'00 h.
 20'00 h.

Parròquia de Sant Joan Baptista

Vigílies: 19'00 h.
Diumenges: 9'00 h.
 11'00 h.
Feiners: 9'00 h.

El llibre de la setmana

La política com a novel·la

Cristóbal Sàrrias

A Vázquez Montalbán no se li poden negar tres coses: la fecunditat literària, el sentit de l'oportunisme i un notable esperit crític. No crec que sigui necessari demostrar-ho, perquè és palès per tothom si s'ha seguit la seva trajectòria des dels temps dels seus primers moviments crítico-político-literaris en la revista *Triunfo*, als anys seixanta, on sota els pseudònims de Manolo V el empecinado, o de Sixto Cámara feien les delícies dels qui desitjaven que hi hagués, per fi, una ploma capaç de desafiar la situació del moment. I és que com diu la dita castellana: *quien tuvo retuvo*. Potser les seves arrels gallego-murcianes, i la seva criança a la vora de la Mediterrània li han inoculat en gran part aquesta fecunditat oportuna i satírica, de la qual fa gala en aquest darrer i voluminós text.

Anem per parts. He llegit, no sense certa gaubança en alguns moments i en d'altres amb força mal humor, un dels llibres de més èxit de la darrera Fira del Llibre,

Un polaco en la corte del Rey Juan Carlos. No és precisament una novel·la, com les que acostumen a aparèixer en aquesta pàgina, però el seu to general és d'un tarannà que no és gaire aliè a aquesta rúbrica. I, a més, no va malament tenir a mà una opinió —per modesta que sigui— sobre una obra que segurament està en molts prestatges casolans.

Vázquez Montalbán, d'entrada, se situa amb oportunisme ja en el títol. És «polac» de nacionalitat, i no en renega. D'alguna manera això l'ajuda a distanciar-se de moltes coses, entre les quals hi ha la seva natural servitud a uns paràmetres de la Península Ibèrica que el condicionarien, per sentir-se així més lliure per opinar, i perquè els que entrevista acceptin que es conforma amb ser l'«extraterrestre» —o «extraterritorial»— que és, i més en un Madrid tan poc «polac».

Màrius Carol, en el seu recent *Catalans o Polacos. Antologia d'un disbarat* ha analitzat bé, tot i que amb excessives presses periodístiques, aquesta permuta de nacionalitats. Vázquez Montalbán

assumeix el risc, i així en totes les seves entrevistes se sent més lliure, perquè parla des d'una frontera que li atorga immunitat diplomàtica. I en aquesta llibertat està precisament la seva força crítica, de vegades sarcàstica, amb la sornegueria no sempre amable, barreja dels seus orígens celtas i de llatí.

Però la seva obra és una crònica directa interessant d'aquests últims anys, i sent com és, essencialment, política, no pot deslligar-se de la realitat social, que ha estat la que ha configurat sempre la realitat dels països, i per tant d'aquesta Hespèria, potser ara convertida per a molts en Desespèria, en el joc de paraules de Salvador de Madariaga.

Tot el llibre reflecteix la militància «en la esquerra irònica», adobada per la seva confessió de «pessimista nat». I aquest matís li dóna al conjunt un substrat d'amargor, com si reflectís una impotència de perdedor; es llegeix, tanmateix, amb certa avidesa, i, perquè negar-ho, per curiositat de saber el que un espectador actiu

Manuel Vázquez Montalbán, *Un polaco en la corte del Rey Juan Carlos*, Alfaguara, Madrid 1996, 544 pàg.

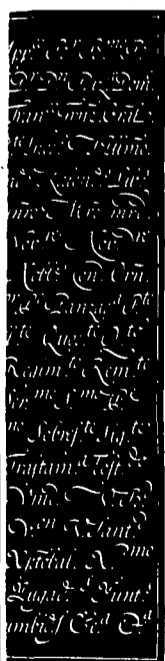
com Vázquez Montalbán va observant en ambients tan dispersos, i en protagonistes tan diversos. En totes les converses —més que entrevistes— va trobant els arguments que confirmen els seus punts de partit, els seus reals prejudicis (judicis previs). Perquè, si quelcom té l'autor d'*Un polaco en la corte del Rey Juan Carlos* és una ideologia concreta, de la qual no baixa, malgrat els girs que ha anat fent la Història. És mèrit seu, i alhora, servitud.

Si hom pogués deslligar-se de

l'autenticitat, aquestes pàgines constituïrien una autèntica novel·la: la d'un país entossudit a ser ell mateix, malgrat les manipulacions dels qui volen ser els seus protagonistes. I hom acaba veient que el Patio de Manipodio és l'autèntica «llotja de contractació» de tant Crispín amb qui ens toca conviure, com si haguéssim de representar *Los intereses creados*, del ja llunyà Benavente, a anys llum de l'honor i la dignitat col·lectiva d'*El Alcalde de Zalamea* o de *Fuenteovejuna*.

LLIBRES

Els continguts bàsics de la fe cristiana

MANUAL DE
TEOLOGÍA
DOGMÁTICA

Bajo la dirección de
Theodor Schneider

Bernd Jochen Hilberath
Hans Kessler
Alois Müller
Franz-Josef Nocke
Dorothea Sattler
Theodor Schneider
Jürgen Werbick
Siegfried Wiedenhöfer

BIBLIOTECA HERDER

Theodor Schneider.
Manual de Teología Dogmática.
Editorial Herder.

El Manual de teologia dogmàtica està pensat com un *vademècum* per a l'ensenyament i l'aprenentatge de la teologia dogmàtica catòlica, renovada i aprofundida d'acord amb el Concili Vaticà II. Presenta un compendi dels continguts de la fe cristiana, tal com els recull, repensa i descriu el treball teològic i sistemàtic actual.

La divisió respon a la disposició dels tractats, acreditada en una llarga tasca docent: prolegòmens, doctrina de Déu, doctrina de la creació, cristologia, pneumatologia, doctrina de la gràcia, doctrina dels sagraments, escatologia i doctrina trinitària.

El Manual pretén oferir en els diferents sectors i temes de la teologia dogmàtica totes les informacions necessàries, els plantejaments dels problemes importants i els intents de solució, per tal de posar els lectors, els estudiants de teologia, els professors de religió i els encarregats de la predicació, i en general, tots els creients interessats en aquestes qüestions, en grau d'assimilar objectivament els continguts bàsics de la fe cristiana.

Cadascun dels tractats ha estat escrit —sempre des d'una perspectiva catòlica amb sensibilitat ecumènica— per un autor diferent. Els manuscrits han estat discutits a fons per l'equip d'autors, de manera que la concepció general i l'esquema bàsic dels diferents tractats ha estat elaborat i mantingut per tots. (C.C.)

També hem llegit...

• José Luis Matilla, *Sol y Sombra*, Ediciones B, Barcelona 1996, 240 pàg.: L'escenari de la transició, i els seus protagonistes menors. Intenta ser irònica, i acaba sent desmesurada, de vegades grotesca. Una més de les moltes obres que poden servir de crònica dels darrers canvis. L'ambient és més aviat rufianesc.

EDITORIAL REGINA, S.A.
EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIAL

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig

ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES -

LES OBRES DE MISERICÒRDIA

TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89. Tel. 322 17 11. Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

Cinema

Las dos caras de la verdad

Primal Fear

Director: Gregory Hoblit. Guió: Steve Shagan i Ann Biderman. Intèrprets: Richard Gere, Laura Linney, John Mahoney, Alfred Woodard, Frances McDormand. 125 min.

J.M. Aresté
(Aceptensa)

Martin Vail és un advocat oportunista, a qui agrada tant la popularitat que sempre busca copar les notícies judicials dels telenotícies. No li importa gens ni mica per acceptar un client la seva innocència o culpabilitat; allò que ha d'aconseguir és la llibertat dels seus defensats. El brutal assassinat de l'arquebisbe de Xicago, que organitza un considerable enrenou, i la consegüent detenció d'Aaron, un tímid noi de camp amb totes les aparences de ser el criminal, proporciona a Martin un cas a la seva mida.

L'adaptació d'una novel·la de William Diehl serveix per al debut en el llargmetratge de Gregory Hoblit, qui ha treballat abans en sèries televisives populars, com *Canción triste de Hill Street* o *La ley de Los Angeles*. La

Paramount l'ha envoltat d'un magnífic equip tècnic i artístic, al qual treu el màxim rendiment. El guió demostra solidesa, i el director sap plasmar-lo en imatges, de manera que es manté l'interès. Les successives sorpreses que s'ofereixen no estan massa forçades; en part gràcies a unes bones interpretacions, sobretot de Richard Gere i del desconegut Edward Norton.

La pel·lícula tracta de mantenir una línia políticament correcta. En la implicació de l'arquebisbe en una trama d'abús sexual s'evita fer judicis generals sobre l'Església Catòlica; tampoc, però, no hi ha personatges catòlics positius que facin de contrapès. En el fons, hagués estat igual que fos un conegut polític o un gran magnat de les finances. La història no variaria substancialment: sols li mancava una mica de morbositat.

Crònica televisiva

La gramàtica, eina de treball

Miquel Àngel Codina

Una de les grans novetats de la programació d'estiu de TV3 és el retorn del famós periodista Josep Maria Bachs, que aprofita l'aturada estival de l'espai radiofònic *Tres de Bachs* —que condueix als matins a Ràdio 4—, amb un programa que Televisió de Catalunya ja va emetre l'any passat amb molt èxit: *Si l'encerto, l'endevino*. És tracta d'un concurs diari d'allò més amè i agradable d'una mitja hora de durada aproximadament sobre proverbis, locucions i frases fetes de la gramàtica catalana mitjançant uns jeroglífics animats força enginyosos. Aquest entretingut passatemps televisiu va ser presentat ara fa un any per l'actriu Rosa Gàmiz.

Si l'encerto, l'endevino és l'adaptació que la productora televisiva Gestmusic —la responsable de programes tan populars i de tanta acceptació com *Amor a primera vista*, *Lluna de mel*, *Betes i films*, *Una hora amb Vittorio Gassman*, *Força Barça* o *Lluvia de estrelles*— ha realitzat d'un concurs que emet actualment la BBC-1 i el canal per satèl·lit Family Channel i que té com a eina de treball la gramàtica. Aquest joc lingüístic, d'una mecànica molt simple, esdevé una mena de trencaclosques cultural on dues parelles de concursants, que canvien cada dia, han d'esbrinar com més aviat millor el significat d'un bon grapat de jeroglífics i endevinalles sobre el llenguatge. S'emet a les 20.30 h., abans del *Telenotícies vespre*, una franja horària que Bachs coneix molt bé, atès que ell es va consagrar presentant un programa que ja ha entrat als annals de la història de la televisió catalana: *Filiprim*. Josep Maria Bachs posseeix un carisma tan gran que ha fet que l'audiència televisiva el consideri com «un més de la família». Pocs personatges de la petita pantalla han assolit una complicitat similar amb el públic.

Cal assenyalar també que el concurs *Seiciències*, que condueix Enric Calpena de dilluns a divendres al migdia a TV3, ha estrenat recentment una versió nocturna que s'emet un cop a la setmana. Amb aquest nou format el concurs enriqueix el seu contingut fonamental amb la intervenció d'una orquestra i amb actuacions de diferent mena. Sens dubte, és un estiu on la gramàtica s'ha convertit en una indiscutible companya de joc.

Veus d'Església

TELEVISIÓ

TV1

Diumenge 11.00 *La Missa*: amb la participació del Cor Parroquial de Moià (Bages, bisbat de Vic), sota la direcció d'Ignasi Alberch i Arisa; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

11.50 *Esglésies de Catalunya*.

Dimarts 04.00 *Testimonio*.

TV2

Sense determinar la programació amb motiu dels JJ.OO d'Atlanta.

TV3

Dissabte 08.10 *Signes dels Temps*: no hi ha programa fins al setembre.

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Creure avui: no hi ha programa fins al setembre.

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit europeu Eutelsat II-16° E. 37V. freq. 11.575 GHz, 6.60 italià, 7.50 anglès.

Diumenge 12.00-12.30 *Angelus*. (Directe)

Dimecres 11.00-12.30 *Audiència general*. (Directe)

De dilluns a divendres 18.10-18.25 *Informació*.

Dissabte 18.10-18.25 *Speciale Lumen 2000*.

RÀDIO

FUNDACIÓ MISSATGE
HUMÀ I CRISTIAN

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:
de 07.00 a 22.00h.: Cada quart d'hora, butlletins d'informació general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i 21.30.

De dilluns a diumenge:

23.57 *Mirant endins.*
00.00 *Punt i Coma.*
01.30 *Dietari de música i músics.*
Ràdio Vaticana.
Espurna d'alba.

Dilluns

22.00 *Aquí Ràdio Estel.*
22.30 *Diàleg d'Església.*
23.00 *Panorama de cinema.*
00.03 *Anem per feina.*
00.30 *Cova de clàssics.*
01.00 *Deliciosament instrumental.*

Dimarts

22.00 *Paraules d'amor.*
23.00 *Temps d'acció.*
00.03 *Versió original.*
00.30 *Perfil.*
01.00 *Deliciosament instrumental.*

Dimecres

22.00 *Sons i Ressons.*
22.30 *Converses amb la ciència.*
23.00 *Panorama Cultural.*
00.03 *Els veïns de l'escala.*
00.30 *Nit d'Estels.*
01.00 *Deliciosament instrumental.*

Dijous

22.00 *Més enllà del temps.*
22.30 *Tal dia com aquell.*
23.00 *En família.*

00.03 *Temps de paraula.*
00.30 *Selecció musical.*
01.00 *Última sessió.*

Divendres

22.00 *Set dies a l'Església.*
22.30 *A Cel Obert.*
23.00 *Encantats de conèixer-lo!*
00.03 *Calaix de sastre.*
00.30 *Fila 7.*
01.00 *Paraules de música.*

Dissabte

22.00 *A cor obert.*
Pedra angular.
22.30 *Contemporània.*
23.00 *Cova de Jazz.*
00.03 *Negra nit.*
00.30 *Les novetats a cau d'orella.*
01.00 *Paraules de música.*

Diumenge

19.00 *Eucaristia Catedral.*
22.00 *Raons per viure.*
22.30 *Mosaic.*
23.00 *La Gran Via.*
23.30 *Blue Velvet.*
00.03 *Amb molt de gust.*
00.30 *Estel de colors.*

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

09.00 *Músiques místiques: Magnificat, BWV 243, de Bach; Magnificat per a solistes, cor i orquestrà, de Puccini; Magnificat anima mea. Motet, de F. Couperin; Magnificat, de Casanoves; Magnificat, de Vaughan Williams; Magnificat, de Zelenka; Magnificat octavi toni, de Duarte Lobo.*
11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 *Paraules de vida: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).*

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal.*

De dilluns a dijous

21.00 *El Espejo.*

Divendres

21.00 *La linterna de la Iglesia.*

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni: recull d'informacions i notícies de caire religiós.*

10.30 *Iglesia es noticia: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.*

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España (des de Madrid).*

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Divendres

17.38 *Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.*

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 *Déu vos guard! Santoral, reflexió i agenda.*

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb: Maria Antic, vídua Cabanas, mare de vuit fills; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).*

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.*

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4)

Diumenge

08.45 *Vida i esperit.*

RÀDIO MÀRCEL (Sitges FM 107.7)

Divendres

De 20.00 a 20.30h. *La punta: (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).*

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).*

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia: entrevista de caràcter humanístico-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.*

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva (producció de l'arquebisbat).*

Dissabte

13.50 *Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella.*

Diumenge

09.45 *Església viva (producció de l'arquebisbat).*

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3)

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes. L'emeten: **Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Radio**, i també:

Alforja Ràdio (FM 104.3) diumenge 09.00h. **Calafell Ràdio** (FM 107.7) diumenge 09.20h. **Cadena Cope-Reus** (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»). L'emeten:

Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també: **Calafell Ràdio** (FM 107.7) dissabte 12h. **Ràdio La Canonja** (FM 102.3) divendres 20h. **L'Espuga FM Ràdio** (FM 107.4) dissabte. **Ràdio Falset** (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h. **Ràdio El Morell** (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h. **Ràdio Montblanc** (107.0) diumenge, a partir de les 11 h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (FM 107.5) dissabte 13h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h. **Ràdio La Vilella Alta** (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: **Cadena Cope-Reus** (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *A la ribera del Jordà* (narracions de reflexió escrites per Mn. Miquel Àngel Ferrés amb la veu de Joan Canals), *L'estiu és jove* (comentaris estiuencs realitzats per Jordi Pujol i Campistol), *Un got d'aigua fresca* (homenatge a Mn. Josep Maria Pont, tot recopilant els millors comentaris que va realitzar per aquest programa durant els mesos d'estiu al llarg de dos anys), *El significat de l'evangeli* (a càrrec de Mn. Salvador Gras i Mn. Rafel Felipe). Tots aquests nous apartats estaran fins a finals de setembre. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cope Costa Brava (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) diumenge 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104 FM) dissabte 20.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h*. **Ràdio Arenys de Munt** (107 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) dissabte 14.00h. **Ràdio la Vall** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (106.1 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 8.00h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.7 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Santa Coloma de Farners** (103.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom Palau Sacosta** (106.6 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) diumenge 10.00h. **Top Gironès-Cassà de La Selva** (92.8 FM) dissabte 19.30h.

*(Inclòs dins el programa parroquial local).

MÚSIQUES I CANTS: no hi ha programa fins a l'octubre.

EL CAFÈ INTERNACIONAL: no hi ha programa fins a l'octubre

Diumenge

09.30 *Reflexió: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.*

RÀDIO SABADELL (OM 882)

Diumenge

09.45 *Testimoni: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).*

RÀDIO SALUD (FM 89.1)

Dissabte

De 07.00 a 09.00h. *Rosari: meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, herois del segle XX, etc.*

Diumenge

De 07.00 a 09.00h. Presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marí, etc.

RÀDIO SANTA COLOMA DE FARNERS (FM 103.6)

Dimecres

De 23.00 a 24.00h. *SOS pregària: una hora de pregària des de casa vostra, units per una mateixa sintonia.*

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.*

Diumenge

09.00 *Església viva (producció de l'arquebisbat de Tarragona).*

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

20.40 *Rosari: en llatí des del Vaticà.*

22.10 *Noticiero.*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.*

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Cafè i pastes: informacions, comentaris i entrevistes.*

Dissabte

08.15 *Església viva (producció de l'arquebisbat).*

LA PARAULA DEL BISBE: no hi ha programa fins al setembre.

PUNT DE TROBADA: no hi ha programa fins a l'octubre.

TARDA DE TOTS: magazine d'Onda Rambla Girona (89.9 FM) que inclou cada divendres a les 17.05 una secció d'actualitat cristiana i de notícies de l'església de Girona.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: no hi ha programa fins a l'octubre.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten:

Catalunya Música (96.7 FM) Girona- (101.5 FM) Maresme: diumenge 11.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Cope Figueres** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Ona Jove de Riudellots de la Selva** (104 FM) dissabte 20.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Shalom de Palau Sacosta** (106.6 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 de Ràdio Nacional** (738 AM-93.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès de Cassà de la Selva** (92.8 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»). L'emeten: **Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars**, i també: **Ràdio Súrria** (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h. **Ràdio La Cala** (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h. **Ràdio Deltebre** (FM 107.6) dissabte de 9.00h. **Ràdio Flix** (FM 102) dissabte de 9.30h. **Ràdio Gandesa** (FM 107.9) dissabte de 13.00h. **Ràdio Infant** (l'Hospitalet FM 107.9) dissabte 10.00h. **Ràdio Joventut de Masdenverge** (FM 100.7) diumenge 10.00h. **Ràdio Mora d'Ebre** (FM 87.6) divendres 10.00h. **Ràdio Nueva Vinars** (FM 98.2) dissabte 22.30h. **Ràdio Onda Cero** (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h. **Ràdio els Ports** (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h. **Ràdio Ràpita** (FM 107.9) diumenge 12.00h. **Ràdio Ulldescon** (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSÒ: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans. L'emeten: **Ràdio Pirineu** (Puigcerdà, FM 89.8) diumenge 09.30h. **Ràdio Seu** (FM 107.2) diumenge 9.00h. **Ràdio Valira** (FM 98.1) dissabte 13.00h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

Mare de Déu de la Fontcalda

Gandesa. Terra Alta. Bisbat de Tortosa

La tradició diu que un pastor del poble de Prat del Comte va trobar una imatge de la Mare de Déu a la vora del riu Canaleta, prop d'una font. Volent endur-se-la al poble, la posà dins el sarró. En arribar a casa es trobà sense la imatge, la qual se n'havia tornat al lloc on fou trobada.

Per tres vegades (set vegades, segons altres versions) es va repetir el fet, i compregué tothom que la Mare de Déu volia ser venerada allà mateix, a la vall de Fontcalda, dins el terme de Gandesa. Així, doncs, els gandesans li van aixecar una capella.

Històricament, els documents més antics que fan referència a aquesta primitiva capella, són del segle XVI.

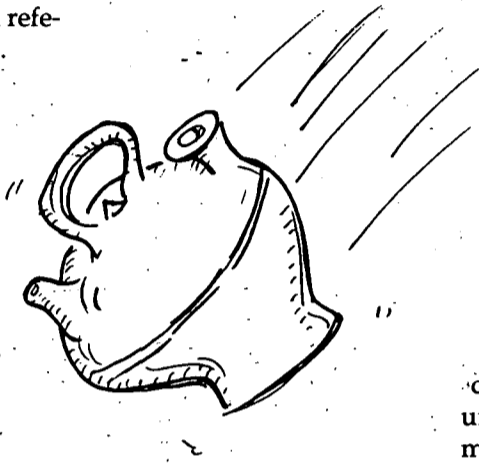
Està documentat també que a les darreries de l'edat mitjana, els frares trinitaris romangueren en aquesta vall. Més tard van abandonar el lloc i el convent es convertí en ermitori i se n'encarregà el poble de Gandesa.

Amb el pas dels anys s'afegiren elements complementaris a la llegenda primitiva, com el que explica que per resoldre a quin dels dos pobles, Prat del Comte o Gandesa, pertanyia la imatge, tiraren un càntir d'argila daltabaix de les roques. Com que miraculosament no es trencà, ho interpretaren com un testimoni favorable a Gandesa.

La devoció a la Mare de Déu va anar augmentant i es feu necessari construir una església més gran. S'edificà a mitjans del segle XVIII, d'estil barroc. Com tantes altres, l'any 1936 fou cremada gairebé totalment i esmicolada la imatge primitiva.

Sempre s'han atribuït qualitats guaridores a l'aigua de la Fontcalda. No només per les seves propietats termals, sinó per la intercessió de la Verge Maria.

Les cròniques expliquen curacions miraculoses, tant de malalties del cos com de l'esperit.

—Mare, ajuda'm! No sé com posar-m'hi per explicar als meus amics l'anada a la Fontcalda.

—Tens raó, és molt difícil expressar en una carta tota la bellesa del paisatge que hem vist.

—Em faràs tu una explicació en un full a part?

—Faré el possible.

Mira hauríem de posar el que diu aquell llibret que tenim. «La Fontcalda ha estat definida com una simfonia d'aigua i roques, composta per Déu a honor de la seva Mare Santíssima.»

—Jo ho vaig trobar molt bonic. Per què diu que és una simfonia?

—Simfonia és una paraula del món de la música. Significa una barreja harmoniosa de sons, molt ben estructurada. Per això diuen que la Fontcalda és una simfonia, perquè s'hi ajunten la bellesa de les roques, de l'aigua, els estrets, el silenci... Tot plegat fa un conjunt harmoniós que captiva.

—Mare, t'estàs posant poètica!

—li diu l'Oriol.

—A mi, el que em va agradar —interromp la Laia— és aquella història del càntir que el tiren daltabaix i no es trencà. És veritat això?

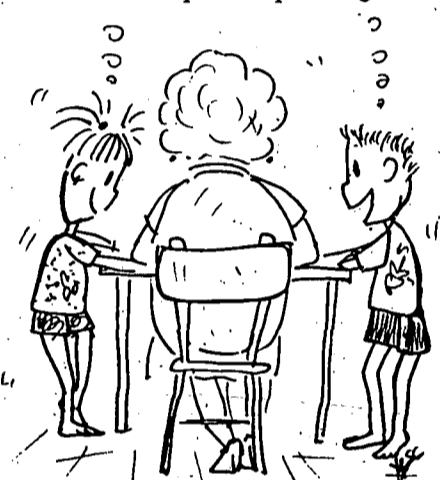
—No és una història, és una llegenda, que no és igual. La devoció a les imatges sempre ha estat envoltada de llegenda.

des i tradicions poètiques; són molt interessants i respectables, i també ens fan arrelar més a la nostra petita Pàtria; però no hem d'oblidar que l'essencial en la devoció a la Mare de Déu és complir les paraules que ella va dir a Canà: «Feu el que

Jesús us digui». Si ens ajuden a estimar més a Nostre Senyor i a ser millors, totes les «històries» són bones.

—Mare, després de po-

etessa ara fas de sermoneaire —diu amb simpatia l'Oriol.

—Oriol, no juguis a ser descarat. Apa, per ara ja n'hi ha prou, aneu a jugar i després ja fareu la carta. Jo us prepararé el resum de la història.

—Que bé! Gràcies mare!

Goigs a la Mare de Déu de la Fontcalda

Ja que en la Fontcalda feu, Verge, tanta meravella, als qui us visiten en ella dau-los salut, puix podeu.

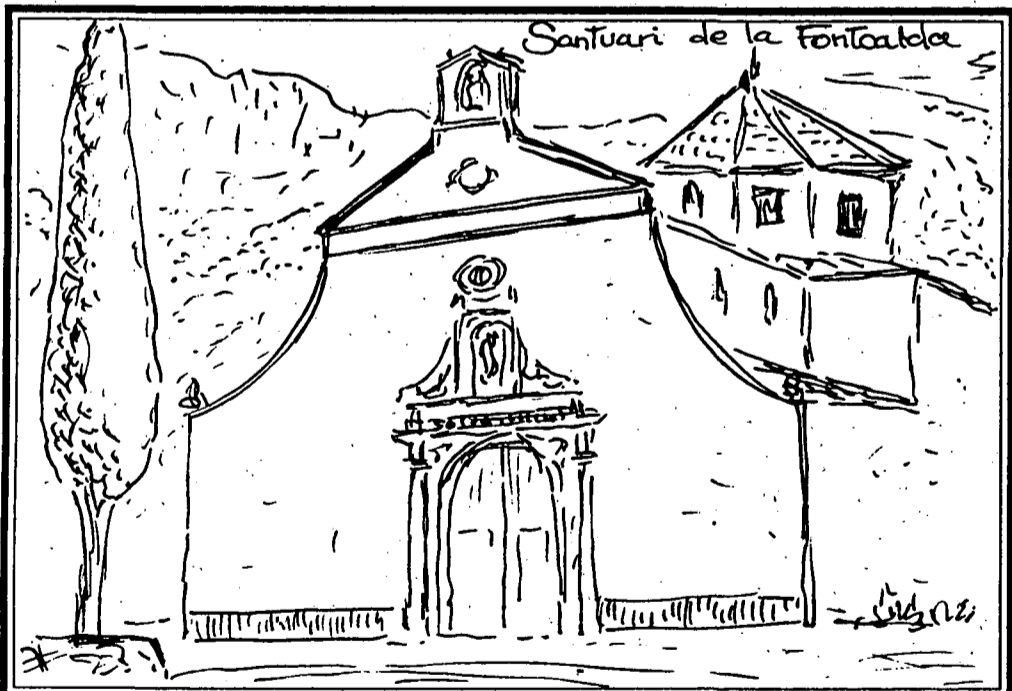
En el terme de Gandesa el cel ha volgut donar una aigua tan singular que sana la gent opresa. Verge, ja que el món creu ser vostra tal meravella,

als qui us visiten...

Fontcalda i sagrada vena sou, Verge, amb l'Esperit Sant, que encengué del seu foc sant i us feu font de gràcia plena: ja que a vostra font voleu dar d'eix foc una centella,

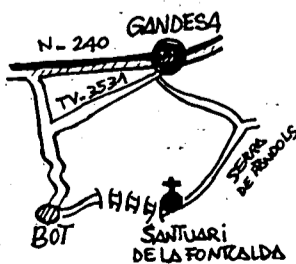
als que us visiten...

Puix amb esta aigua sabeu obrar tal meravella, als qui us visiten en ella dau-los salut, puix podeu.

Ho sabies?

- Gandesa és la capital de la Terra Alta. La Fontcalda es troba en el seu terme municipal.
- El Santuari està ubicat al fons del cràter d'un volcà.
- La qualitat de la seva aigua fa que hi hagi una petita estació termal.
- La Mare de Déu és invocada de manera especial en èpoques de sequera.

**Caixa Penedès,
la teva caixa**

Fa gairebé 100 anys escrivíem a mà,
un a un, el nom dels nostres clients.
Amb mirament, professionalitat i bon servei,
hem guanyat la confiança
de milers de persones.
Avui som la tercera caixa catalana.
Perquè les coses han canviat,
però no l'essència.

Caixa Penedès, la teva caixa

Caixa Penedès

---

afinant

Zoom

Aquests nens musulmans de Bòsnia pregunten pels seus pares, parents o amics massacrats per l'odi i la venjança dels serbis... Seran capaços de perdonar? El perdó sempre és possible. Però difícilment és possible oblidar quan s'és marcat per la tragèdia.

Llindar

El realisme del Dr. Manuel Bonet

Amb motiu del trasllat de les seves despulles, el passat 26 d'abril, la figura del Dr. Manuel Bonet i Muixí va ser novament recordada i evocada, sobretot el seu amor a l'Església i a Catalunya. Mer:tre assistia a aquell acte, tan emotiu i entranyable, em preguntava: què ens diria ara el Dr. Bonet als cristians —i en concret als eclesiàstics— del nostre país? M'ho torno a preguntar ara en apropar-se la festa de la Transfiguració. En efecte, aquest 6 d'agost s'escau el 27 aniversari de la seva mort.

No és fàcil respondre aquesta pregunta. Caldria estudiar el fons documental del seu arxiu. Sé que aquesta recerca va endavant i que està en bones mans. Tot amb tot, sense esperar la seva conclusió, només parant atenció a algunes de les seves actuacions i coneixent el seu tarannà, sempre se'n pot descobrir algun interessant suggeriment. En poso un exemple. Què diria el Dr. Bonet sobre el contenciós, pel que sembla ara una mica revifat amb ocasió del Concili, entre la metròpolis tarragonina i la megalòpoli eclesial barcelonina?

Al llibre *Manuel Bonet, prevere de Barcelona*, editat per Nova Terra el 1974, hi trobem una anècdota molt significativa de la qual en fou testimoni el P. Miquel Batllori. A casa del P. Albareda se solien trobar per conversar Mn. Manuel Bonet, Mn. Higiní Anglès i el savi jesuïta historiador. «Aquelles converses a quatre —escriu Batllori— eren sempre inacabables. Sobre un fons d'òbvies coincidències, sorgien tostemps matisos diferencials ben remarcables. Nascuts en quatre decennis successius, l'edat condicionava les nostres actituds, i convertí el diàleg en dialèctica. A més a més, el doctor Bonet era l'únic dels quatre que no provenia dels estudis històrics, sinó del món real. Per això l'interessaven

més la geografia —un hobby quasi clandestí— i la literatura, que no pas la història, bé que posseïa una copiosa biblioteca alhora geogràfica, literària i històrica. Però quan copsà al vol, en el meu món romà, els primers rumors que hom tractava de fer arquebisbat la diòcesi de Barcelona, davant les remarques que els altres tres li fèiem

sobre la primacia de Tarragona, ell esclatà: "Mireu, tot això de la història són romanços —tot al·legant els exemples de París, Lió, de Buenos Aires i Còrdova"».

No tinc cap interès personal en el contenciós eclesiàstic entre Tarragona i Barcelona i en altres contenciosos com el dels límits diocesans sobre el qual caldria que els nostres bisbes dialoguessin amb pau. Em sembla molt bé que es pugui parlar, com fan ara alguns eclesiàstics tarragonins; d'una recuperació efectiva del servei eclesial de l'arquebisbe de Tarragona, en tant que metropolità, gràcies a la seva iniciativa del Concili. Cal reconèixer-li el mèrit. És de justícia. Però no hem d'oblidar-nos del realisme que manifestà tenir un jurista de la categoria del Dr. Bonet, al qual, per cert, tot i ser de Barcelona, l'any 1969 prop de 150 preveres tarragonins proposaren com a metropolità en una carta al Nunci de Madrid.

No ens caldria avui el realisme del Dr. Bonet? No es fa urgent un diàleg, més franc i sincer, entre els nostres bisbes, com el que tenien a quatre bandes eclesiàstics tan representatius com els de l'anècdota? Més encara, no hauríem de procurar de desdramatitzar entre tots certs problemes?

Manuel Valls i Serra
director

El Dr. Manuel Bonet amb Pau VI. També aquest moriria un 6 d'agost

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Gent de missa (1)

Per què no hi van?

«Per què vas a missa el diumenge?». Aquesta és la pregunta que la col·lecció Emaús va fer a vint-i-un catòlics prou diversos. El resultat de l'enquesta ha donat un llibret força suggerent.

Però hi ha una altra qüestió que també podria ajudar-nos a comprendre la nostra realitat. La que es podria proposar a tants germans nostres que han abandonat la pràctica dominical: per què no vas a missa el diumenge?

Sovint em trobo amb persones que converteixen aquest interrogant en una acusació a la mateixa missa o a l'Església: a veure què feu, cada dia hi ha menys joves... la gent s'hi avorreix... De vegades més que una acusació ens arriba un lament: el de molts pares entristits perquè els seus fills ja no celebren cristianament el diumenge, el de molts catòlics que en pateixen silenciosament. L'absentisme de la missa dominical, però, no afecta només els joves. La franja d'edat 25-40 anys és potser la menys representada a les nostres assemblees dominicals.

Generalment, quan es toca aquest tema, se senten més al·lusions a la manera de celebrar la missa que no pas a allò que la missa és. Això fa que les persones grans no puguem evitar de recordar els temps que la missa se

...les persones grans no podem evitar de recordar els temps que la missa se celebrava en llatí amb el sacerdot d'esquena al poble, en uns altars que no suggerien gaire la idea de taula ni de banquet

celebrava en llatí—sovint amb una especial cantarella— amb el sacerdot d'esquena al poble, en uns altars que no suggerien gaire la idea de taula ni de banquet. Totes aquelles deficiències no impedièren, tanmateix, que molts oïssin la missa amb un remarcable fervor i que hi assistissin amb assiduitat. La convicció profundament arrelada del que la missa és s'imposava a la manera com tenia lloc, la qual, d'altra banda, ens semblava normal i indiscutible.

He d'aclarir que quan parlo d'aquesta primacia de l'ésser de la celebració eucarística no pretenc dir que la percepció que en tenia la majoria fos gaire afinada. Per a molts es tractava d'un sentit d'adoració, de la convicció del culte degut a Déu, d'un temor reverencial lligat al precepte... Al capdavant, d'un esperit religiós tirant a genèric. Els més fervorosos i centrats en la persona de Jesús posaven el major interès en la comunió. Cercaven una missa de comunió general per a combregar en el moment adequat o, de vegades, combregaven en una de les comunions que es donaven fora de la missa, de manera que aquella i aquesta no sempre anaven juntes.

Ara fa estrany recordar aquell panorama. Ho faig amb la intenció de relativitzar una mica—només una mica— el com de les celebracions. Potser ens caldria treballar més la significació global de l'assemblea eucarística com a memorial del Senyor, el sentit de Déu i de la pregària, un cert essencialisme que ens fes més independents de les formes. De fet—valgui la mala comparació— quan decideixo participar en un sopar d'homenatge a un amic, és pensant en ell que prenc la decisió. Encara no sé si l'acte serà més o menys reeixit...

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Enviar els infants a la catequesi

Recordo una anècdota xocant. Una mare em demanà, en una ocasió, que parlés amb el mossèn de la parròquia. Tenia, deia, un problema greu. A la seva filla li coincidia l'horari de la catequesi de primera comunió amb el de la classe de ballet. La solució era fàcil: triar un altre dia per a la classe de ball, cosa que la senyora no veia clar.

L'anècdota, encara que sigui pintoresca, no me l'invento. L'he tret de la caixa dels meus records perquè els catequistes constaten que hi ha infants ocupadíssims. Tant, que amb prou feines poden anar a la catequesi, y que hi acuden fatigats i distrets. Sol donar-se un problema molt fort: els pares acostumen a enviar els nens a la catequesi per a la preparació de la primera comunió. I quan aquesta s'ha celebrat, malgrat les promeses dels progenitors que prosseguiran la catequesi, els menuts solen desaparèixer dels centres catequètics.

Els sacerdots—per això són pastors— estan preocupats per la catequesi de després de la primera comunió. Perquè, és clar, l'itinerari formatiu de la fe no ha pas arribat al seu terme. Les noies i els nois, en

l'edat que més aprenen, abans d'entrar en l'adolescència, necessiten progressar en el coneixement de Crist i del seu missatge. Un cert nombre, al cap d'un temps, s'inscriuen a la catequesi preparatòria de la Confirmació, però, hi ha hagut una ruptura inoportuna i no gens pedagògica.

Els responsables de la catequesi se les enginyen per allargar el temps de formació del menuts. Tanmateix els pares haurien de procurar que els seus plançons rebessin una educació cristiana seguida, tal com succeeix amb l'ensenyament escolar. Apostar per l'educació és apostar pel futur. La responsabilitat parental obliga a aquesta aposta. Prou que els pares somien i desitgen el millor per als seus fills. L'òptim realista, fonamental i necessari és el seguiment de Crist, el Fill de Déu. Una aposta per un món millor i per tal que els seus fills assoleixin la seva destinació eterna. Això és seriós! Mai no serà lícit posar aquells de qui s'és responsable en un camí que no dugui a bon terme.

Cal repensar l'escala de valors de la vida. S'han de posar en ordre aquests valors, el primer dels quals és Déu.

Impromptu

Oriol Camps

Dues cares

Una revista madrilenya m'ha fornit dos retrats, dos rostres d'esfereïdor realisme. Un, el militar Ratko Mladic, fred, calculador, d'estratega que sap com moure els seus homes com si fos en una partida d'escacs. L'home que per assolir l'escac-mat no dubta en sacrificar ni que sigui la pròpia dama. Qualsevol engany és apte per assolir la victòria... L'home que a Bòsnia ha ordenat fredament l'assassinat d'uns bosnians l'únic delictes dels quals era haver-li fet front per defensar les seves creences i la seva cultura que, segons sembla, eren menyspreables pel militar format a l'escola comunista i, potser, més llunyanament, en l'ortodoxa... L'home que en la fredor dels seus ordres es convertia en el primer assassí, l'home que ara és en desconegut refugi per eludir la justícia. La justícia que no reconeix, però que tem...

L'altre, el del psiquiatre Radovan Karadzic, el polític, el president de la facció serbo-bosniana que ha fet la guerra, que ha emparat totes les accions criminals del seu exèrcit, que ha volgut donar un caire de «guerra santa» contra l'islamisme, signant-se i persignant-se a cada moment, volent justificar la

violència de la «neteja ètnica» recordant l'ocupació turca que els va deixar l'empremta de l'islam... Mirada d'odi, dents a punt de mossegar, un rostre que és espectacle... El rostre d'un home que també eludeix la justícia que mereix. Penso que, en el fons, deu justificar totes les seves accions, tal com les justificaria d'un malalt que s'hagués presentat a la seva consulta.

A la doble pàgina de la revista al·ludida hi trobo a faltar un tercer rostre. El de qui des de la seva poltrona presidencial de Belgrad, crec, i no sóc sol en creure-ho, ha estat el veritable causant del desastre: el de Slobodan Milosevic que, des de lluny ho ha presidit tot, ho ha beneït tot, s'ha burlat de les sancions econòmiques i, segurament, està disposat a reemprendre així que sigui possible la seva acció destructora, per reconstruir un «imperi» que mai no hauria hagut d'existir.

Perdoneu-me que avui m'hagi apartat dels temes que normalment em porten a la improvisació, a l'impromptu. La malesa d'alguns homes cal proclamar-la per no caure en el parany.

Pinzellades

Justo López Melús

Mirar-se de prop

Cal mirar intensament, treure destorbs i prejudicis, rentar-se els ulls per descobrir valors, entelats moltes vegades per la rutina i el cansament. Però no n'hi ha prou. Cal mirar també de prop, que la distància és com la boira que impedeix percebre bé les coses. «No heu de judicar segons les aparences. El vostre judici ha de ser just» (Jo 7,24).

Anant un dia cap a la muntanya, molt d'hora i amb un temps boirós, vaig percebre en el vessant quelcom que es movia i tan estrany que vaig pensar que es tractava d'un monstre. Quan vaig estar més a la vora, vaig veure que era un home. Quan finalment el vaig tenir a prop meu, vaig descobrir que era el meu germà.

JORDI BASSAS I
RIBALTA

Escriptor i teòleg

No, doctor González Ruiz

A la secció *Signes dels temps*, del núm. 182 de la revista *Qüestions de Vida Cristiana*, José M. González Ruiz dedica unes ratlles al trentè aniversari de la mort d'Ernesto Che Guevara a la localitat boliviana de Vallegrande. Amb tota cordialitat, voldria expressar la meua discrepància en alguns punts.

«Aquí se queda la clara i entrañable transparència de tu divina presència, ¡comandante Che Guevara!».

Haig de confessar que, en els últims anys del franquisme i en els primers de la transició, cançons com aquestes ens entusiasmaron. Però també haig de confessar, amb la mateixa sinceritat que l'excés d'entusiasme i la manca d'esperit crític ens posava algunes benes als ulls. Per exemple, no ens adonàvem que el mateix general Franco, tot i els elogis rebuts d'una Església espanyola oficial agraïda pels seus «serveis», mai no havia comptat amb el títol de «divina presència», si més no en públic.

Però, com diu ell, i hi estic d'acord, cal comprendre la condició de mite intocable que ostenta el Che en aquella gent, que no s'avergonyixen d'encendre ciris davant la seva fotografia com si fos un sant. És clar que podríem especular si una hipotètica victòria armada del Che i l'establiment del règim revolucionari desitjat no hauria aigualit tant de zel mitificador. Però, això seria una altra història.

L'autor cau, a parer meu, en la contradicció típica del pacifisme filo-revolucionari. D'una banda es mostra convençudíssim que, amb l'Evangeli com a missatge de pau, «no podem aprovar ni les guerres amb majúscules ni les guerrilles amb minúscules». Però, un cop fet un judici global sobre «l'actitud i la bona intenció» dels qui volen alliberar el poble oprimat, declara que no té cap inconvenient a introduir a la llista dels «sants que mai no seran canonitzats» la figura d'Ernesto Guevara.

Anem a pams. Si, amb aquestes paraules,

l'autor voldria dir que no dubta de la salvació eterna del Che, malgrat «l'indubtable error de la guerrilla», haig de dir que la meua fe cristiana m'obliga a estar-hi d'acord. Crec que la misericòrdia de Déu i el seu amor infinit als homes, passa pel damunt de molts «indubtables errors» humans. Ara, si l'argument és que la santificació del Che es basa en què quan «s'apropava als marginats, sense saber-ho estava alliberant el mateix Crist» (el subratllat és meu), haig de mostrar el meu total desacord. L'autor cita la paràbola del judici final, del capítol 25 de l'evangeli segons Mateu: «Tot allò que féreu per aquests necessitats, per mi ho féreu». Però, sembla oblidar-se que, al capítol següent del mateix evangeli, Jesús ordena amb contundència a un que el volia alliberar quan era pres: «Torna a embeinar l'espasa: tots els qui empunyen l'espasa per l'espasa moriran. Et penses que no puc demanar ajut al meu Pare? Ara mateix m'enviaria més de dotze legions d'àngels» (Mt 26,52-53). Els destinataris d'aquestes paraules ho som tots: no sols el general Franco i el comandant Che Guevara, sinó tots nosaltres quan la «santa indignació» ens fa desembeinar les espases de metall, i les altres, per les causes aparentment més justes.

Per acabar, és veritat, com diu l'autor, que «en aquest afer de les canonitzacions el poble sempre té raó». El problema, tanmateix, rau a saber en cada cas qui és el «poble» i qui el representa. L'evangeli només ens diu que el consell de Caifàs «Més val que un sol home mori pel poble» (Jn 18,14b) va ser obeït per Jesús, «obedient fins a la mort». No podem dir el mateix d'altres aprenents de messies que no dubten a sacrificar gent del poble per a l'«alliberament» final. El doctor González Ruiz sembla no adonar-se que una cosa és «donar la vida pels altres» i una altra «donar la vida dels altres». I que només la ignorància, o el fanatisme, pot fer que a vegades la gent «senzilla—o no tan senzilla—no ho tinguin prou en compte».

SEBASTIÀ BENET

Justícia i Pau

Futbol i altres drogues

Tots els diaris porten a la primera plana la fotografia del gol de la victòria del darrer partit, i totes les cadenes de ràdio i TV dediquen més temps a les competicions de futbol, bàsquet, tennis, ciclisme, etc. que a l'actualitat cultural, social i política. Donen a l'audiència allò que vol, i l'estimulen perquè en vulgui cada vegada més, en una espiral semblant al de l'addicció a les drogues.

El *panem et circenses* dels emperadors romans ha adoptat nous mitjans, i els emperadors han estat substituïts per altres poders, amb el mateix objectiu de mantenir el poble entretingut per governar-lo sense entrebancs, i el poble ha caigut a la vella trampa content i enganyat.

No hi ha res de mal en passar-s'ho bé contemplant un bon partit de futbol en les estones d'oci, només faltaria! Però el que és preocupant és que una activitat de l'àmbit de l'oci hagi esdevingut una obsessió col·lectiva, i que per a molts sigui molt més important que tot allò que constitueix l'articulació de la vida de la comunitat.

Llavors és lògic que, més que veure un bon partit de futbol, vulguem que el nostre equip guanyi al preu que sigui, i que projectem al nostre club els valors, els afanys i les frustracions de la nostra comunitat, i que quan guanya ens fem la il·lusió que hem assolit allò que no hem estat capaços d'assolir amb els mitjans adients, i si perd tots ens considerem injustament vençuts.

L'esport, doncs, en comptes d'assumir els valors humans de l'olimpisme clàssic, ha esdevingut el paradigma de la competitivitat que ha neutralitzat valors socials fonamentals, i ha contribuït a fomentar la marginació dels que no estan preparats per competir.

S'ha dit que l'esport ha ocupat el lloc de la religió, i que els estadis són les noves catedrals, però allò que s'ha assumit són desviacions aberrants de la religió—el fanatisme i l'alienació—i no pas els valors religiosos genuïns.

En definitiva, el fenomen actual de l'esport ha contribuït a insensibilitzar-nos envers els veritables problemes del món, i acabarem creient-nos que l'Estat del Benestar no ens convé, que l'atur és inevitable, que cal que l'exèrcit ens defensi de ningú, i que els pobres són necessaris.

Quan ens adonarem que l'addicció al futbol, com a qualsevol droga, ens converteix a la vegada en còmplices i víctimes de la més eficaç manipulació de masses? Com és que els drogoaddictes s'amaguen, i en canvi la societat admet que els addictes al futbol en facin ostentació? Haurem de seguir suportant l'espectacle esperpèntic de l'oferiment dels trofeus a la Mare de Déu de torn, i les apoteosis a la Plaça Major?

Respir

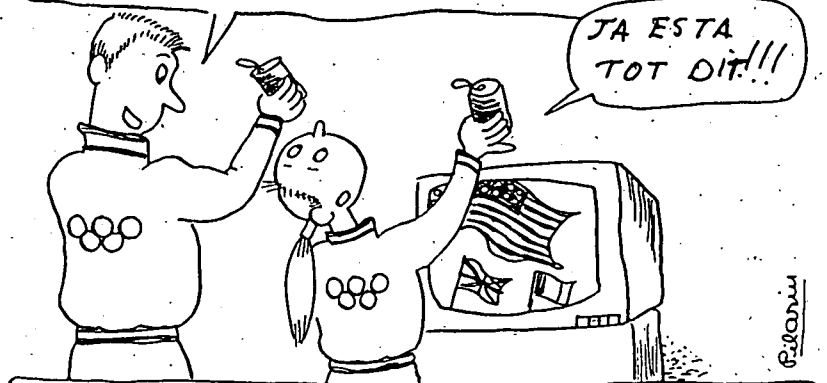
Miquel Estradé

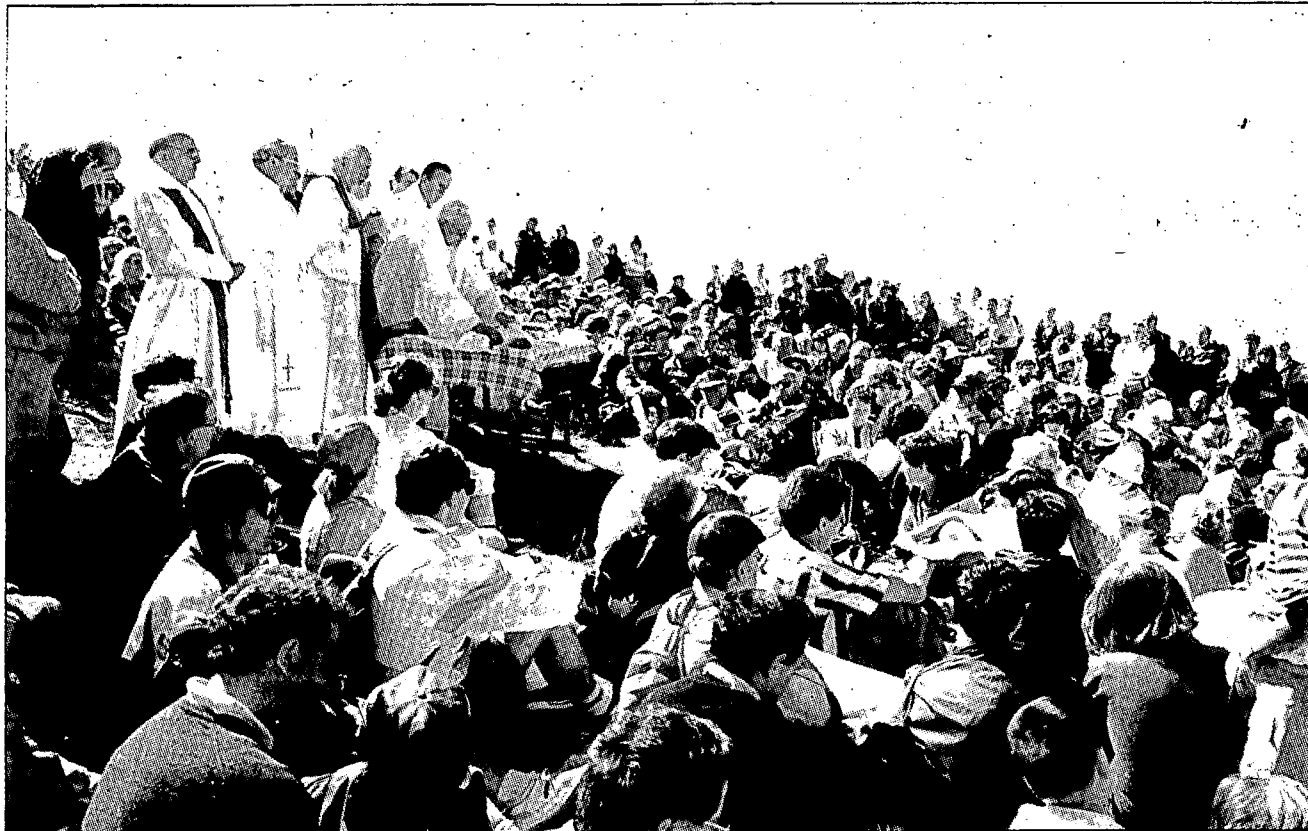
M'ha sorprès

Després d'haver escoltat la lectura de l'exhortació postsinodal de la Vida Consagrada, he llegit al núm 61 de l'*Informatiu Medjugorje* unes paraules que m'han sorprès. Pregunten al P. Ivan Dugandzinc com és que cap dels vidents no s'ha decidit per la vida consagrada, i ell respon: «Jo ho trobo molt interessant i, fins i tot, significatiu. L'Església del nostre temps viu més dels laics cristians que de la mateixa clerecia. La majoria dels impulsos amb vista a l'aprofundiment i a la renovació de la vida espiritual sorgeix dels laics. Considero, doncs, que el comportament i el desenvolupament dels vidents és completament normal i correspon justament a la situació actual de l'Església». M'ha sorprès per més d'una raó, però ara em pregunto una cosa ben senzilla: «Què haurà respost, el P. Ivan, si tots els vidents haguessin fef l'opció per la vida consagrada?». M'ho imagino, però no ho dic: per discreció, per respecte, per por d'equivocar-me de manera colossal.

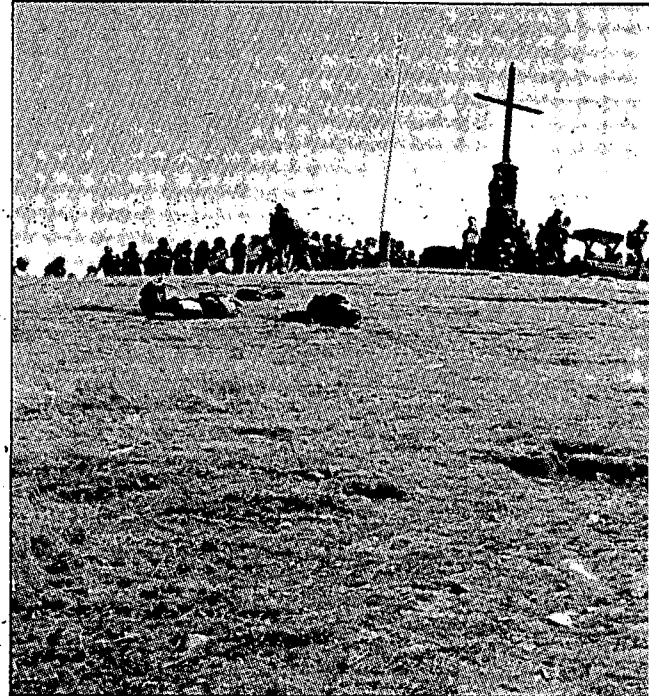
Humor

PER LES OLIMPIADES BARCELONINES
BRINDÀVEM AMB CAVA... PER LES
D'ATLANTA, AMB COCA-COLA...

El bisbe de Vic, Josep M. Guix, va presidir l'eucaristia

L'Aplec al Matagalls va acabar amb el Cant dels Ad

Es van beneir dues fonts, una nova i l'altra restaurada

S'ha celebrat el 47 aplec al Mata

VILADRAU.— El segon diumenge de juliol ens va convocar al peu de la Creu del Matagalls. L'Aplec, iniciat pel P. Faustí Illa l'any 1950 amb motiu de la canonització de sant Antoni Maria Claret, va arribar a la 47 edició. Ha estat, també enguany, una trobada reeixida amb una assistència de més de 2.000 apleguistes procedents d'unes 140 poblacions de Catalunya i d'altres indrets.

Josep M. Codina i Plensa
claretia

A Viladrau vam iniciar l'Aplec amb la missa vespertina del dissabte. El poble recorda amb veneració el pas del P. Claret que en aquesta vila, situada al peu mateix del Montseny, va iniciar el ministeri missioner de la Paraula que després continuaria per tot Catalunya.

Vam concelebrar amb el rector, Mn. Joan Jiménez, el P. Ramon Caralt, responsable dels Aplecs, i el P. Josep M. Codina, vingut de Roma per assistir a la diada. L'evangeli del dia ens feia reflexionar sobre l'eficàcia de la Paraula de Déu sembrada abundantment en els cors dels homes quan hi troba un terreny adobat. El P. Claret va ser un gran sembrador d'aquesta Paraula al llarg de la seva vida a Catalunya, a les Canàries, arreu de la Península i a Cuba, i va confiar aquesta mateixa tasca als seus missioners continuadors de la gran ànsia que li abraçava el cor.

APLEGATS AL CIM

Després de les pluges del dis-

sabte, es va desvetllar un jorn clar i transparent que presagiava un marc esplèndid de la festa muntanyenca. Alguns apleguistes es van avançar a la sortida del sol. I, allà al cim, va començar l'activitat dels organitzadors i la resposta dels assistents: signatura de la fitxa, recollida de l'àlbum, adquisició de samarretes, gorres... Un vent fort posava a prova la resistència dels que anaven arribant. Uns metres més avall de la carena, el sol ens va regalar la seva benèfica escalfor.

A les 9,30, el bisbe de Vic, Josep M. Guix, ja estava repartint les medalles de la constància als qui s'ho havien guanyat pujant a l'Aplec durant 10, 15, 20, 25, 30, 35 i 40 anys. Les fotografies de cada grup serviran d'exemple i record per a les generacions futures.

Va arribar el gran moment de l'Aplec: la celebració eucarística. El vent dificultava el normal desenvolupament a l'altar de pedra, al peu de la creu. Vam haver-ne d'improvisar un, arrecerat del vent; i va començar la missa. Van concele-

brar amb el bisbe de Vic set sacerdots i religiosos: Josep Jutglà, Ramon Caralt, Hildebrand Miret, Josep Rovira, Josep Baucells, Alfons García de Eulate i Josep M. Codina.

A l'homilia el bisbe Josep M. Guix, després de glossar els textos bíblics del diumenge, va exposar els fets commemorats i que guarden relació amb el P. Claret i mossèn Cinto: «L'aplec d'enguany vol subratllar dos fets recents i joiosos relacionats amb sant Antoni M. Claret. El primer és la restauració del monument que el sant té dedicat a la plaça de Sallent. Inaugurat l'any 1905, quan el nostre sant no era més que «venerable», va ser restaurat l'any 1951 amb motiu de la seva canonització. Com a con-

**«AQUEST GEST SENZILL
VOL SER COM UNA FLORETA
MÉS EN LA TOIA
D'HOMENATGES QUE S'HAN
DEDICAT A MN. CINTO AMB
MOTIU DELS 150 ANYS DEL
SEU NAIXEMENT»**

seqüència d'uns desperfectes de què va ser víctima, el monument ha estat objecte d'una nova restauració per part de l'escultor Lluís Rubio i va ser inaugurat el dia 27 de novembre de 1994, amb un acte senzill, espontani i viscut amb

molta joia per la gentada que hi va assistir.

L'altre fet joios es l'aparició de l'autobiografia de sant Antoni M. Claret en llengua catalana. És la realització d'un desig manifestat de fa molts anys. Va tenir cura de la versió el claretia P. Miquel Peix i va aparèixer l'any passat, coincidint amb el 125è aniversari de la mort del P. Claret i amb el centenari de la constitució de la Província Claretiana de Catalunya.

Ens felicitem d'aquests dos fets, en felicitem d'una manera especial als Missioners Claretians i en donem gràcies a Déu».

I va continuar explicant el Dr. Guix: «També em plau d'afegir una curiositat tan simpàtica. Avui fa 150 anys que Antoni M. Claret i Jaume Balmes van mantenir una conversa a Vic. Claret acabava de predicar una gran missió a Lleida i Balmes havia publicat el llibre *Filosofia fundamental*. Una nota escrita de pròpia mà de Balmes ens ofereix unes pinzellades sobre la predicació de l'Apòstol a Catalunya.

Pel que fa a Jacint Verdager, ha estat una bona iniciativa recollir en un índex tot el que han publicat, des de l'any 1950, els àlbums dels Aplecs de Matagalls. El trobareu en l'àlbum d'enguany. Aquest gest senzill vol ser com una floreta més en la toia d'homenatges que s'han dedicat a Mn. Cinto amb motiu

dels 150 anys del seu naixement i dels 125 de la seva primera missa a l'ermite de sant Jordi, i del centenari de la seva llarga estada a santuari de la Gleva».

A l'ofertori es va presentar aigua de la nova font del Sot de les Valls i de la font restaurada de Bosch i Jover per a barrejar-la amb el vi del calze.

A la comunió els assistents van recitar l'emotiva pregària *Acció de Gràcies* de Miquel Bosch i Jover (1900-1960) mestre d'El Hostalet de Balenyà i actiu apleguista.

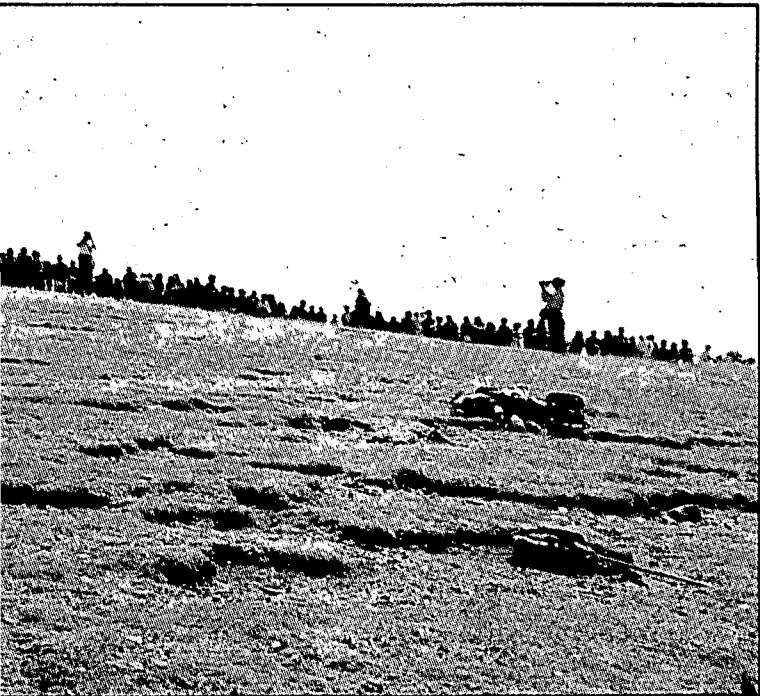
El comiat va ser un esclat d'emoció, primerament per la salutació que el P. Faustí Illa va voler fer arribar a tots els apleguistes (encara que estava malalt d'alguna manera no es va voler perdre l'aplec); i, en segon lloc, quan vam formar la immensa rotllana per a cantar el tradicional *Cant dels Adéus*.

APLEGATS A LA VALL

Dues millores van completar l'Aplec d'aquest any:

La Font de Bosch i Jover

Al migdia el P. Ramon Caralt, director de l'Aplec, beneïa la font de Bosch i Jover. De la restauració d'aquesta font se'n va fer càrrec l'Ajuntament de Balenyà amb la col·laboració de tot el poble com recordança i homenatge al seu mestre i poeta. S'hi van fer presents el batlle del poble, Josep M.

EL P. CLARET VA SER UN GRAN SEMBRADOR DE LA PARAULA DE DÉU AL LLARG DE LA SEVA VIDA

Valls

uigdomèneh; el regidor de cultura, Antoni Mas; els fills del poeta, Marcel·lí i Jaume i altres familiars. Volem destacar les boniques paraules que ens van adreçar tant al batlle, parlant del tarannà de la gent del seu poble, com les del Sr. Marcel·lí, fill de Miquel Bosch, que ens va delectar amb vius i cordials records referents al seu are.

Ramon Pagès i Pla va llegir una poesia dedicada a la família:

De nou ens retrobem, Sr. Mestre!

Heu retornat al Montseny amb la volada segura, amb la fe del vostre seny i a l'empar de la natura.

Resseguiu traç i detalls que menen dintre l'entranya, la força de Matagalls, corona de la muntanya.

Escolteu ben clar el batec de la passa franciscana, de la llum que ens agermana i fa gran el seu Aplec.

En nostre record guardem mil camins tota bella que mostren la vostra Creu d'humilitat i puresa.

Cants cūrulls de sentiment, arpegis de companyia: La Vostra Font, novament...

torna vessar poesia, i, la paraula del Cel us porta... Mestre Miquel.

La Font del Sot de la Valls

A mitja tarda, i a Viladrau, el rector Mn. Joan Jiménez va beneir la Font del Sot de la Valls. Van assistir a l'acte el batlle de la vila, Eudald Formatjer, i la regidora de Cultura, Inès Vilar. Van actuar de padrins de la nova font els nens, Jordi Busquets i Marta Miralpeix, abillats amb vestits típics del país.

Ramon Pagès i Pla va llegir aquesta dedicatòria, que hi apareix cisellada en pedra:

*«Véns de "La Valls", i amb l'aigua cristal·lina, cerques l'amor a l'ombra de la pau...
Vora l'asfalt la brisa t'endevina,
i entre la lluita viva que et domina guardes l'orgull de ser de Viladrau.»*

Va cloure l'acte i la diada un refrigeri amb coca del poble i begudes, i amb una ballada de sardanes, tot patrocinat per l'Ajuntament de la vila.

Un cop més volem agrair la col·laboració de tots, (i són molts!) els qui han fet possible que aquest nou Aplec hagi estat una realitat satisfactòriament reeixida.

L'aventura de la recerca musical

Mn. Francesc Bajona confessa la seva admiració per Mn. Riu

SANT LLORENÇ DE MORUNYS.— En el número 872 del mes de juny, el setmanari «Catalunya Cristiana» va anunciar l'aparició de l'obra musical de Mn. Llorenç Riu i el projecte de dedicar tot un any a la seva memòria. Avui ha volgut parlar amb l'autor d'aquesta aventura, fill de Sant Llorenç de Morunys, Mn. Francesc Bajona i Pintó, que va néixer al bressol de la Vall de Lord el 4 de novembre de 1924.

Lluís Badia i Torras

Va ingressar al Seminari solsoní el curs 1935-1936, just abans de la catàstrofe espanyola i hi va tornar l'any 1939, començant ja llavors a estudiar solfeig i piano. Va ser ordenat sacerdot pel bisbe Vicent Enrique i Tarancón el 31 de maig de 1947, als 23 anys. Ha ocupat diverses destinacions dins del bisbat de Solsona: Valldeperes, vicari de Sant Corneli de Fígols, organista de Cervera i rector de Sant Martí de Capolat. Quan del 1963 al 1977 li van encarregar la rectoria de la Colònia Vidal va proposar-se seriosament la recerca de tota la música dispersa de Mn. Riu, que ja l'havia captivat de jove. L'any 1978, el bisbe Montcadas el nomenava membre de l'equip sacerdotal de Sant Llorenç de Morunys on ha pogut culminar l'obra tan somniada.

—Em sembla que quan es parla de la paciència xinesa s'hi hauria d'afegir una referència a la vostra en la recerca i la transcripció de la música de Mn. Riu. Com se us va ocórrer la idea d'aquesta recerca?

—Pel respecte, l'admiració i l'apreci a Mn. Llorenç Riu. Des de petit ja estava captivat per la seva obra quan sentia l'orgue i l'orfeó que ell dirigia; de jovenet, al Seminari també, i encara més en veure'm com a capellà. Tenia l'interès i la il·lusió de posseir tanta música seva com em fos possible, per poder-la fer cantar allà on el bisbe m'enviés, perquè sabia com n'erad'inspirada i senzilla. En ésser ordenat sacerdot el 1947 ja havia recollit més d'un centenar d'obres seves.

—Suposo que haureu trobat dificultats i facilitats en aquesta vostra tasca. Teniu alguna anècdota per explicar breument?

—Facilitats i dificultats a l'uníson, però més aviat dificultats en el treball de recerca pel fet de què era tan dispers, ja que Mn. Riu encara que era molt pulcre i ordenat, a causa de la seva gran modestia mai no havia previst de publicar res. I aquí l'anècdota: quan jo, suant moltes nits (aquí sí que es pot dir suar tinta!) se'm feia una taca sobre els papers i em veia obligat a esquinçar una pàgina, després d'exhalar un profund sospir, era com si el sentís a ell que em deia: «Va, va, Francisco. Per què tens tant treball? Això no val la pena». Però, jo és clar, continuava. És que me l'estimava tant! Tenia 21 anys quan ell va morir...

—Creieu que algunes músiques de Mn. Riu serien recuperables per cantar avui, durant les celebracions litúrgiques i populars?

—A mi tampoc mai no em va passar pel cap que es pogués publicar l'obra de Mn. Riu. Només tenia la dèria de posseir tantes peces musicals seves com pogués, perquè cada una d'elles és una joia. Fins que va arribar el moment —farà uns 30 anys a la tranquil·la colònia de Cal Vidal— que em vaig fer el propòsit de cercar-ho tot, fos allà on fos. I em van ajudar les parròquies perquè jo sabia que Mn. Riu enviava gairebé sempre els originals del que li demanaven. Precisament he sabut, fa pocs dies, que al santuari de Queralt encara canten l'himne dels pelegrins que ell va compondre. Amb tot, de fa tants anys, hi pot haver tantes i tantes peces oblidades! Però us he de dir que estic molt satisfet del que he trobat. Se'm van oferir també els arxius de can Vilella a Sant Llorenç i, sobretot, els del bon amic Dr. Manuel Riu, el millor niu de material. Començava a veure ben clar que era necessari salvar un

dels patrimonis culturals de Sant Llorenç, del Bisbat i, perquè no, de tot el país. De si aquesta música pot servir avui, a part de les cartes i trucades que rebo que ho confirmen, Mn. Joan Ballarà en el seu judici tècnic ho diu clar.

—Heu quedat satisfet de l'edició del llibre i de les ajudes aconseguides?

—Del tot, gràcies a Déu! De les ajudes aconseguides en tots sentits i sobretot voldria ressaltar el suport definitiu de l'Institut d'Estudis Ilerdencs que s'ha fet coeditor del llibre.

—Voleu afegir alguna cosa adreçada especialment als conreadors actuals de la música religiosa?

—Solament que aquesta música va donar vida durant cinquanta anys a la parròquia i a la vila de Sant Llorenç de Morunys i al bisbat de Solsona i a partir d'ara, tot el país hi descobrirà una font d'inspiració sublim i una tècnica acurada i senzilla, a l'abast de tothom. El bisbe Antoni, en el pròleg del llibre, ho expressa apassionadament i amb fina poesia. Per acabar deixeu-me dir que Mn. Riu instrumentava moltes de les seves peces per als músics de la vila als quals admirava; feia cantar músiques de Mn. Romeu —al qual coneixia bé— i era amic de Lluís Millet. També era un vertader enamorat del gregorià.

Mn. Francesc Bajona ha recopilat bona part de l'obra de Mn. Riu

Cartes

◆ Puntualment tard a missa

Sr. Director,

Si la premsa fos un virus, potser es podria dir que avui és el que mata més gent. Quan contemplo com marxa neguitosa l'agulla que marca els segons del rellotge, penso en Cronos, déu del temps, que amb la seva insaciable boca va devorant els fills que va engendrant.

El protagonista de la pel·lícula *Forrest Gump*, en un moment donat, es posa a córrer perquè sí. Al cap de poc es gira i s'adona que tothom està corrent al seu darrera. Forrest fa la paròdia de les actuals corredisses.

Actualment tots fem la impressió que caminem amb por d'arribar tard a alguna banda. Menys quan es tracta d'anar a missa el diumenge, a la qual, alguns i algunes sempre arriben puntualment tard cada festa. Jo tinc un sagristà, que passa dels vuitanta anys d'edat, el qual, un cop el capellà diu «aneu-vos-en en pau», ja comença a fer soroll amb el feix de grosses claus per tal que els fidels toquin

el dos, perquè ell té pressa de tancar l'església.

PERE CAMPÀS BONAY
Monestir de L'Estany

◆ Evangelització però... Com?

Sr. Director,

Vaig publicar en la secció de *Cartes al Director* d'aquest setmanari una *Carta d'un cristià per l'Evangelització*, on exhortava els cristians a ser nous apòstols de Jesucrist en la proclamació de la fe. Aquella carta necessitava una segona part, per explicar com hem de fer-ho, i per aclarir que evangelitzar no és equivalent a fer proselitisme.

Començaré dient que no és evangelitzar. Evangelitzar no és anar a captar fidels, cercar rebuscats arguments per defensar el cristianisme enfront de les altres confessions; convèncer la gent amb demagògia o amb forçades cites bíbliques, repartir propaganda etc. Tot això és propi de les sectes, mai del cristianisme. Evangelitzar significa simplement anunciar el missatge de

Jesucrist, la Bona Nova; fer que tothom la conegui. No es tracta de voler *comer el coco* de ningú, sinó tot el contrari: treure a la societat actual els prejudicis que té en relació a Déu i a l'Església i mostrar-li obertament els continguts doctrinals cristians.

És evident que no tothom pot fer de catequista. Però per aportar un gra de sorra per a l'evangelització no cal ni tan sols obrir la boca. Recordem allò que diu que, si les paraules convencen, els exemples arrossegueu les multituds. Si algú té interès que els altres siguin cristians, que es faci ell vertader cristià, això és, que actuï mogut per l'amor. «Pels fruits us coneixen», diu Jesús.

Per últim, no podem deixar d'esmentar la necessitat de l'oració. No podem deixar-ho tot en mans de Déu i esperar que Ell faci tota la feina. Sant Benet ens ho diu clarament: «pregueu com si tot depengués de Déu i treballeu com si tot depengués de vosaltres».

Em penso que els que volem reevangelitzar la societat tenim ja uns camins precisos per fer-ho. Som-hi!

IGNASI MORETA
Segon de BUP, Barcelona

◆ Suggestiments a «C.C.»

Sr. Director,

El motiu d'aquesta carta no és per fer cap queixa o crítica cap a la publicació setmanal de *Catalunya Cristiana*. Sols vull proposar algunes idees per veure si és possible que pel mateix preu es pogués augmentar una mica el nombre de pàgines i ampliar algunes seccions.

Per exemple, em sembla molt bé que hi hagi la secció *Petits anuncis*, algunes persones, però, que potser desitgen insertar-ne un, es troben sense feina, tot i que el preu no és elevat, alguns no podrien ser de franc? Així mateix, no podria augmentar aquest espai?

La pàgina catequètica per a nens i nenes, està molt bé. Darrerament molts nens es dissenyen els seus propis recordatoris de la Comunió. Per què no demanar als nens que els enviïn i poder-los publicar? De la mateixa manera sol·licitar de nens, adolescents i joves que enviïn uns escrits, explicant a d'altres persones, l'opinió que tenen del setmanari.

Aprofito per saludar-los molt cordialment,

M. DEL MAR GALLUR
Barcelona

Retalls

Alfa y Omega (6-VII-96)

No és veritat

Sembla com si en el diari *El País* (i en d'altres) haguessin tocat a sometent. D'ençà que el tema de les classes de Religió es mou en les carpetes i despatxos del nou Govern, és veritablement sorprenent el nombre d'editorials, comentaris, columnes, reportatges, informes, enquestes que estan dedicant a un assumpte que, curiosament, fins fa molt poc consideraven com d'escàs o nul interès. Cal veure el que saben de religió, i cal veure el poder que tenen els textos de Religió de determinades editorials! Sembla haver-hi un vertader pugilat entre les seves més il·lustres firmes (els Verdú, els Solé Tura, els Javier Pradera, el qual ha escrit un article titulat «Marta y María»). I, coneixen vostès quina és la consigna que no ha trigat a ser assumida en altres mitjans pels Villena, Umbral, Cotarelo... és a dir, l'equip habitual? Doncs la consigna és que la fe no és una assignatura, sinó una vivència, i que, per tant, no ha de ser avaluable, no ha de comptar en les notes de l'alumne ni a l'hora de les beques o de la selectivitat. Al servei d'aquesta consigna s'hi posen plomes, acudits, ironies, dibuixos, amb el teló de fons que s'està fent d'això una «guerra de religió».

No és veritat. Aquí l'única «guerra de religió», si és que la volen

anomenar així, la van iniciar els qui, fent gala de democràcia i de respecte al pluralisme legítim i a la llibertat, van incomplir la Constitució, uns Acords internacionals i diverses sentències del Tribunal Suprem, i tracten d'escamotejar els drets dels pares a educar als seus fills d'acord amb les seves pròpies conviccions religioses.

Resulta, miri vostè per on, que són més de vuitanta de cada cent pares, però això mai no ho diuen. Aquí va començar això que ells anomenen «guerra de religió». Si, a més, em fan després el favor d'explicar-me perquè les Matemàtiques o la Geometria, el Dibuix o la Història sí que són avaluable i la Religió no, li ho agrairia molt de debò. Potser el Dret, la Filosofia, la Medicina, l'Art, la Història, la Cultura, no són vivències? Només ho és la fe? Em poden explicar perquè no ha de ser avaluable la més important de les vivències humanes, si ho són les menys importants? Màximo dibuixa a *El País* el triangle amb l'ull de Déu i posa al costat: «Sóc un misteri. No una assignatura». Doncs, per això mateix, benvolgut Màximo; per això mateix, a la Religió cal donar-li la importància que té i no tractar de treure-li significació i devaluar-la. A l'inclit Cotarelo —qui ho hagués dit fa anys?— li molesta tant la qüestió que titula una columna «La religión por narices». No, Cotarelo; per nasos, no. Per democràtic i legítim desig de la majoria dels pares. A veure si se n'assabenten d'una vegada.

■ Gonzalo de Berceo

Iglesia de Sevilla (7-VII-96)

Una qüestió d'ètica: l'assignatura de Religió ha de tenir valor acadèmic

El diari *ABC* del dia 21 del passat mes de juny ofería unes declaracions del Conseller d'Educació de la Junta d'Andalusia, don Manuel Pezzi, en les quals es mostrava, un cop més, un tipus de discurs sobre l'ensenyament de la realitat social espanyola i dels plantejaments de l'Església del 1996.

És característic d'aquest discurs dels socialistes —i de vegades d'alguns que no ho són— confondre les classes de Religió amb la Catequesi. Com que no saben Teologia Pastoral ignoren que el lloc adient de la Catequesi és la parròquia i creuen que el que es puntua en la Religió és la pràctica religiosa dels alumnes o la seva adhesió vital al missatge cristià. No s'adonen, des d'una mentalitat del segle XIX, que la Teologia continua sent al final del segle XX una matèria acadèmica, objecte de titulació superior des de fa segles en moltes Universitats del món civilitzat, eclesiàstiques o civils. I que, per tant, gaudeix d'uns continguts que,

com el d'altres matèries, poden ser programats per al seu estudi en nivells bàsics i mitjans. I no em refereixo només a la Teologia catòlica, sinó també a la cristiana no catòlica i fins i tot a les d'altres religions no cristianes. I què dir del contingut cultural de les classes de Religió? es pot ser cult acadèmicament en un país europeu, i molt més a Andalusia, sense conèixer a fons la Religió Catòlica? No és potser la religiositat una condició de l'existència humana que mereix almenys algun tipus de reflexió ordenada en els anys vitals de la infància i l'adolescència?

Si això és així, la Religió pot i ha de ser objecte de puntuació com totes les altres assignatures. Es puntuen els coneixements dels alumnes i les actituds en les classes, independentment que tinguin fe o no. Em fa la impressió que, amb tot respecte, el Sr. Conseller està mal informat de per on es mou la realitat social dels Col·legis i Instituts de la seva responsabilitat més directa: a classe de Religió hi ha alumnes que es declaren no creients, fins i tot no batejats. I a les classes d'Ètica hi ha alumnes creients, fins i tot compromesos en tasques de militància cristiana.

Per altra banda, el senyor Conseller titlla els bisbes de «grup de pressió». Un cop més el discurs decimonònic i sense futur, que confon l'Església amb el clergat. I no valora en absolut el col·lectiu de professors de Religió on cada vegada hi ha més laics i menys clergues. Ni tampoc els pares dels

alumnes que, en la seva immensa majoria, continuen demanant l'ensenyament de la Religió per als seus fills. Ni tampoc els mateixos alumnes, ja grans, que molts d'ells lliurement prefereixen matricular-se en Religió. Convindria que el senyor Conseller afinés la punteria i veiés millor amb qui s'està enfrontant.

D'altra banda seria convenient que recordés el seu passat sindicalista en l'ensenyament. Que potser tots els que difereixen del cap de torn poden en una democràcia ser titllats de «grup de pressió»? Per què ara diu que l'Educació ha d'estar lliure d'ells?

Els bisbes no fan més que complir amb el seu deure de tutelar els drets que tenen els pares sobre el tipus d'educació que volen per als seus fills.

Y després cau el Sr. Conseller en una confusió molt pròpia de la seva ideologia que és la de confondre la societat, laica, segons ell, amb l'Estat. L'Estat serà en la Constitució laic i aconfessional; però la societat espanyola, i l'andalusa, no ho és: la immensa majoria dels espanyols i andalusos es confessen catòlics; la immensa majoria procura l'ensenyament religiós per als seus fills en centres privats o públics; la immensa majoria es casa per l'Església; i si anem a la religiositat popular, una societat laica no canviaria com ho fa, els seus ritmes vitals per motius religiosos com la Setmana Santa, el Rocío i altres manifestacions.

■ Àngel Gómez Guillén

La pastoral sacramental (2)

Pere Tena

Bisbe auxiliar de Barcelona

L'acolliment

La pastoral sacramental que desitja i demana el Concili Provincial Tarracòense (resolució n. 66; vegeu l'article de la setmana passada) comporta una colla d'aspectes. El text conciliar els dibuixa seguint un cert itinerari que val la pena destacar. Amb aquest comentari senzill m'agradaria poder aportar una ajuda a la tasca que ens compromet a tots.

S'ha dit, parlant dels textos del Concili Provincial, que la paraula que s'utilitza amb més freqüència és «acolliment». No entraré ara a verificar-ho, però és cert que hi ha, en tot el Concili, una intensa preocupació per mantenir un esperit obert. No es pot negar que és una actitud ben cristiana. Sant Pau ho deia als Romans, quan els exposava els problemes que poden sorgir d'una mútua exclusió: «Acolliu-vos els uns als altres, tal com el Crist us ha acollit, per a glòria de Déu» (Rom 15,7).

Pel que fa a la pastoral sacramental, el text conciliar diu així: «Aquesta pastoral ha de tenir en compte alhora:

—L'acolliment positiu, realista i fraternal que, tant els pastors com els laics que col·laborin amb ells, han de donar als qui desitgen celebrar els sacraments».

Celebrar els sacraments

Hi ha, doncs, *uns cristians que volen celebrar els sacraments*: el baptisme dels seus fills, el propi matrimoni, la primera comunió eucarística... El Concili prefeix parlar de «celebrar els sacraments» més que no pas —com es diu habitualment, i ben legítimament— «demander els sacraments». Preferint la primera expressió es vol subratllar més fortament la base sobre la qual, es fa l'acolliment. En efecte, si aquest ha de ser «positiu, realista i fraternal» és perquè entre els qui reben i els qui són rebuts hi ha una mateixa actitud bàsica: el desig de celebrar els sacraments de l'Església. L'altra fórmula —per bé que, repeteixo, sigui legítima— no pot escapar-se de donar una imatge de separació: hi ha uns cristians que «tenen» els sacraments, i uns altres que els «demander»: aquesta pot ser la interpretació. Si així fos, ja estaríem en la situació d'opacitat i no de transparència dels sacraments com a celebracions de l'Església (vegeu l'article precedent).

Hi ha, alhora, *uns cristians que acullen amb aquestes característiques*: positiva, realista i fraternal. Aquests cristians són, en principi, *els pastors de l'Església*: ells són els ministres dels sacraments de l'Església, ells són els qui eficaçment transparenten l'acció de Jesucrist en celebrar

la litúrgia. El cristià que desitja celebrar els sacraments ha d'anar a trobar el ministre dels sacraments. No pas com aquell que va a buscar «l'home màgic», sinó com el qui troba l'enviat de Crist a la seva Església per comunicar als homes la salvació.

Al costat dels pastors hi ha, sovint, *laics col·laboradors*. En les nostres paròquies és freqüent trobar grups de cristians i cristianes que fan «l'acolliment dels pares pel baptisme»; o «l'acolliment dels promesos». És una tasca feta amb molta generositat i sentit eclesial. Tanmateix, no pot ser exactament igual a la dels pastors de l'Església: a aquests els pertoca, com a ministres, decidir sobre la celebració o no d'un sacrament, discernir les disposicions... Els col·laboradors laics tenen una missió d'acompanyament, d'ajuda, de catequesi en tot cas, de preparació...

La triple actitud

Uns i altres —pastors i laics— han de mantenir *una actitud positiva, realista i fraternal*. En primer lloc, *positiva*. Vol dir tot el contrari de l'enuig, del formalisme, de la sospita. Positiu vol dir que hom està fonamentalment d'acord amb l'interlocutor. ¿Per què no ha de ser positiva l'actitud davant d'una parella que arriba al despatx par-

roquial i diuen que volen casar-se? ¿No és, en si mateix, un bon desig? ¿No és, per a ells, una alegria? ¿No és, per a l'Església, un moment privilegiat per anunciar la bona notícia del matrimoni cristià?

Al costat de l'acolliment positiu, hi ha també l'acolliment *realista*, que no substitueix l'anterior sinó que s'hi afegeix. Realista vol dir conscient de les circumstàncies en què els cristians vivim la nostra fe en la societat present. Realista vol dir, en primer lloc, coneixement bàsic dels cristians que volen celebrar els sacraments. Tant de bo aquest aspecte no fos mai necessari actuar-lo en el moment de l'acolliment! Això voldria dir que estem entre cristians ben coneguts, amb els quals celebrem habitualment l'Eucaristia dominical, que coneixem per contactes de catequesi, de conversa pastoral... Realista vol dir, també, conscient dels límits: pretendre conèixer una persona amb un breu intercanvi és ben problemàtic; fàcilment hom pot entrar barroerament en la intimitat, i oferir una imatge gens positiva de l'acolliment (vegeu l'article de la propera setmana). Finalment, l'acolliment ha de ser a tota costa «fraternal». «Tots vosaltres sou germans!». Aquesta és la paraula de Jesús, i ningú no pot tractar un altre oblidant-se d'ella. Ningú —ni pastors ni laics— no pot fer «d'amo».

Lectures bíbliques

Diumenge XVIII de durant l'any

Primera lectura

Is 55:1-3

sacieu de bon grat tots els vivents. R.

Veniu i mengeu

Lectura del llibre del profeta Isaïes

Això diu el Senyor: «Oh tots els assedegats, veniu a l'aigua, veniu els qui no teniu diners, compreu i mengeu, compreu llet i vi sense diners, sense pagar res. ¿Per què perdeu els diners comprant un pa que no alimenta i malgasteu els vostres guanys en menjars que no satisfan? Escolteu bé, i tastareu cosa bona, i us delectareu assaborint el bo i millor. Estigueu atents, veniu a mi, i us saciareu de vida. Pactaré amb vosaltres una aliança eterna, els favors irrevocables promesos a David».

Són camins de bondat, els del Senyor,

les seves obres són d'amor.

El Senyor és a prop dels qui l'invocuen, dels qui l'invocuen amb sinceritat. R.

Segona lectura

Rm 8:35,37-39

Res de l'univers creat no serà capaç d'allunyar-nos de Déu que, en Jesucrist, ha demostrat com ens estima

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Germans, ¿qui serà capaç d'allunyar-nos del Crist, que tant ens estima? ¿Els contratemps, la por, les persecucions, la fam o la nuesa, els perills, la mort sagnant? De tot això en sortim fàcilment vencedors amb l'ajut d'aquell que ens estima. Estic ben segur que ni la mort ni la vida, ni els àngels o altres poders, ni res del món present o del futur, ni els estols del cel o de les profunditats, ni res de l'univers creat no serà capaç d'allunyar-nos de Déu que, en Jesucrist, el nostre Senyor, ha demostrat com ens estima.

Al·leluia

Mt 4:4b

L'home no viu només del pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu.

Evangeli

Mt 14:13-21

Tothom en menjà tant com en volgué

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, quan Jesús rebé la nova de la mort de Joan Baptista, se n'anà amb una barca cap a un lloc despoblat. Així que la gent ho va saber, el van seguir a peu des dels pobles. Quan desembarcà veié una gran gentada, se'n compadí i curava els seus malalts. Els deixebles, veient que es feia tard, anaren a dir-li: «Som en un indret despoblat i ja s'ha fet tard. Acomiadeu la gent. Que se'n vagin als poblets a comprar-se menjar». Jesús els respongué: «No cal que hi vagin. Doneu-los menjar vosaltres mateixos». Ells li diuen: «Aquí només tenim cinc pans i dos peixos». Jesús respongué: «Porteu-me'ls». Llavors ordenà que la gent s'assegués a l'herba, prengué els cinc pans i els dos peixos, alçà els ulls al cel, digué la benedicció, els partí i donava els pans als deixebles i ells els donaven a la gent. Tothom en menjà tant com volgué i recolliren dotze coves plens de les sobres. Els qui n'havien menjat eren tots plegats un cinc mil homes, sense comptar-hi les dones i la mainada.

Salm responsorial

144:8-9,15-16,17-18 (R. 15)

El Senyor és compassiu i benigne, lent per al càstig, gran en l'amor.

El Senyor és bo per a tothom, estima entranyablement tot el que ell ha creat.

R. Tothom té els ulls en vós, mirant esperançat, i al seu temps vós els doneu l'aliment.

Tothom té els ulls en vós, mirant esperançat i al seu temps vós els doneu l'aliment.

Tant bon punt obriu la mà,

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 2)

AGOST:

- 4. Diumenge XVIII de durant l'any.** Verd. Lectures: Isaïes 53:1-3 / Salm 144 / Romans 8:35.37-39 / Mateu 14:13-21.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan M. Vianney, prev.; Aristarc, ob.; Tertulià, prev. mr.; Santes, Ia, mr.; Perpètua, mare de família; Violeta, mr.
Festa Major: a Argentona, Lloà, Poboleda, Rasquera, La Serra d'Almós, L'Aldea, Beuda, Les Cabanyes, Caldes de Malavella, Castellgalí, Cervelló, Collbató (La Font del Còdol), Colsuspina, Corró d'Amunt, Fontcoberta, Font-Rubí, La Llacuna, Masllorç, Monistrol de Calders, Olvan, Ordal, Pals, Papiol, Rocafort de Vallbona, Salàs de Pallars, Sant Esteve de Palautordera, Sant Feliu de Buxalleu, Sant Guim de Freixenet, Sant Joan Les Fonts, Sant Pere de Riudebitlles, Sant Quirze Safaja, Sant Vicens de Calders, Tavérmols, Tona i La Vansa.
- 5. Dilluns.** Fèria. Verd. Lectures: Jeremies 28:1-17 / Salm 118 / Mateu 14:22-36. Si es vol: *Blanc. La Dedicació de la Basílica de Santa Maria, a Roma.* (ML). SOLSONA: *Morat.* òbit bisbe Miquel Moncadas.
ALTRES CELEBRACIONS: *Nostra Senyora de les Neus. Nostra Senyora d'Eivissa.* Sants, Emigi, b. mr.; Osvald, rei; Eusigni, mr.; Santes, Afra, mr. Nona, casada.
Festa Major: a Betlan, La Molina, Port de la Selva, Tavascàn i Vilanova i La Geltrú.
- 6. Dimarts. La Transfiguració del Senyor** (F) *Blanc.* Lectures: Daniel 7:9-10.13-14 (o bé: 2 Pere 1:16-19) / Salm 96 / Mateu 17:1-9.
OTRAS CELEBRACIONES: *El Santíssim Salvador.* Sants, Just i Pastor, germs. mrs.; Felicitíssim i Agapit, mrs.; Hormisdas, p.; Esteve, mjo. i comps. mrs.
Festa Major: en Alfés, Bellprat, Cabrera de Igualada, Godall, Golmés, Margalef, Els Pallaresos, Peratallada, Sant Just Desvern, Sant Salvador de Fuardiola, Sant Salvador de Toló, Talavera i Vimodí.
- 7. Dimecres.** Fèria. Verd. Lectures: Jeremies 31:1-7 / Jeremies 31:10-13 / Mateu 15:21-28. Si es vol: *Sant Sixte II, p. mr.* (M.L.) *Vermell;* *San Gaietà, fdr.* (ML). *Blanc.*
ALTRES CELEBRACIONES: Sants, Donat, ob. mr.; Albert de Sicília, carn.
Festa Major: a Riells.
- 8. Dijous.** *Sant Domènec de Guzmán, fundr.* (MO). *Blanc.* Lectures: Jeremies 31:31-34 / Salm 50 / Mateu 16:13-23.
ALTRES CELEBRACIONES: Sants, Ciriac, diaca mr.; Llarg i Esmaragde, mrs.; Miró, b.; Marí, el Viejo, mr.
Festa Major: a El Pont de Suert.
- 9. Divendres.** Fèria. Verd. Lectures: Nahum 2:1-3; 3:1-3.6-7 / Deuteronomi 32:35-41 / Mateu 16:24-28.
ALTRES CELEBRACIONES: Sants, Roman, sold. mr.; Domicini, Rústec i Numídic, bs.; Verià, Marcel·lià Secundà, solds. mrs.
- 10. Dissabte.** *San Llorenç, diaca mr.* (F) *Vermell.* Lectures: 2 Corintis 9:6-10 / Salm 111 / Joan 12:24-26.
OTRAS CELEBRACIONES: Sants, Deodat, jornalier; Santes Paula i Astèria, vgs. mrs.; Agatònica y comps. mrs.
Festa Major: a Argençola, Bescanó, Botarell, Castelló d'Empúries, Collejou, Das, La Galera del Pla, Gaserans, Gratallops, Guardiola de Berguedà, Llorenç del Penedès, Maçanet de la Selva, Preixana, Pinell de Brai, Rocallaura, Sant Climent de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Sant Llorenç de les Arenes, Sant Llorenç d'Hortons, Sant Llorenç de Morunys, Sant Llorenç de la Muga, Sant Llorenç Savall, Ullastret, Vilaalba dels Arcs i Vila-rodonà.

La força de l'amor de Déu

(Rm 8:35.37-39)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

No tingueu por

La lectura de l'Apòstol que proclamem avui, és una d'aquelles perícopes litúrgiques que demanen de ser ampliades en la seva lectura. Farem bé, a casa, en la pregària personal, de començar la lectura a partir del v. 31 i no deixar-la fins haver acabat aquest capítol. Amb aquesta perícopa acaba el c. 8. Ens trobem amb una pregària extraordinària que sant Pau fa en un to poètic i d'exaltació de la fe a l'hora, després d'haver-nos exposat el pla salvífic de Déu. Llegint la perícopa ens sembla escoltar alhora el cant dels himnes de la comunitat i la veu de l'Apòstol que se li adreça en qualitat de president de la celebració litúrgica. Les veus es fonen en una sola expressió que els interpel·la, lloa l'amor indefellent del Senyor i referma la confiança de la comunitat. És una pregària que eixampla el cor, que us empena d'esperança i us fa respirar la força de l'amor de Déu sense temences. Ve a ser com una magnífica glossa del missatge evangèlic: «No tingueu por» (Mc 6:50 i par.). I és que l'amor de Déu ens assegura la victòria en la nostra lluita cristiana. Ens posa a l'abast la seva salvació, el seu do. Sols cal que allarguem la mà i ens la fem nostra. I més encara: ens ajuda eficaçment a allargar la mà.

L'amor personalitzat de Déu

L'amor de Déu té un nom. Perquè és una persona. Una persona que hem conegut, que ha compartit la nostra lluita amb nosaltres, l'ha guanyada i s'ha fet el nostre camí. L'amor personalitzat de Déu es diu Jesucrist. «Res... no serà capaç d'allunyar-nos de l'amor de Déu, que, en Jesucrist, el nostre Senyor, ha demostrat com ens estima» (v.39b). Hauríem d'aprofundir molt més en la meditació de Jesucrist com a revelació de l'amor de Déu. En la contemplació del Jesús històric, que ens portarà pel camí de l'estudi i de la recerca bíblico-teològica. Els cristians d'aquests verals llegim poc i estudiem menys. Això és, realment una contrarietat i la trista constatació de la nostra pobresa intel·lectual que a l'hora de confessar la fe ens fa insegurs i porucs. La nostra contemplació, però, ha de ser sobretot entorn del Jesucrist *actual*, «el qui va ressuscitar, el qui està a la dreta de Déu, el qui intercedeix per nosaltres» (v. 34). És la pregària existencial, que arrenca

La Bíblia a l'abast

de la nostra vida i, descobrint-hi Jesucrist vivent i actiu en nosaltres i en l'Església, s'insereix en la mateixa vida de Déu. Perquè el cristianisme no és ni una ideologia ni un intel·lectualisme, ni únicament una doctrina. El cristianisme, la vida cristiana, és el misteri del Crist Ressuscitat vivint en nosaltres i salvant-nos enmig del món concret —el nostre—, que amb nosaltres és menat a la glorificació per l'Esperit de Jesús.

El cristià no camina sobre els núvols. El cristià és en el món i sap per pròpia experiència que ser en el món no sols no és fàcil sinó que moltes vegades és extraordinàriament dur i ple de forces adverses. I és en aquest terreny que la salvació de Déu apareix i se'ns dona. Podem equivocar el sentit i la direcció de la lluita. Podem perdre el do de la salvació. Aquí, en aquesta seriosa possibilitat, en la nostra realitat, és on se situa sant Pau i es pregunta: «Què direm, doncs, davant d'això?» (v.31a). La interpel·lació és forta, directa. Però la resposta de l'Apòstol és ferma i segura: «Si tenim Déu amb nosaltres, qui tindrem en contra?» (v. 31b). Llegim i rellegim amb molta atenció —en esperit de pregària contemplativa— aquests vv. 31-39. Aprendre a ser realistes —a tocar de peus a terra— i al mateix temps a ser persones d'esperança. «De tot això en sortim vencedors amb l'ajut d'aquell que ens estima» (v. 37).

Feblesa i força del cristià

En el cristià es donen cita el seu amor i l'amor de Déu. El nostre amor és feble i pot ser arruïnat. La possibilitat de no arribar a realitzar-se en plenitud no és sols cap ficció, sinó una possibilitat que ha de ser presa amb molta serietat. És el que fa sant Pau. «Qui serà capaç d'allunyar-nos del Crist que tant ens estima?» (v. 35a). Perquè tal com diu el salm 44:23, tot demostrant que l'amor de Déu és present fins i tot en les situacions adverses, el realisme del creient sap que «és per vós que morim cada dia, i ens tenen com anyells per matar» (v. 36). Però enmig d'aquest realisme humà, el cristià viu per la fe el realisme de la força de l'amor de Déu que engendra esperança. «Estic ben segur que ni la mort ni la vida, ni els àngels o altres poders, ni res del món present o del futur, ni els estols del cel o de les profunditats, ni res de l'univers creat no serà capaç d'allunyar-nos de Déu, que, en Jesucrist, el nostre Senyor, ha demostrat com ens estima» (vv. 38-39). Perquè la força i la realitat de l'amor de Déu, manifestada plenament en Jesucrist, és el fonament introntollable de la nostra esperança.

Una altra vegada l'Antic Testament

P-J Ynaraja

Capellà de La Llobeta

Torno breument al tema de la setmana passada. He acabat de llegir per quarta vegada el llibre dels Nombres. La referència que en el versicle 19 del capítol 35 fa d'un deure del «go'el», em permet comprendre millor, en descobrir arrels bíbliques, el paper que juga l'oncle de més edat, com a gerent en afers interns i personals, en famílies musulmanes. És un rol que tant implica protecció obligada, com amenaces personals. I el que dic de gent àrab l'he observat també en l'àmbit de la negritud bantú.

Anem al terreny dels nostres germans grans, els jueus.

Passava una bona estona amb un grup singular. Dues persones eren jueves, una altra, una noieta de 14 anys, era també jueva però d'estricta observança a la Torà, tres més eren de «procedència» cristiana, jo era l'amic convidat. El sopar transcorria feliçment, només resultava complicat la convivència a causa de les llengües que s'entrecruaven: català, castellà, anglès i hebreu.

La jove que feia poc havia arribat d'Israel, en un moment determinat va desaparèixer del menjador. La van trobar plorant a la cuina, doncs, acabava d'assabentar-se que el pernil,

que havia menjar al migdia, era carn de porc, i per tant aliment prohibit. En principi em va commoure la seva actitud i vaig pensar amb dolor que, difícilment, trobaria entre nosaltres una noia de 14 anys, plorant perquè havia transgredit un manament. Vaig tractar de consolar-la com vaig poder gràcies als bons oficis de qui em traduïa a l'hebreu. Em commovia el seu dolor. Era conscient que la noia no podia, ni tan sols pretendre, vomitar un aliment que feia tantes hores havia ingerit. Per fi va tornar a la taula però ja no hi va menjar res. Vaig comprovar llavors, que la situació hauria estat de ben diferent si s'hagués tractat d'una cristiana. Vaig recordar la primera vegada que vaig donar l'absolució a Jerusalem. Es tractava llavors d'una persona que davant el xoc sorprenent de la Ciutat Santa, se li va fer un batibull tan gran en el seu interior, que no podia aguantar-se, el seu profund dolor va ser tan gran que no va poder dormir, sense haver rebut el perdó de l'Església. El sagrament li va retornar la pau. En el cas del que parlava al principi no era possible el sagrament. Vaig sentir un cop més la sort, el goig i la riquesa, de la meua pertinença cristiana.

Va servir, tanmateix, l'incident per parlar de les normes que tota comunitat religiosa té en la seva alimentació. Sortosament

Retrats bíblics intencionats

ningú no em va preguntar sobre l'abstinència de carn en període quaresmal, cosa que compleixo, però de la qual difícilment hagués pogut donar una raó satisfactòria. Vaig aprofitar això sí, per explicar l'episodi evangèlic de la guarició de l'endimoniat de Gerasa (Mc 5) i com, quan explico que la porcada es va precipitar al mar, ningú no em comprèn, estant com estem en una civilització que valora tant la carn d'aquest mamífer. A un cristià se li fa molt difícil acceptar la pèrdua inútil de tant rellem i de tants pemils. A la meua noieta jueva li hagués costat molt poc entendre-ho, però no estava en situació de rebre explicacions d'un sacerdot.

Per què he contat això? No tracto d'explicar anècdotes entretingudes. Crec que l'ecumenisme i la trobada amb les grans religions no s'aconsegueix només amb estudis teològics i conclusions de reunions d'experts. De res servirien els documents, si a nivell personal ens ignoréssim. El que és dolent és que malauradament, avui dia i en aquest país, aquesta absència de diàleg es dona també entre nosaltres, i he de lamentar que de vegades em resulti més fàcil conversar amb gent no cristiana, que constatar com, gent que es defineix catòlica i fins pertany al clergat o a la vida consagrada, ni desitja el diàleg, ni arriba tan sols a saludar. Viure per veure.

V E S P E C I A L

VILANOVA

I LA GELTRÚ

Mn. Jaume Berdoy, rector de la parròquia de Sant Antoni Abat i arxiprest del Garraf

«El poble vilanoví renova el vot a la Mare de Déu de les Neus»

Ordenat capellà a Olesa de Montserrat l'any 1972, Mn. Jaume Berdoy i Alemany va ser vicari d'Olesa durant quatre anys. Després, encarregat de Pastoral de Joventut de l'arxiprestat de Piera-Capellades i arxiprest d'aquesta zona. Durant nou anys va ser rector de Martorell, també fou vicari episcopal de la zona Martorell-Llobregat. Ara és rector de la parròquia de Sant Antoni Abat, de Vilanova i la Geltrú, i arxiprest del Garraf.

—Mn. Berdoy, faci'ns cinc cèntims de les activitats pastorals que es desenvolupen a les quatre comunitats parroquials (Santa Maria de la Geltrú, Sant Antoni Abat, la Immaculada Concepció i Sant Joan Baptista) de Vilanova i la Geltrú.

—El Consell Interparroquial està format pels rectors de les parròquies i un representant de cadascuna de les comunitats parroquials. La seva finalitat és programar i organitzar aquelles activitats que es duen a terme a nivell de les quatre parròquies. Al llarg del curs destaquen, entre d'altres, les següents: un Romiatge a Montserrat, a finals de setembre; un matí de pregària a l'Advent i la Quaresma i com a novetat d'enguany, una vetlla de pregària amb motiu de la Pentecosta; el Curs de Formació Cristiana d'Adults, de periodicitat mensual, per tal d'aconseguir que els cristians adults puguin aprofundir en la

seva fe; la Càritas Interparroquial Vilanova, la qual té una Comissió Coordinadora que ha fet possible que aquest any s'hagi iniciat el Curs d'Iniciació Laboral per a homes i dones; i un equip únic d'acollidors de les quatre comunitats parroquials per a aquelles parelles que volen celebrar el sagrament del matrimoni.

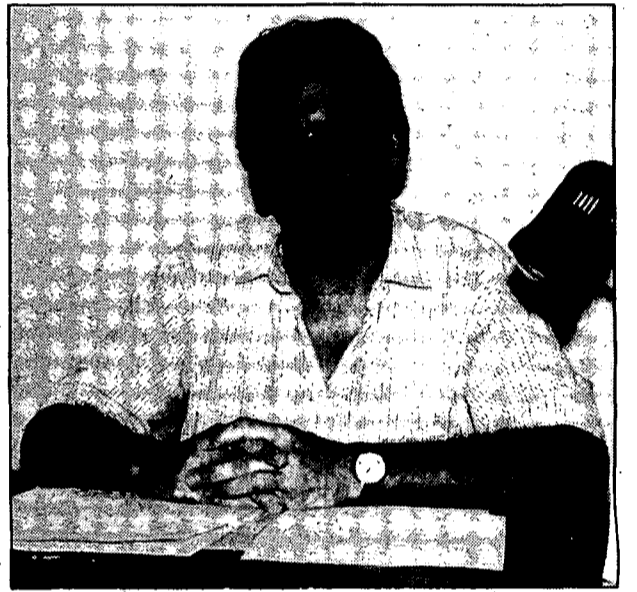
—Quina és la seva tasca com a arxiprest del Garraf?

—La meua tasca és la de vetllar, promoure i coordinar la pastoral de conjunt de l'arxiprestat i fer-ne un seguiment. Cada mes convoco els preveres i diaques de totes les parròquies de l'arxiprestat. El Consell Pastoral Arxiprestal també es reuneix mensualment. Hi són presents, a més dels rectors de les parròquies, representants laics de cadascuna de les comunitats parroquials de l'arxiprestat. Com a activitats podem esmentar: la Trobada d'Agents de Pastoral a començaments de

cur, adreçada a catequistes, animadors, etc.; el Moviment de «Vida Creixent», instituit recentment al Garraf, per a gent gran, que ha arrelat sobretot a Vilanova i la Geltrú i Sant Pere de Ribes; Jornades de Promesos, encetades aquest curs, per a parelles que es casaran aviat; i la Comissió Arxiprestal de Catequesi, la qual coordina el treball de catequesi de l'arxiprestat, organitza cursos de formació, etc.

—Quins són els trets característics de l'Església a Vilanova i la Geltrú?

—L'Església a Vilanova i la Geltrú està en plena sintonia amb l'Església diocesana i catalana en aquests moments. Es caracteritza fonamentalment per la bona col·laboració que hi ha entre les parròquies i les diverses comunitats de religiosos i religioses. Fem un treball conjunt. L'aplicació de les conclusions del Concili Provincial Tarraconense serà una de les qüestions més rellevants que s'estudiaran i treballaran en el pròxim curs, concretament el tema 3 del Concili Català, que fa referència als pobres i marginats.

Mn. Jaume Berdoy, arxiprest del Garraf

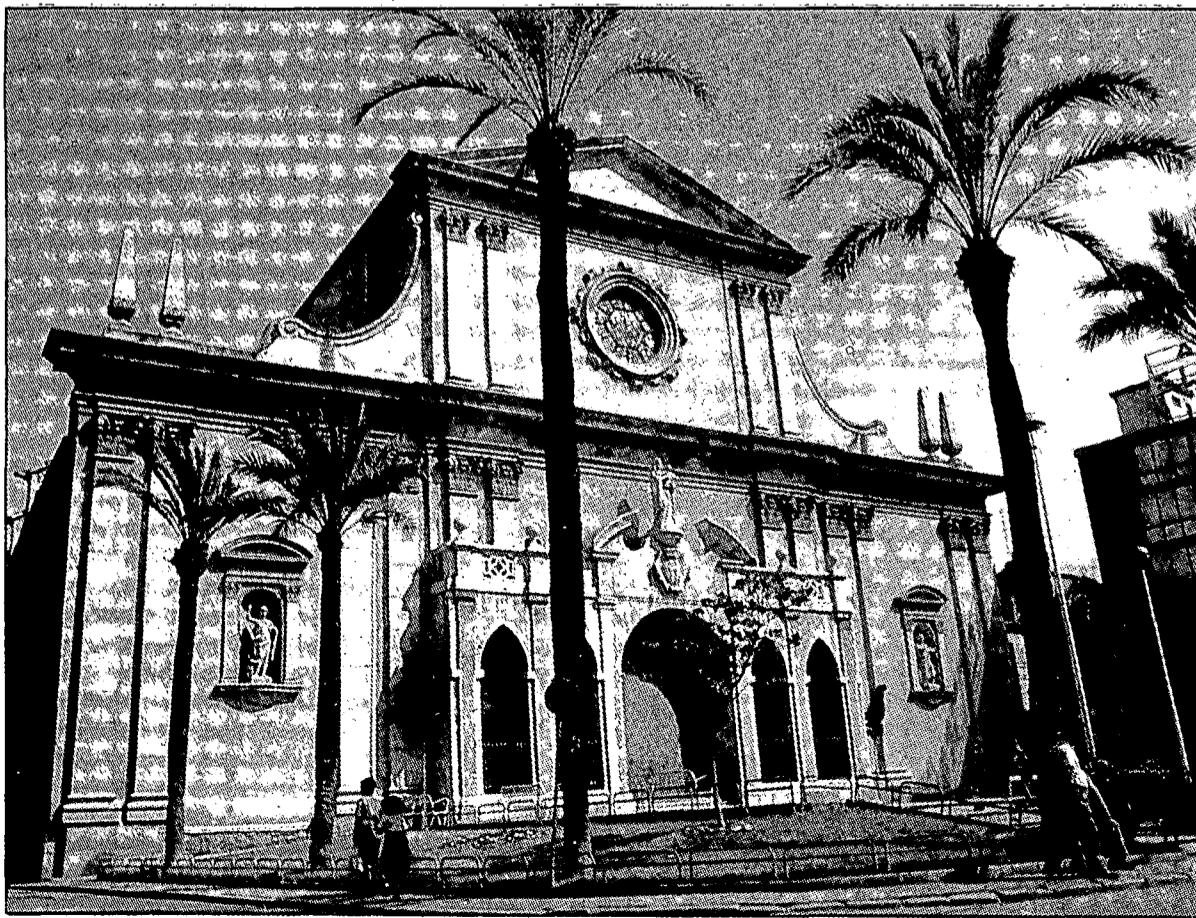
Un dels reptes més importants que volem assolir és la presència de la classe de Religió a l'escola pública i concretar el treball que han de dur a terme les escoles cristianes. A la demarcació episcopal del Llobregat, Penedès, Anoia i Garraf celebrarem una important Assímblea de Càritas. Avui dia, Càritas no fa només una tasca de beneficència sinó també d'acció social.

—La Mare de Déu de les Neus agermana els cristians catòlics de Vilanova i la Geltrú. Com es viu, des del punt de vista eclesial, la Festa Major de la vila?

—Tot i que cadascuna de les comunitats parroquials de Vilanova i la Geltrú celebren la seva pròpia festa patronal, aquestes comunitats celebren conjuntament la solemnitat de la Mare de Déu de les Neus el dia 5 d'agost, Festa Major de la ciutat. Aquest dia, a les 11.00 del matí, se celebra a l'església parroquial de Sant Antoni Abat —que s'omple de gom a gom— una Missa solemne concelebrada pels quatre rectors de la vila. Les parròquies presenten les seves ofrenes a la Mare de Déu. Cal destacar la intervenció de balls populars al presbiteri. El mateix dia 5, però al vespre, té lloc una cercavila que finalitza a la plaça de la Mare de Déu de les Neus amb la renovació del vot del poble vilanoví a la Verge. L'esmentada festa va ser instaurada l'any 1784 quan la Mare de Déu de les Neus va ser invocada perquè ajudés a allunyar les pedregades que destruïen les vinyes. Tant el rector de la parròquia de Sant Antoni Abat com l'alcalde de la ciutat llegeixen uns parlaments per renovar aquest vot.

Totes les comunitats parroquials de Vilanova i la Geltrú celebren conjuntament la solemnitat de la Verge de les Neus a l'església parroquial de Sant Antoni Abat

Miquel Àngel Codina

El dia 10 de maig va tenir lloc a l'església de Sant Antoni Abat el solemne lliurament i benedicció de l'àngel que va ser finalment col·locat al cim del campanar el passat 27 de juliol, 291 anys després d'haver-se'n instal·lat el primer. El cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona; Esteve Orriols, alcalde de la ciutat; Mn. Jaume Berdoy, arxiprest del Garraf i rector de la parròquia

de Sant Antoni Abat; i Ignasi Farreres, conseller de Treball de la Generalitat de Catalunya, van ser algunes de les personalitats que van assistir a l'acte de lliurament i benedicció. Mn. Arcadi Llagostera ens fa una reflexió tant històrica com personal sobre els àngels en general i sobre l'àngel del campanar de l'església de Sant Antoni Abat en particular.

L'àngel del campanar de l'església de Sant Antoni Abat

Una institució estimada pel poble vilanoví

«Vaig veure en el sol un àngel dret»
(Ap. 19:17)

Restava solitari, desafiant els temps, gallard, però descoronat, l'emblemàtic campanar de l'església parroquial de Sant Antoni Abat de la meua vila nadiua.

La devoció als àngels és arrelada en el poble cristià de la terra nostra.

A l'Arxidiòcesi de Barcelona hi trobem 7 temples parroquials dedicats als sants àngels.

L'advocació de la Mare de Déu dels Àngels compta a Catalunya amb més de 30 temples, ermites i esglésies, sota aquest patrocini maria.

Es en aquesta reverend tradició que s'insereix l'àngel del campanar de Vilanova.

El nom d'àngel no és un nom de naturalesa, sinó de funció, i significa «missatger». Els àngels són «esperits que exerceixen un ministeri, enviats per a fer un servei als qui han d'heretar la salvació» (Heb. 1,14).

La Bíblia palesa, amplament, l'existència dels àngels. —Són ben coneguts i emprats els noms angèlics de Miquel, Gabriel i Rafael.

La relació de Jesús amb els àngels

Concretant-nos al Nou Testament, l'Evangeli parla de la relació de Jesús amb els àngels:

—Després de les temptacions: «Vingueren els àngels i el servien» (Mt. 4:11); en el bell mig de les seves ensenyances diu: «Us asseguro que en el cel els seus àngels

(dels petits) veuen constantment cara a cara el meu Pare del cel» (Mt. 18:10); davant l'error dels saduceus que negaven la resurrecció, aclareix: «Quan arribi la resurrecció, ja no prendran muller ni marit, sinó que seran com els àngels del cel» (Mt. 22:30).

—En l'Anunciació, en el Naixement, en l'Agonia i en la Resurrecció, de Jesús, hi són presents els àngels:

«L'àngel entrà a trobar-la (a Maria) i li digué: Déu te guard, plena de la gràcia del Senyor! Ell és amb tu» (Lc. 1,28);

«S'uní a l'àngel un estol dels exercits celestials que lloava Déu cantant: Glòria a Déu» (Lc. 2, 13-14);

«Llavors se li va apareixer un àngel del cel que el confortava» (Lc. 22:43);

«L'àngel digué a les dones: No tingueu por, vosaltres. Sé que busqueu Jesús, el Crucificat. No és aquí: ha ressuscitat, tal com va dir» (Mt. 28:5-6).

A l'any 1705, fou col·locat, per primera vegada, l'Àngel al campanar de l'església parroquial de Sant Antoni Abat de Vilanova. El dia 3 d'abril de 1893, s'hi instal·là de nou, després d'algunes reparacions. Aquest àngel de l'antigor vilanovina fou enderròcat, ara fa 60 anys, en el marc antirreligiós del moment.

L'Àngel actual, de 2,70 m. d'alçada i 133 kg de pes, ha estat dissenyat per l'escultor vilanoví Fidel Claramunt i Lacueva, i elaborat pels alumnes i professors del Curs de formació ocupacional, impartit al Centre Aeri de Vilanova i La Geltrú, sota la direcció del

«Símbol d'estima de tots els ciutadans; Àngel que ens acompanyi fins al llindar mateix del traspàs», assenyala el Sr. Conseller en les seves paraules de lliurament de l'àngel

també vilanoví Manuel Pons i Fontanillas, que ha estat l'ànima del projecte.

Lliurament i benedicció del nou àngel

El propassat dia 10 de maig de 1996, l'Emm. i Rvdm. Mons. Ricard M. Carles i Gordó, cardenal arquebisbe de Barcelona, rebé l'Àngel del campanar de Vilanova. Li va fer el lliurament l'Honorable Sr. Ignasi Farreres i Bochaca, conseller de Treball de la Generalitat de Catalunya.

A l'acte de lliurament i benedicció hi van assistir l'alcalde de la ciutat Il·lm Sr. Esteve Orriols i Sendra, acompanyat d'altres autoritats, el rector de la parròquia de Sant Antoni Abat i arxiprest del Garraf, Mn. Jaume Berdoy i Alemany, juntament amb la restant

clerècia de la vila i amb el Consell Pastoral Parroquial. El temple quedà ple, de gom a gom, de ciutadans vilanovins. Col·laboraren a l'esplendor de l'acte amb les seves acurades intervencions, Els Ministrers de la Vila Nova, la cantant Isabel Pla i la guitarrista Montserrat Ardevol, tots, filles i fills de la vila.

Als qui, de la mà dels pares, havíem admirat l'Àngel del Campanar, a la nostra infantesa, ens va colpir el pensament que: des d'allà, compartien la festa, al ser-ne ja absents aquí.

Gràcies a Déu, el dia 27 de juliol d'enguany, va ser col·locat al cim del Campanar esmentat, l'Àngel.

S'escau el 291 aniversari de la primera vegada que l'Àngel hi va quedar instal·lat.

Estímul d'esperança i d'acció de gràcies

Cal dir que hi ha un interès popular per veure la complexa operació de la col·locació de l'Àngel al seu lloc definitiu, i que s'inclourà en l'obertura dels actes de la Festa Major local, a llaor de la Mare de Déu de les Neus.

Que aquesta visió de la imatge —aparença visible— d'un ésser espiritual —invisible—, l'Àngel, «ens sigui signe del patrocini diví, elevi els nostres ulls al cel, vers l'amor del Pare Déu, i ens esdevingui estímul d'esperança, de consol i d'acció de gràcies», —com va dir el Sr. Cardenal, en el moment de la

benedicció—.

I «que torni a ser punt de referència i guiatge —junt amb el far— pels nautes i pescadors, com també pels pagesos i altres conradors de la terra. —Símbol d'estima de tots els ciutadans; Àngel que ens acompanyi fins al llindar mateix del traspàs», —com assenyala el Sr. Conseller en les seves paraules de lliurament.

Una institució de la vila

Àngel, institució vilanovina. Àngel per a tothom.

Àngel, corona del campanar; penell que marcarà el buf del vent; signe cert del retorn a la llar per a tot fill de la vila que hagi esdevingut pelegrí pels camins de la vida; enlairada identificació de la panoràmica aèria de l'ampli assentament vilanoví actual i futur.

Es molta la producció literària inspirada en els àngels.

Els vilanovins continuarem escrivint en la mateixa pàgina de la història, iniciada pels nostres avantpassats:

—el nostre agraïment a Déu per l'assistència angèlica;

—la nostra renovada devoció a aquests éssers superiors, i propers, alhora;

—l'exhalació del sorpir de l'ànima, tramès al fitar els ulls en l'Àngel del Campanar, Sant Miquel, dret, enmig de les ones del sol del cel.

Mn. Arcadi Llagostera Ila
sacerdot vilanoví

TRANSPORTS FERRAN

(Antiga Agència Baró)

Més de cent anys al vostre servei

Servei urgent de paqueteria diària Barcelona, Vilanova i Comarca.
Transports de càrregues generals per tot Espanya.

Agència Central a Vilanova
Carrer de Barcelona, 1
☎ 893 00 99
Fax 814 30 46

Agència a Barcelona
Carrer Alava, 22
☎ 225 03 65
Fax 225 03 64

Els Joves Cristians de Vilanova i la Geltrú duran a terme, a començaments del 1997, un projecte nou: la creació del Casal de Joves

Vetlla de pregària

La pastoral de joves a les parròquies de Vilanova i la Geltrú

Jugada a tres bandes

Les quatre parròquies de Vilanova i la Geltrú afronten avui la pastoral de joves en tres àmbits d'actuació: la catequesi de confirmació, els grups de reflexió i de fe (postconfirmació) i els centres d'esplai. Aquests tres fronts, amb característiques definidores pròpies, conformen el panorama general en què es mouen els joves cristians de la ciutat.

Tres fronts que han d'esdevenir complementaris: els grups de confirmació i postconfirmació com a factor de creixement del jove en la fe, en la comunitat, en el coneixement de Jesús i en el compromís social; i els centres d'esplai com a educadors en el lleure sota una perspectiva evangelitzadora.

Les acaballes del 1993 marquen un punt d'inflexió en la forma de treballar dels joves de les parròquies de la ciutat. Neix la Coordinadora de Joves Cristians de Vilanova i la Geltrú, un òrgan que aglutina representants de cadascun dels àmbits parroquials i que es planteja com a objectiu primordial fer avançar alhora i de manera coordinada la pastoral de joves de la ciutat. Amb una mirada panoràmica a la situació actual, es pot constatar l'èxit assolit en aquest punt: els joves es coneixen entre ells i les distàncies interparroquials s'han reduït considerablement.

Unificar criteris i homogeneïtzar els continguts

Paral·lelament, es forma també la Coordinadora de Grups de Reflexió, amb la voluntat d'unificar criteris i homogeneïtzar els continguts i les dinàmiques dels grups de GRAÓ —a Vilanova reben aquest nom els grups de postcon-

firmació; les sigles responen a Grup de Reflexió, Acció i Oració—. Una trobada general d'animadors mantinguda els dies 13 i 14 de juliol ha servit per fer balanç d'aquests anys, analitzar l'estat dels grups i traçar les línies a seguir de cara a treballar de manera conjunta amb la catequesi de confirmació i també amb els esplais.

A banda del treball quotidià a

« El Casal de Joves ha de ser, en un futur immediat, el centre motor de tota l'activitat dels joves de les parròquies »

cadascuna de les quatre parròquies (Sant Antoni Abat, Santa Maria de la Geltrú, La Immaculada i Sant Joan), els joves cristians de Vilanova i la Geltrú mantenen en l'actualitat tres punts d'aplec interparroquial. El més important és la Trobada de Setmana Santa, un espai de convivència i pregària per als dies centrals de la Pasqua. Un altre dels moments claus és la Romeria a Montserrat, organitzada a nivell de ciutat, i en la qual

els joves hi juguen un paper diferenciador en fer la pujada a peu fins al monestir. Finalment, i nascut aquest any, és el «Via Portalis» (Camí del Portal), un camí de reflexió preparatori del Nadal que pren el nom i l'estil dels Via Crucis de Setmana Santa.

Espai de pregària mensual

A banda d'aquestes trobades puntuals, els joves de les diferents parròquies es reuneixen en un espai de pregària mensual a la capella de Sant Sebastià de Vilanova. És un moment de trobada-fugaç dins el ritme frenètic quotidià, però alhora molt valorat i amb una participació força acceptable. Les pregàries les preparen els mateixos grups de GRAÓ o altres i tenen lloc el primer dijous de cada mes a les deu del vespre.

I en aquesta línia d'avançar units, els Joves Cristians de Vilanova i la Geltrú llançaran a començaments del 1997 un projecte nou: la creació del Casal de Joves, un espai físic de trobada on els joves de la ciutat podran passar-hi les estones de lleure. El Casal de Joves ha de ser, en un futur immediat, el centre motor de tota l'activitat dels joves de les parròquies.

Són molts els fronts oberts però també grans la il·lusió i l'empenta dels joves, esperonats en tot moment per Mn. Valentí Alonso, vicari de les parròquies de Sant Antoni i de la Geltrú i màxim responsable de la pastoral de joves de la ciutat, al qual cal agrair bona part dels resultats aconseguits fins ara.

Raül Maigí

De la Coordinadora de Joves Cristians

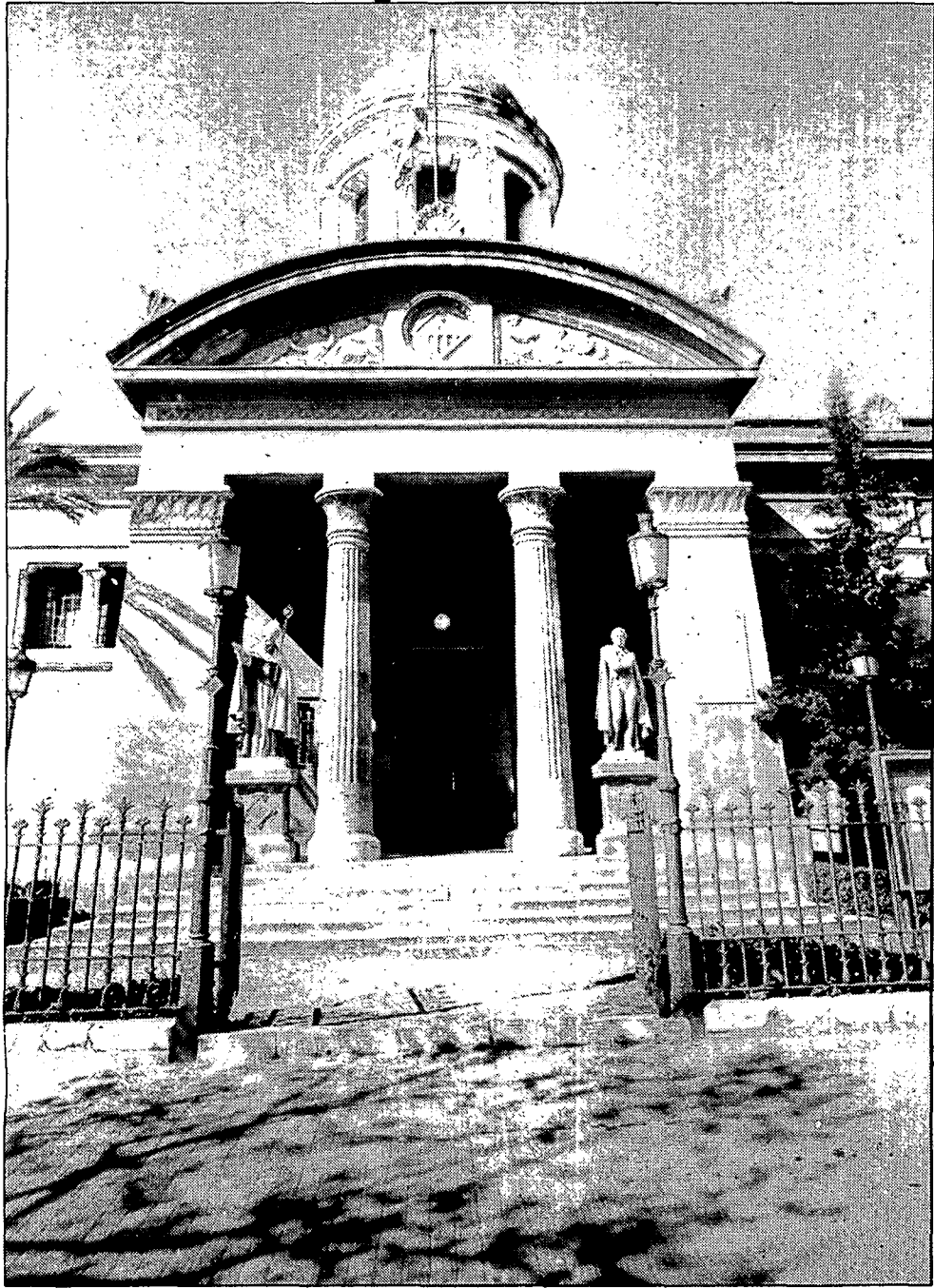
Trobada de Setmana Santa dels Joves Cristians de Vilanova i la Geltrú

ORRI

SABONS INDUSTRIALS

☎ 893 05 98 VILANOVA I LA GELTRÚ

La carismàtica biblioteca Museu Víctor Balaguer ha tornat a obrir les portes després de gairebé un any i mig de tancament per obres de remodelació

« Un dels objectius del Museu és el d'establir diferents línies de participació i col·laboració amb altres institucions similars i que això serveixi de projecció de la institució balagueriana »

Biblioteca M Víctor Bala

Després de gairebé un any i mig de tancament per obres de remodelació, va tornar a obrir les portes la carismàtica biblioteca Museu Víctor Balaguer. El cost de la remodelació, obra dels arquitectes Òscar Valverde i Miquel Orriols, ha estat de 125 milions de pessetes.

El nou museu Balaguer presenta importants novetats. La principal és la de l'extensió, ja que ha passat de 500 a 1.200 metres quadrats destinats a l'exposició. D'aquesta manera es podran veure exposats, de forma permanent, uns 1.000 objectes dels 5.000 que la institució balagueriana té en dipòsit. Una de les màximes aspiracions del museu és que la Generalitat de Catalunya acabi donant-li la categoria de Museu Nacional.

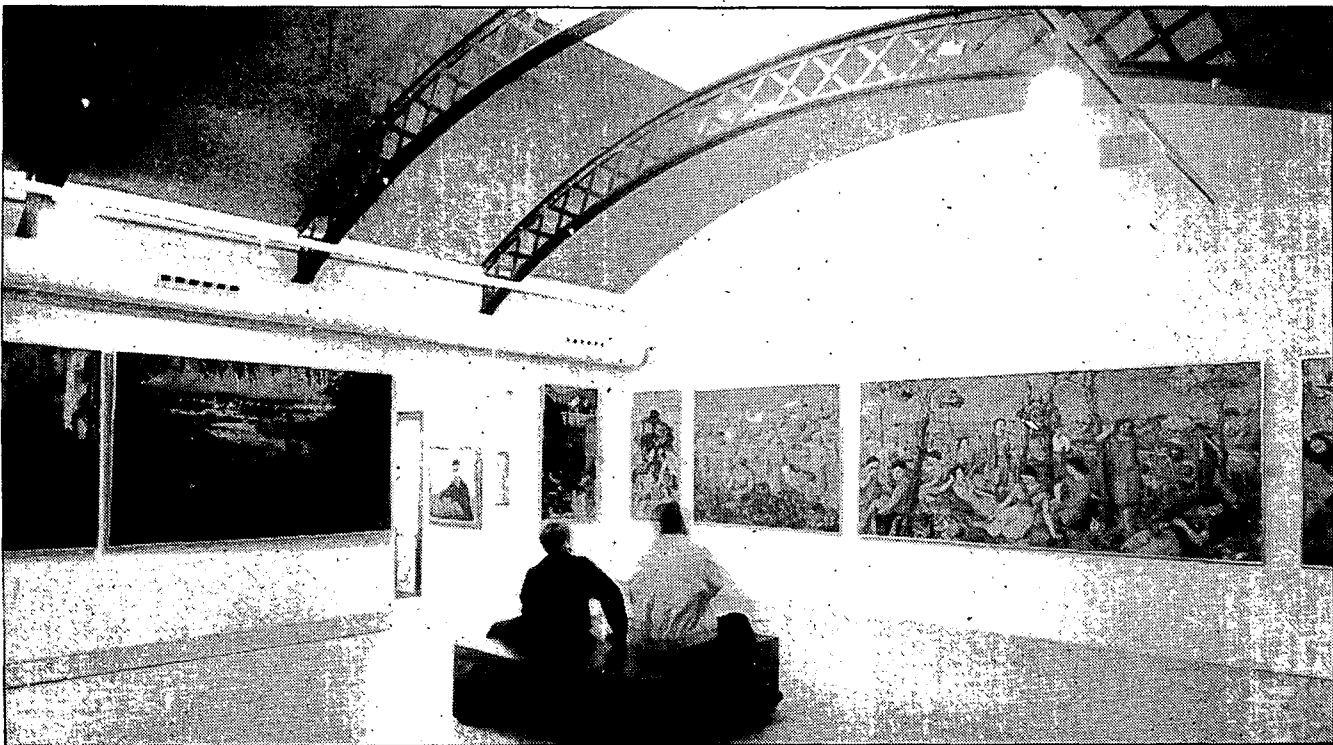
Cal tenir en compte també que un dels nous atractius del museu és l'obertura del primer pis de l'edifici, fins ara inaccessible, i que és la part de la institució destinada a l'exposició d'obres del segle XX, mentre que la planta baixa és més deutora de l'esperit romàntic de Balaguer.

Un dels atractius que tindrà el remodelat museu Balaguer és la sala d'exposicions temporals. Aquesta sala es va obrir amb una extensa i important exposició que oferia el conjunt de les 46 obres de la col·lecció Riera que la Generalitat de Catalunya va cedir en dipòsit al museu per un període de cinc anys. Aquesta exposició inaugural, a més, va comptar amb el reforç d'obres de

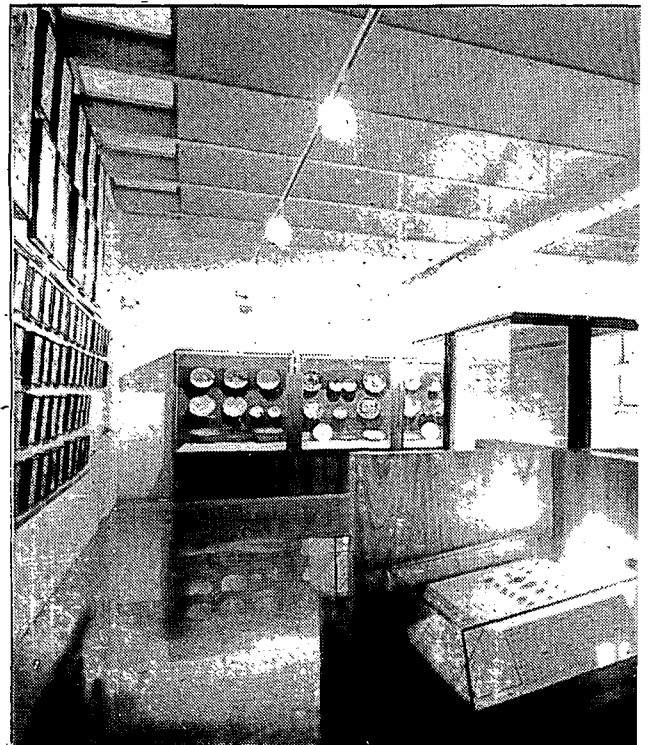
Canals, Casas, Francesc Gal·li i Santiago Russinyol entre d'altres. Aquestes peces també pertanyen a la col·lecció Riera però encara no han estat adjudicades a cap institució museística per part de la Generalitat. En aquest sentit, l'Ajuntament de la ciutat està treballant perquè algunes d'aquestes obres siguin cedides al museu, ja que es tracta dels millors exemples artístics de la col·lecció Riera, com alguns notables treballs de l'obra del pintor vilanoví Armand Cardona Torrandell.

La segona exposició temporal del Museu Víctor Balaguer està centrada en tres mestres tan importants com Goya, Ribera i El Greco. El Museu ha comptat amb obres del dipòsit del Museo del Prado d'ençà la seva inauguració l'any 1884. Darrerament, l'any 1987, es va dur a terme un nou dipòsit d'obres del Museo del Prado, les quals van ser exposades a les sales de Museu fins a l'inici de les obres de remodelació de l'edifici. Ara, amb motiu de la recent reobertura, el Museu posa a l'abast del públic, en el marc d'una exposició temporal, les obres més emblemàtiques d'aquest dipòsit.

De Goya s'exposen dues de les versions existents dels retrats oficials del rei Carles IV i de la seva esposa la reina Maria Lluïsa a més d'una obra de Ramon Bayeu. El Greco està representat amb el quadre *L'Verge amb el Nen, Santa Anna i Sant Joan*.

La principal novetat del nou museu Balaguer és la de l'extensió ja que ha passat de 500 a 1.200 metres quadrats destinats a l'exposició

Es poden veure exposats, de forma permanent.

Museu Balaguer

L'obra *Sant Francesc i Fra Leone meditant sobre la mort*. De Ribera s'exposa l'obra *Sant Felip*, de la sèrie de l'Apostolat. Aquesta exposició romandrà oberta fins el pròxim 1 de setembre.

Aquesta mostra vol centrar l'atenció, d'una manera individualitzada i en un únic ambient expositiu, en l'obra d'aquests tres grans pintors i, molt especialment, en la figura de Goya de qui enguany se celebra el 250 aniversari del seu naixement.

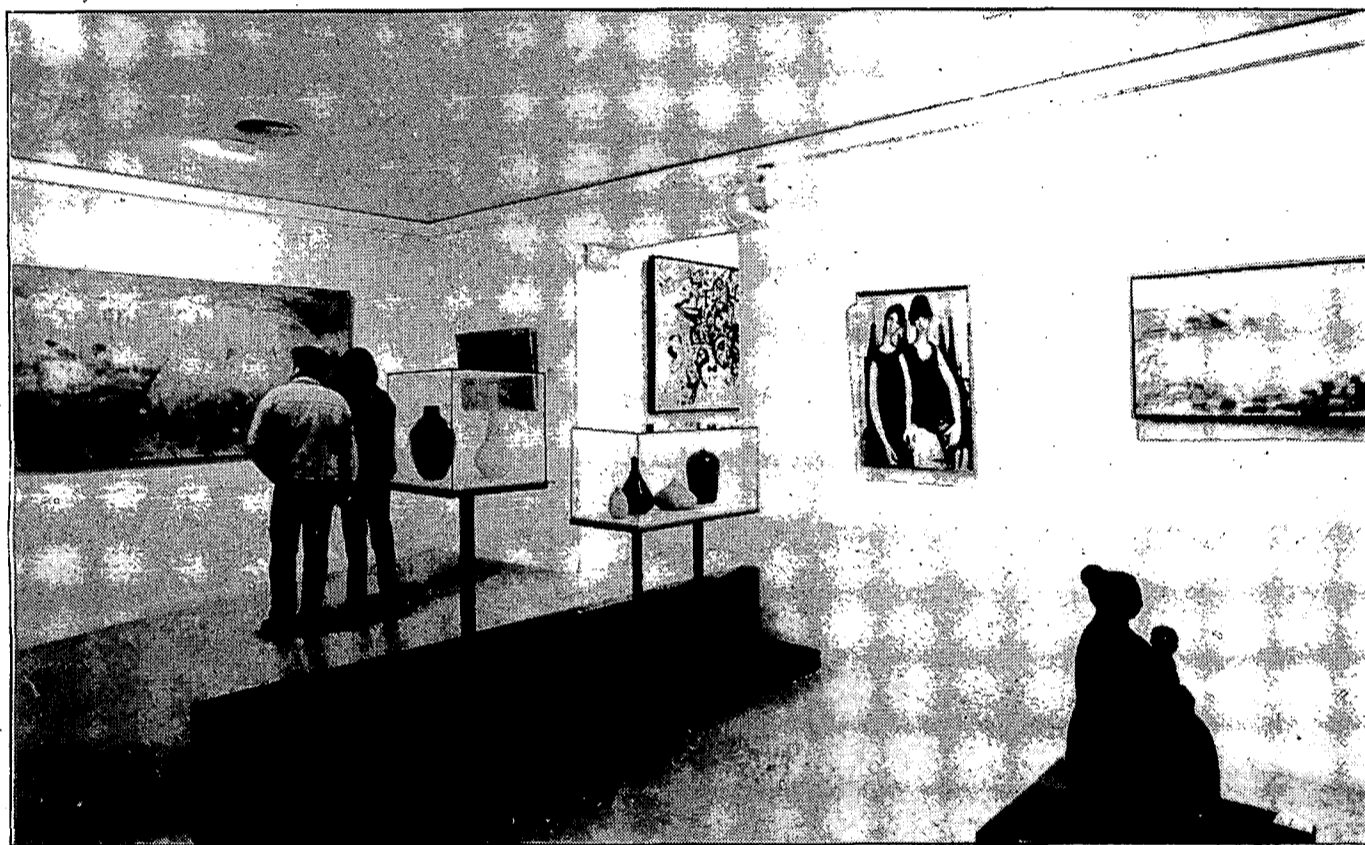
D'altra banda el Museu Balaguer vol iniciar una política de col·laboració amb altres museus. En aquest sentit, el museu milanoví ja ha cedit temporalment al Museu d'Art Contemporani de Barcelona algunes de les obres del seu fons pertanyents

l'informalisme català, així com documents i fotografies, per a l'exposició dedicada a Cirici Pellicer.

Un dels objectius del Museu és el d'establir diferents línies de participació i col·laboració amb altres institucions similars i que això contribueixi a la projecció de la institució balagueriana. Cal destacar, en aquest sentit, la iniciativa dels Amics del Museu, la pròxima introducció del museu dins la xarxa Internet, la pretensió de recuperar l'edifici del marquès de Castrofuerte; o l'elaboració del projecte 2001 que, entre d'altres aspectes relacionats amb el romanticisme, commemorarà el centenari de la mort de Víctor Balaguer.

El Museu ha comptat amb obres del dipòsit del Museo del Prado d'ençà la seva inauguració l'any 1884

Una de les màximes aspiracions del museu Víctor Balaguer és que la Generalitat de Catalunya acabi donant-li la categoria de Museu Nacional

Un dels nous atractius és l'obertura del primer pis de l'edifici, fins ara inaccessible, i que és la part de la institució destinada a l'exposició d'obres del segle XX

1.000 objectes dels 5.000 que la institució balagueriana té en dipòsit

L'Orfeó Vilanoví, una tradició arrelada en la història de la vila

L'any 1970, els pares dels nens que formaven la coral infantil L'Estrop es van engrescar a formar també ells un grup coral i van demanar a la directora de la coral infantil, que era la M. Àngels Ràfols, que els volgués dirigir. A l'hora de triar un nom per a la nova formació, es va pensar donar-li un nom mariner Coral Flonc. Al cap d'unis anys, i amb l'esforç de tots, la coral s'anava consolidant i a aquell petit grup de pares que havien començat només pel gust de cantar, s'hi va anar afegint gent de totes les edats, alguns perquè ja havien format part d'altres corals i d'altres perquè estimaven la música i el cant coral.

Tot i comptar amb pocs mitjans es va fer a Vilanova l'Aplec de Cant Coral, al desaparegut Teatre Apolo, amb la participació de les corals dels Penedès i Garraf. A més, es feia alguna sortida fora de Vilanova, i també concerts de música religiosa per Setmana Santa, i de nades per les festes de Nadal. La coral també va col·laborar en la celebració del Centenari de la Carta Magna, amb un concert al pati del castell de la Geltrú.

Ja sota la direcció d'en Marc Martínez, es va celebrar a Vilanova l'any 1980, l'Aplec de Cant Coral del Penedès-Anoia-Garraf, que va ser tot un èxit d'organització. Com que a Vilanova no disposàvem d'un local prou gran per acollir les corals de la demarcació, es va pensar en habilitar el Pavelló d'Esports, i per solucionar els problemes d'acústica que presentava es va muntar un envelat que envoltava tota la pista, convertint així el pavelló d'esports en un magnífic auditori. Llavors ja havíem adoptat el nom de l'antic Orfeó Vilanoví, que va ser fundat pels nostres avis, l'any 1907, i així d'aquesta manera vam voler continuar la tradició d'aquells antics orfeonistes vilanovins que tenien la seu al carrer de l'Església al local que encara porta el nom d'Orfeó Vilanoví, encara que actualment és el Centre Parroquial de Sant Antoni Abat.

Un repertori d'unes tres-centes partitures

També per aquelles dates es va estrenar la missa de la Coronació de Mozart i

el Magnificat de Vivaldi amb un gran èxit. Va ser l'època que l'Orfeó ha comptat amb un major nombre de cantaires, érem una seixantena.

Uns anys més tard, sota la direcció d'Isabel Pla i acompanyats pels Ministrils de la Vilanova, vam preparar el *Llibre Vermell de Montserrat*. El vam estrenar a la Sénia, per presentar-lo a Vilanova al Teatre Principal, amb motiu del 20è aniversari de l'orfeó, i més tard el vam portar per diverses poblacions de Catalunya i les Illes.

Actualment, l'Orfeó té un repertori d'unes tres-centes cinquanta partitures de música ben diversa, principalment de cançons populars d'arreu del món, i també de música barroca, del Renaixement i del Romanticisme. També tenim un bon repertori de música religiosa i de cançons de Nadal.

Cada any entre maig i juny, l'Orfeó organitza les Jornades de Cant Coral del Garraf, en les quals participen corals de Catalunya i també d'altres llocs d'Espanya o de l'estranger, que quan vénen de molt lluny acostumen a passar el cap de setmana a Vilanova, acollits per l'Orfeó a casa dels cantaires i fent tots junts un dinar de germanor. Després, cap a la tardor, és l'Orfeó el qui viatja, i és al seu torn acollit per les corals. És així com hem visitat dues vegades el bonic poble d'Aramaiona al País Basc, Ejea de los Caballeros i Montsó, de l'Aragó, Mallorca i Consell de les Illes Balears, Vicenza, a Itàlia, i Saint-Rémy, a França.

25 aniversari de la fundació de l'Orfeó Vilanoví

El curs 1995-96 va ser el 25è Aniversari de la fundació de l'Orfeó Vilanoví, i ho vam celebrar amb diversos actes, però sobretot ens va agradar poder-ho fer acompanyats per les altres corals i grups musicals de la nostra vila, que van ser els qui van actuar als concerts de les VIII Jornades de Cant Coral del Garraf, per finalitzar el dia 1 de juny amb el concert de Cloenda amb la participació de la Coral Moixaina, el

Cor Polifònic del Garraf i l'Orfeó Vilanoví junt amb els ex cantaires que van voler sumar-se a la celebració, acompanyats per la Jove Orquestra Eduard Toldrà. Encara que les Jornades últimament es fan al local parroquial Orfeó Vilanoví, el concert de Cloenda es va fer a l'església de Santa Maria de la Geltrú, al peu del bonic retaule, que tantes vegades ens ha acollit en concerts de Nadal o Setmana Santa. Ens va agradar que en una data tan significativa com és la celebració del 25è aniversari, ens acompanyessin les altres corals que actualment hi ha a Vilanova, ja que alguns dels cantaires que en formen part havien començat al nostre Orfeó i ens omple de satisfacció veure que la llavor plantada fa 25 anys ha donat fruits i ha anat escampant-se per Vilanova.

«...només la música viurà sens fi»

En aquests 26 anys de vida, l'Orfeó ha tingut quatre directors. Primer va ser la M. Àngels Ràfols, després en Marc Martínez, més tard en Jordi Torrents, a qui va seguir la Isabel Pla, i actualment ens dirigeix en Josep M. Vidal. De tots hem après a conèixer i a estimar la música i d'alguna manera tots han deixat en l'Orfeó la seva empremta.

Des de la seva fundació l'Orfeó ha tingut diversos presidents amb diferents Juntes. El primer va ser en Jordi Borbonés seguit per l'Agustí Caba (a.c.s.), que ho va ser una colla d'anys, fins que un equip de joves encapçalats per l'Àlex Arnau va prendre les regnes de l'Orfeó també un bon grapat d'anys. Actualment, el president és l'Amali Amell.

Com diu el Cànon que hem cantat tantes vegades, «tot a la terra ha de morir, només la música viurà sens fi». Mentre hi hagi un grup de persones que gaudeixin cantant plegades, les corals i orfeons seran sempre presents a la nostra terra.

M. Massó

Dins el repertori de l'Orfeó Vilanoví hi ha nombroses composicions de música religiosa i cançons de Nadal

Foto: Rosa Maria Farró

ESCOLA DIVINA PROVIDÈNCIA

• ESCOLA CONFENSIONAL CATÒLICA • CATALANA
IMPARTEIX ENSENYAMENTS DE:

EDUCACIÓ INFANTIL 3 - 4 i 5 ANYS
PRIMÀRIA, EGB I 3R CURS DE SECUNDÀRIA

S'uneix a l'alegria dels vilanovins amb motiu de la Festa Major, tot desitjant-los la nostra salutació franciscana: Pau i bé.

C/. de la Providència, 1 - VILANOVA I LA GELTRÚ
☎ 893 06 14 — Fax: 814 33 22

Dia 15 d'agost

PARRÒQUIA DE SANTA MARIA

8.00 del matí, el grup de graellers desperten els vilatans.
2/4 d'11 del matí, Missa Solemne.

A la sortida d'ofici, desfilada de capgrossos, gegants i balls populars.

2/4 de 9 del vespre, Vespres Solemnes en honor de la Mare de Déu.

A continuació concert de cant per la coral de Can Pahissa.

Ventura Orriols i Ferret, un il·lustre vilanoví

Ventura Orriols va ser un dels promotors en fer renéixer la Coral Vilanovina

El dia 5 de desembre de l'any passat moria a Vilanova i la Geltrú en Ventura Orriols i Ferret. Tenia 75 anys d'edat. La seva mort va ser molt sentida. «Catalunya Cristiana» s'afegeix a aquest sentiment atès que Ventura Orriols va ser durant molts anys col·laborador del nostre setmanari. Mn. Pere Sitjà ens fa tot seguit una semblança biogràfica de l'amic perdut.

va ser dels primers congregants de la parròquia de Sant Antoni Abat.

De petit va ser confiat a Mn. Pius Pallàs, organista de la parròquia de la Geltrú, que formà una escolania. Li imposaren el nom d'Escolania Montseirratina. Els infants eren formats pel cant i les celebracions litúrgiques.

Ja de jove, Mn. Pius el passà a la Federació de Joves Cristians. A més de l'amor a la litúrgia s'hi va unir el sentit d'una fe activa, que no va deixar en tota la vida. Aquests joves ja adults han estat un gran suport per a la parròquia.

Sempre fent equip amb com-

panyans d'apostolat, van començar les anades a peu a Montserrat, acabada la guerra civil, per Pentecosta. Caminada que ha continuat tots els anys, sortint de la parròquia de la Geltrú, després de pregar a la Mare de Déu. Agrupa una cinquantena de pelegrins.

Va ser un dels promotors en fer renéixer la Coral Vilanovina, coneguda aleshores amb altres noms. Avui és florent.

Una gran obra va ser la reforma del Cercle Catòlic. Estava en estat ruïnós, i ja es parlava de deixar-lo en altres mans. Es va presentar amb pocs altres com a nova junta,

i van emprendre una reforma que consideraven impossible pel seu cost: es va fer el teatre nou. Amb un reglament adaptat, el Cercle Catòlic està avui al servei de la parròquia de Vilanova i la Geltrú.

Coneixia perfectament la història contemporània de Catalunya, la qual estimava molt. Estava casat amb Maria Sendra, descendent de la família del bisbe Morgades.

Dels seus fills, un ha escampat per tot Catalunya un instrument antic de música, la gralla. L'altre és l'actual alcalde de la ciutat de Vilanova i la Geltrú.

El buit que ens ha deixat és notable. És l'hora que descansi del seu treball. Les seves obres l'acompanyen.

Mn. Pere Sitjà

Organitzat per Càritas Vilanova i la Geltrú

S'ha posat en marxa el Curs d'Iniciació Laboral

El Curs d'Iniciació Laboral va adreçat a dones i homes en situació d'atur, amb nul·la o baixa formació cultural i professional, i que rebin ajut de Càritas Interparroquial. Els criteris de selecció d'aquestes persones són fonamentalment cinc: estar a l'atur, manca de formació bàsica, manca d'ingressos econòmics mínims, mínim de motivació en participar-hi i possibilitats d'assistència diària al curs.

Els objectius del Curs d'Iniciació Laboral per a homes i dones, organitzat per Càritas Vilanova i la Geltrú, són els següents: proporcionar una formació cultural, humana i pràctica encaminada a facilitar la introducció al món laboral a mig termini, assolir una capacitat per administrar la seva llar, facilitar una orientació professional d'acord amb les actituds i possibilitats reals de cada persona, adquirir una preparació mínima per tal de poder accedir a altres cursos de més alt nivell, enriquitment de la comunicació oral i escrita, i augmentar la seva autoestima i, per tant, la pròpia dignitat de la persona.

La duració del curs, de 9 hores setmanals repartides en 3 dies per setmana, és d'octubre a juny. La formació bàsica és idèntica per a ambdós sexes: expressió oral i escrita (nivell d'alfabetització i neòlectors), càlcul d'operacions bàsiques, resolució de problemes pràctics i orientació laboral. Són 3 els tallers dirigits als homes (electricitat, fontaneria i soldadura elèctrica) i 2 per a les dones (costura i cuina i dietètica).

Per a més informació del Curs d'Iniciació Laboral, adreceu-vos a: Assistenta Social Càritas. Plaça Arxiprest Llorens Garriga, núm. 1 (rectoria església Sant. Antoni). Dimecres, de 17.00 h. a 19.00 h.

C.C.

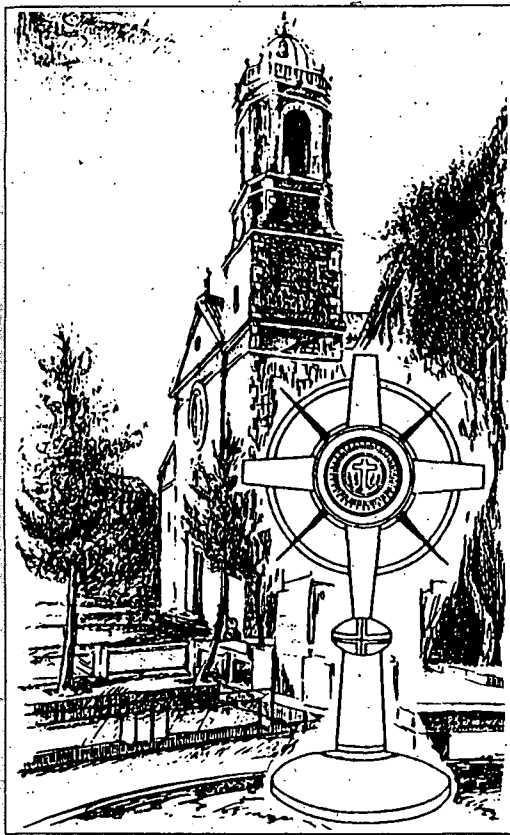
FENT CAMÍ

És el tercer dissabte de cada mes que en el nucli més antic de Vilanova i la Geltrú, a la Geltrú, i en el seu temple parroquial de Santa Maria, que hi té lloc la nit de Pregària i Adoració al Santíssim Sagrament.

L'Adoració Nocturna a la ciutat, inaugurada el dia 28 d'abril de 1906, manté viu l'esperit dels seus fundadors i ratlla quasi el centenari. Són una bona pilà d'anys, un nombre considerable de nits esmerçades a donar culte a l'Eucaristia.

Deia el papa Joan Pau II als Adoradors Nocturns el dia 31 d'octubre de 1982: «L'Església té necessitat d'homes com vosaltres, convençuts del valor de l'oració».

Esperonada per aquestes paraules i fidel al seu carisma, la Secció d'Adoració Nocturna de Vilanova, fa camí vers el Centenari.

Belles Arts

Marques nacionals i estrangeres
Manualitats

Emmarcatge de quadres

Taller propi

c/. Rambla Samà, 51, cant. C/Havana, 22 ☎ 815 54 12
VILANOVA I LA GELTRÚ

Traballs en pintura i decoració

Restauració de façanes

Tractaments especials

Treballs amb raig de sorra

Tenyits, vernissats i lacats (a pistola)

Restauració de mobles antics

GANIVETERIA I PARAIGÜERIA

RODRÍGUEZ

1921 - 1996

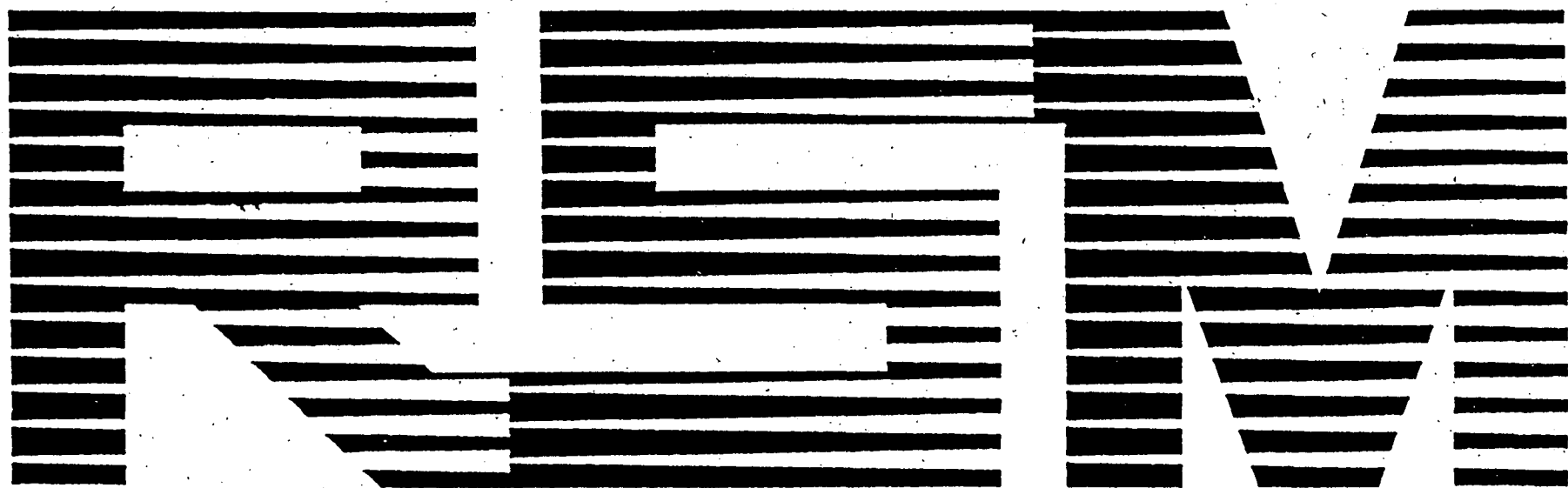
3 GENERACIONS

AL SERVEI DE VILANOVA I LA COMARCA

Rambla Principal Nº 30

Tel. / Fax 893 56 17

08800 VILANOVA I LA GELTRÚ

CORREDURIA DE SEGUROS, S.A.

Confiant en la nostra organització obtindrà:

SEGURETAT

SERVEI

MENYS COST

I LA GARANTIA MÉS EFICAÇ

Assegurances de:

**Vehicles - Llar - Vida - Jubilació...
Empreses - Responsabilitat Civil...**

*DES DE FA MOLTS ANYS L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA CONFIA EN LA
NOSTRA PRESTACIÓ DE SERVEIS*

BARCELONA; c/ Urgell, 255
Telèfon: 439 14 00; Fax: 439 69 90

VILANOVA I LA GELTRÚ; Balmes, 35
Telèfon: 815 40 00; Fax: 815 65 35